

การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์

ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

สารนิพนธ์

ของ

อารีรัตน์ ไทยเจริญ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์

พฤษภาคม 2553

การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์
ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

บทคัดย่อ
ของ
อารีรัตน์ ไทยเจริญ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์

พฤษภาคม 2553

อารีรัตน์ ไทยเจริญ. (2553). การประเมินต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. สารนิพนธ์ ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: อาจารย์ ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นและทัศนคติของผู้มาชมดนตรีที่มีต่อหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล 3) เพื่อประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยวิธีการประเมินต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคล (Individual Travel Cost Method: ITCM) ได้ทำการศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบปฐมภูมิโดยใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 395 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยความบังเอิญ (Accidental Sampling) สถิติที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ครั้งนี้ คือ ค่าสถิติร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย วิธี Likert scale และวิธีกำลังสองน้อยที่สุดในรูปสมการถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ส่วนใหญ่มีที่พักอาศัยอยู่ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร และจังหวัดนครปฐม เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 21 - 30 ปี สถานภาพโสดมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน นิสิตนักศึกษา รองลงมา คือ ข้าราชการ พนักงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และพนักงานบริษัทเอกชน ส่วนใหญ่ไม่มีรายได้จากการทำงานเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียน นิสิตนักศึกษา รองลงมา มีระดับรายได้ สูงกว่า 40,000 บาท ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลของการแสดงดนตรี จากเพื่อน ญาติ และคนในครอบครัว มีวัตถุประสงค์ในการมาชมดนตรี เพื่อพักผ่อน ผ่อนคลาย ความเครียด และศึกษาหาประสบการณ์ด้านดนตรี สิ่งดึงดูดใจที่ทำให้เดินทางมาชมดนตรี ส่วนใหญ่เดินทางมาชมดนตรี เนื่องจาก ดนตรีไพเราะ บรรยากาศดี และชื่นชอบศิลปินนักดนตรี

ผลการศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างผู้มาชมดนตรีเกี่ยวกับการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า ความคิดเห็นของของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก โดยมีความพึงพอใจในด้านสถานที่และบรรยากาศสูงที่สุด สิ่งที่คุณค่าที่ผู้มาชมดนตรีต้องการให้หอแสดงดนตรีปรับปรุงคือด้านการประชาสัมพันธ์และความสะดวกในการเดินทาง

การศึกษานี้มีความสัมพันธ์ต่อจำนวนครั้งการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้แก่ ต้นทุนทั้งหมดในการเดินทาง และระดับการศึกษา นำมาคำนวณส่วนเกินผู้บริโภคทั้งหมดเพื่อสะท้อนถึงมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผลการศึกษาพบว่า มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี 2551 มีมูลค่าค่าเท่ากับ 38,976,710.77 บาท

ECONOMIC VALUATION OF MUSIC AUDITORIUM OF COLLEGE OF MUSIC,
MAHIDOL UNIVERSITY.

AN ABSTRACT
BY
AREERAT THAICHAROEN

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Economics Degree in Human Resource Economics
at Srinakharinwirot University

May 2010

Areerat Thaicharoen. (2010). *Economic Valuation of Music Auditorium Of College Of Music, Mahidol University*. Master's Project, M.Econ. (Human Resource Economics). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University.
Project Advisor: Maitri Abhibhatanamontri.

The objectives of this study were 1) to study socio-economic of the audiences at Music Auditorium of College of Music, Mahidol University, 2) to study opinions and attitudes of the audiences toward the recreation services of Music Auditorium of College of Music, Mahidol University, 3) to evaluate economic valuation of Music Auditorium of College of Music, Mahidol University by applying the Individual Travel Cost Method: ITCM. This study collected the primary data from the 395 audiences at Music Auditorium of College of Music, Mahidol University. The questionnaires were used to collect the data from the samplings who were selected by the accidental sampling method. The statistics used in this study were percentage, frequency, mean, Likert Scale and the Ordinary Least Square Method in multiple regression.

The findings revealed that the most audiences who traveled to see the musical performance at Music Auditorium of College of Music, Mahidol University resided in Bangkok and Nakhon Pathom province. The finding found female audiences in greater number than males. Their ages were in the range of 21-30 years old. They were single and they graduated in undergraduate level. Most audiences were students and the second group was governmental employees, state enterprise employees and private company employees respectively. Most target audiences had no income from work because they were students and the second group of audiences had the income level over 40,000 baht. Most of them received the musical performance information from friends, relatives and family. The purposes of seeing musical performance were to relax from stress and to gain the musical experience and the melodiousness of music, the good atmosphere and the favorite artists were the significant factors that attracted audiences to come to see musical performance.

The result of the study of opinions and suggestions of the samples about the traveling to see musical performance at Music Auditorium of College of Music, Mahidol

University found that the opinion of the majority respondents were satisfied with the excellent level. They satisfied in place and atmosphere in the highest level. However, the audiences also expected the Music Auditorium to have the better public relations and to improve the convenience of travel.

The study of factors that related to the number of the visit to Music Auditorium of College of Music, Mahidol University which were the total cost and level of education. Those factors were calculated by consumer surplus to reflect the economic value of Music Auditorium of College of Music, Mahidol University. The result found that in the year 2008, the economic value of the Music Auditorium was valued at 38,976,710.77 baht.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้
พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล ของ อารีรัตน์ ไทยเจริญ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์ ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

(อาจารย์ไมตรี อภิพัฒน์มนตรี)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.อรรถิพย์ ราษฎร์นิยม)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(อาจารย์ไมตรี อภิพัฒน์มนตรี)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิพรรณ สาลีผล)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์ทิพย์วิมล วงศ์รัตนชัย)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เรณู สุขารมณ์)

วันที่ เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2553

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะข้าพเจ้าได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี อาจารย์ที่ปรึกษาการทำสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิพรรณ สาลีผล อาจารย์ประพาฬ เพ็ญพัสกุล และ อาจารย์ทิพย์วิมล วงศ์รัตนชัย กรรมการสอบปากเปล่า สารนิพนธ์ทุกท่านได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำงานวิจัยนี้ทุก ขั้นตอน ตลอดจนให้ความกรุณาในการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความ สมบูรณ์มากที่สุด ข้าพเจ้าจึงขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

นอกจากนี้ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ คุณนพมล จันทรวิมล คุณศรีสกุล ตันบุญจิตต์ และคุณธิดาภรณ์ แดงสีอ่อน เพื่อนร่วมรุ่นเรียนหลักสูตรมหาบัณฑิตของภาควิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์ ที่คอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และเป็นแรงผลักดันให้ งานวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี รวมทั้งขอขอบคุณเพื่อนๆ เศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์ทุกท่านที่มีความปรารถนาดีแก่ข้าพเจ้าเสมอมา

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจ แบบสอบถาม เจ้าหน้าที่ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ให้ความ อนุเคราะห์ด้านข้อมูลและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการจัดเก็บข้อมูล รวมทั้งขอขอบคุณ พี่ น้อง และเพื่อนๆ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา

ท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อประสิทธิ์ คุณแม่เยาวดี คุณชนิษฐา คุณจิราภา ไทยเจริญ คุณยาบุญล้อม ราษฎร์บริรักษ์ และครอบครัวณรงค์ ที่ให้ความรัก ความอบอุ่นและ เป็นแรงบันดาลใจให้กับข้าพเจ้ามาโดยตลอด ตลอดจนบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้ให้กับข้าพเจ้าตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน

อารีรัตน์ ไทยเจริญ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้นในการวิจัย.....	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับดนตรีและหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์.....	11
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	26
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	45
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
ลักษณะพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ผู้มาชมดนตรี.....	58
การศึกษาความคิดเห็นและทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างผู้มาชมดนตรี ที่มีต่อ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.....	70
การประเมินต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ของ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้แบบจำลองการคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (Individual Travel Cost Method: ITCM).....	73

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	82
ความมุ่งหมายของการวิจัย ความสำคัญของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย.....	82
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	83
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	86
อภิปรายผล.....	89
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	92
ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป.....	94
บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวก.....	99
ภาคผนวก ก.....	100
ภาคผนวก ข.....	105
ภาคผนวก ค.....	124
ประวัติย่อผู้ทำวิจัย.....	126

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนผู้มาชมคอนเสิร์ต ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี พ.ศ.2551.....	23
2 ราคาบัตรชมคอนเสิร์ต ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.....	46
3 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการประเมินต้นทุนการเดินทางระดับบุคคล (Individual Travel Cost: ITCM).....	42
4 เกณฑ์การให้คะแนน.....	48
5 การแปลความหมายของช่วงคะแนน.....	49
6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี จำแนกตามจังหวัดที่พักอาศัย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ ระดับรายได้.....	58
7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี จำแนกตามลักษณะการ เดินทางมาชมดนตรี.....	61
8 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี จำแนกตามวัตถุประสงค์ และสิ่งดึงดูดใจของการมาชมดนตรี.....	62
9 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี จำแนกตามพาหนะที่ใช้ ในการเดินทางมาชมดนตรี.....	63
10 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี จำแนกตามจำนวนครั้ง ระยะทาง และระยะเวลาในการเดินทางมาชมดนตรีของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี.....	64
11 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการ เดินทางมาชมดนตรีของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี.....	65
12 แสดงมูลค่าและร้อยละของค่าใช้จ่ายทั้งหมดของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี.....	66
13 แสดงระยะเวลาในการเดินทางมาชมดนตรีทั้งหมดของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี.....	67
14 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี จำแนกตามกิจกรรม และแหล่งนันทนาการทดแทนของผู้มาชมดนตรี.....	68
15 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรีจำแนกตาม ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปชมดนตรีในแหล่งนันทนาการทดแทนอื่น.....	69
16 การศึกษาความคิดเห็นและทัศนคติของผู้มาชมดนตรีที่มีต่อ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.....	70

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
17 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....	72
18 ผลวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งของการ เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัย มหิดลกับตัวแปรอิสระต่างๆ.....	74
19 ผลวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งของการ เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัย มหิดลกับตัวแปรอิสระต่างๆ.....	76

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10
2 แผนผังที่นึ่ง หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.....	24
3 แผนที่ หอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.....	25
4 แสดงความพอใจส่วนเกินของผู้บริโภค.....	28
5 แสดงความพอใจส่วนเกินของผู้บริโภคหรือมูลค่าของแหล่งนันทนาการ.....	30
6 เส้นอุปสงค์แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายในการเดินทางและจำนวน ครั้งในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.....	79

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

“ชนใดไม่มีดนตรีกาล ในสันดานเป็นคนชอบกลนัก อีกใครฟังดนตรีไม่เห็นเพราะ เขานั้น
เหมาะคิขบถอัปลักษณ์ ฤาอุบายมุ่งร้ายฉมังนัก มโนหนักมีดมัวเหมือนราตรี และดวงใจย่อมดำ
สกปรก รวามรทชนเช่นกล่าวมานี้ ไม่ควรใครไวใจในโลกนี้ เจ้าจงฟังดนตรีเถิดชื่นใจ” บทพระราชนิพนธ์
ตอนหนึ่งของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ได้แสดงให้เห็นถึงคุณค่าและ
ความสำคัญของดนตรีที่มีต่อชีวิตและจิตใจของมวลมนุษยชาติได้เป็นอย่างดี ดนตรีเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์
ที่ช่วยกล่อมเกลาชีวิตให้มีความละมุนละไม และยังช่วยขัดเกลาจิตใจให้เป็นผู้ที่อ่อนโยนและเบิกบาน
ด้วยคุณประโยชน์นานัปการเหล่านี้ที่ทำให้ดนตรียังคงได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่อดีตจนถึง
ปัจจุบัน ดนตรีนอกจากจะมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ความบันเทิงแล้ว ปัจจุบันยังมีรายงานทาง
การแพทย์ที่ชี้ชัดว่าดนตรีสามารถช่วยให้ทารกมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญาที่ดี
โดยมารดาที่ให้ทารกฟังดนตรีตั้งแต่อยู่ในครรภ์จะช่วยให้ทารกที่คลอดออกมามีพัฒนาการทางด้าน
ร่างกายและสติปัญญาสูงกว่าเด็กทั่วไป เลี้ยงง่าย มีอารมณ์แจ่มใส รวมทั้งมีความผูกพันกับแม่มากขึ้น
นอกจากนี้ดนตรียังสามารถช่วยในการบำบัดฟื้นฟูผู้ป่วย ปัจจุบันมีแพทย์จำนวนไม่น้อยที่นำดนตรี
มาประยุกต์ใช้ในการบำบัดรักษาผู้ป่วย ที่เรียกกันว่า “ดนตรีบำบัด” หรือ “Music Therapy” ดังรายงาน
ผลการศึกษาของ จินตนา สงศ์ประเสริฐ และคณะ โรงพยาบาลสวนปรุง กรมสุขภาพจิต ที่ได้ศึกษา
เรื่อง “ดนตรีบำบัดกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์” (2538:23-30) ผลการศึกษาพบว่า ปัจจุบันมีการนำ
ดนตรีมาใช้นำบำบัดโรคต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งโรคทางกายและทางจิตเวช โดยกรีกเป็นชาติ
แรกที่ใช้พิณดีดรักษาผู้ป่วยโรคซึมเศร้า และดนตรียังสามารถช่วยลดอาการเจ็บปวดจากการคลอดบุตร
หรือถอนฟัน ใช้นำบำบัดผู้ป่วยที่มีภาวะความเครียดวิตกกังวล แยกตัวจากสังคม หรือผู้พิการซ้ำซ้อนได้ดี
ตลอดจนผู้ป่วยจิตเภท ผู้มีพฤติกรรมถดถอยและเหงาเศร้าได้อีกด้วย ด้วยเหตุนี้จึงได้นำดนตรีบำบัดมา
ใช้กับผู้ป่วยจิตเวชทั้งโดยการเปิดเพลงจังหวะเร้าใจ มีการขยับตัวเข้าจังหวะ ใช้ดนตรีแบบเคาะจังหวะ
และอุปกรณ์เกิดเสียงให้ผู้ป่วยได้เขย่าหรือฟังแล้วบอกถึงความรู้สึกที่ได้จากเพลง ผลจากการบำบัด
พบว่า ผู้ป่วยที่มีอาการเรื้อรัง พฤติกรรมถดถอยและแยกตัว สามารถกลับเข้าสู่สังคมได้อย่างรวดเร็ว
และผู้ที่เหงาเศร้าซึมได้หลังจากที่ไม่เคยยิ้มมานาน ซึ่งผลการศึกษาสามารถชี้ชัดให้เห็นถึงประโยชน์
ของดนตรีที่มีต่อแนวทางการแพทย์โดยเฉพาะในทางจิตเวชได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้การบำบัดโรคด้วย
ดนตรีนั้นไม่จำเป็นที่จะต้องเข้ารับรักษาในโรงพยาบาล หรือใช้สำหรับบำบัดผู้ป่วยเท่านั้น

เนื่องจากการฟังดนตรีนั้นเป็นกิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสมสำหรับบุคคลทุกเพศทุกวัย การฟังดนตรีหรือชมการแสดงดนตรีนั้นจะช่วยให้ทุกคนเกิดความรู้สึกผ่อนคลาย ลดความตึงเครียด มีสมาธิ มีความฉลาดทางอารมณ์ เกิดความคิดที่มีเหตุผล รู้จักตนเองและเห็นคุณค่าในตัวเอง

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นสถาบันการศึกษาซึ่งตระหนักถึงคุณค่าและคุณประโยชน์ของดนตรีที่มีต่อสังคมและมวลมนุษยชาติเป็นอย่างดี จึงได้มุ่งมั่นผลิตบุคลากรทางการศึกษาในสาขาดนตรีให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีความชำนาญในดนตรีที่สนใจศึกษา และเป็นผู้ที่มีจิตใจอบอุ่นอารี เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม โดยวิทยาลัยดุริยางคศิลป์แห่งนี้ได้เปลี่ยนแนวคิดและมุมมองของคนในสังคมตลอดจนยกระดับดนตรีจากแต่ก่อนที่เคยเป็น “วิชาของคนเดินกินรำกีน” มาเป็น “วิชาของนักปราชญ์” ได้อย่างสง่างาม ทำให้อาชีพของคนดนตรีกลายเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีศักดิ์ศรีและเชื่อถือได้ กล่าวคือ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ เป็นวิทยาลัยดนตรีแห่งแรกของประเทศไทยที่เปิดสอนและวิจัยดนตรีในทุกสาขา โดยเปิดสอนตั้งแต่ระดับบุคคลทั่วไปจนถึงระดับบัณฑิตศึกษา และมุ่งเน้นให้คนดนตรีสามารถออกไปสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างเต็มศักยภาพของตน

หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล หรือ MACM Hall (Music Auditorium of College of Music, Mahidol University) เป็นหอแสดงดนตรีที่ได้รับเงินงบประมาณสนับสนุนครั้งหนึ่งจากรัฐบาล มีขนาดความจุ 353 ที่นั่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการแสดงดนตรีเป็นหลักโดยเฉพาะเป็นเวทีสำหรับนักเรียนดนตรีได้มีโอกาสแสดงผลงานของตนเอง พร้อมทั้งการเปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีโอกาสเข้ามาชมดนตรีที่มีคุณค่าและหลากหลายอรรถรส เนื่องจากการมุ่งเน้นการพัฒนาฝีมือนักเรียนนักศึกษาและการให้บริการแก่สังคมเป็นหลัก ไม่ได้มุ่งเน้นการแสวงหากำไรแต่คำนึงถึงผลประโยชน์ที่สังคมจะได้รับ ซึ่งเป็นหอแสดงดนตรีเพียงแห่งเดียว ที่จัดแสดงดนตรีหลากหลายประเภท อาทิ ซิมโฟนีออร์เคสตรา ดุริยางค์เครื่องเป่า ขับริ้องประสานเสียง ดนตรีแจ๊ส ดนตรีสมัยนิยม ดนตรีไทยเดิมและดนตรีพื้นบ้าน การแสดงเดี่ยวและแชมเบอร์มิวสิก ฯลฯ ซึ่งเป็นการแสดง Evening Concert ของนักเรียนนักศึกษา คณาจารย์ ที่หมุนเวียนกันไปเกือบทุกวันในช่วงเปิดภาคการศึกษา และการแสดงของวงดุริยางค์ฟิลฮาร์โมนิกแห่งประเทศไทย (Thailand Philharmonic Orchestra) ซึ่งเป็นวงดุริยางค์ระดับมืออาชีพ รวมไปถึงศิลปินรับเชิญที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและระดับนานาชาติ ทำให้มีผู้สนใจเดินทางมาชมการแสดงเป็นจำนวนมาก

จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันกิจกรรมดนตรีและธุรกิจดนตรีมีความตื่นตัวและได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก แต่ในขณะเดียวกันดนตรีนั้นเป็นอาชีพใหม่ของสังคมไทยและเป็นอาชีพใหม่ในภูมิภาคอุษาคเนย์ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะพัฒนาศักยภาพความเป็นเลิศและการพัฒนาอาชีพดนตรีเพื่อรองรับโอกาสความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมบันเทิง ขณะที่สังคมไทยและรัฐไทยยังไม่พร้อมและ

คิดไปไม่ถึง ในปี พ.ศ. 2552 ไทยขาดดุลทางการค้าอุตสาหกรรมบันเทิงประมาณ 186,000 ล้านบาท ต่อปี ซึ่งเป็นตัวเลขที่ตกหล่นและไม่อยู่ในระบบของเศรษฐกิจไทย (หอแสดงดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล 2552: 48) ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาระดับชาติที่ไม่ควรปล่อยปะละเลย ทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนควรให้ความสำคัญและร่วมมือกันอย่างจริงจัง

ผู้วิจัยจึงต้องการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นหอแสดงดนตรีเพียงแห่งเดียวที่มีโปรแกรมการจัดแสดงดนตรีของตนเอง หลากหลายประเภทตลอดทั้งปีเปลี่ยนแปลงหมุนเวียนกันไป เพื่อเป็นการยืนยันถึงมูลค่าของเสียงดนตรี แม้ว่าแท้จริงแล้ว “ดนตรี” นั้น เป็นเรื่องของคุณค่า รสนิยม ความสวยงาม ความไพเราะ เป็นเรื่องของจิตใจ และสุนทรียศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ไม่สามารถจะตีค่าออกมาเป็นเงินได้ จึงได้นำวิธีการคิดต้นทุนการเดินทางด้วยวิธีการคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคล (The Individual Travel Cost Method: ITCM) มาใช้ในการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในการศึกษาการประเมินมูลค่าโดยการพิจารณาในรายบุคคล (โสมสภาวะ เพชรานนท์. 2543:187) โดยวิเคราะห์จากต้นทุนในการเดินทางไปยังหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลทั้งหมด ทั้งต้นทุนแรงแจ้งซึ่งเป็นต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางที่มองเห็นว่ามีการใช้จ่ายจริง ที่อยู่ในรูปของค่าน้ำมัน ค่าบัตรเข้าชมดนตรี ค่ารถโดยสาร รวมกับต้นทุนไม่แรงแจ้งหรือค่าเสียโอกาสเนื่องจากในการชมดนตรี แต่ครั้งนั้นยอมก่อให้เกิดค่าเสียโอกาสของรายได้จากการทำงาน การพักผ่อน หรือการเดินทางไปยังแหล่งนันทนาการอื่นๆ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรีอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่อย่างไรก็ตามค่าใช้จ่ายต่างๆ เหล่านี้ก็เป็นสิ่งที่ผู้มาชมการแสดงดนตรียินดีจ่ายเพื่อให้ได้รับความพึงพอใจสูงสุดจากการชมดนตรี

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและทัศนคติของผู้มาชมดนตรีที่มีต่อหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
3. เพื่อประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อทราบถึงลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
2. เพื่อทราบถึงความคิดเห็นและทัศนคติของผู้มาชมดนตรีที่มีต่อหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
3. เพื่อเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อภาครัฐและเอกชนให้ได้ตระหนักถึงคุณค่าและประโยชน์ของดนตรีและเป็นแนวทางในการศึกษาและประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของแหล่งนันทนาการอื่นๆ

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่มาชมการแสดงดนตรี ที่หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี 2551 จำนวน 30,000 คน (หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล: 2552)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ ผู้ที่มาชมการแสดงดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี 2551 จำนวน 30,000 คน จากนั้นจึงทำการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการคำนวณขนาดตัวอย่างตามแบบของ Yamane (Yamane. 1973: 725) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 394.74 หรือ 395 ตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่างแบบไม่คำนึงถึงความน่าจะเป็น ซึ่งใช้วิธีสุ่มโดยความบังเอิญ (Accidental Sampling) เนื่องจากเป็นการสุ่มจากสมาชิกของประชากรเป้าหมายที่เป็นใครก็ได้ที่สามารถให้ข้อมูลได้ครบถ้วน (เชิดศักดิ์ ใผาลิ้น 2545: 62) โดยทำการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างในช่วงเดือน มีนาคม 2553 เพื่อใช้เป็นตัวแทนประชากรของผู้ที่มาชมการแสดงดนตรีที่หอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี 2551 จำนวน 30,000 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ จังหวัดที่พักอาศัย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

1.1.1 จังหวัดที่พักอาศัย หมายถึง จังหวัดที่ผู้มาชมดนตรีที่พักอาศัย

1.1.2 เพศ หมายถึง เพศหญิงและเพศชาย

1.1.3 อายุ หมายถึง อายุของผู้มาชมดนตรี

1.1.4 สถานภาพ หมายถึง สถานภาพโสด สมรส และหย่า/หม้าย/แยกกันอยู่

1.1.5 ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ตั้งแต่ระดับ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. อนุปริญญา/ปวส.ปริญญาตรี จนถึงสูงกว่าปริญญาตรี

1.1.6 อาชีพ หมายถึง อาชีพหลักของผู้มาชมดนตรี ได้แก่ นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว/การเกษตร ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน และแม่บ้าน/เกษียณอายุ/ไม่ได้ทำงาน

1.1.7 รายได้ หมายถึง รายได้ที่ผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้รับจากเงินเดือน และรายได้อื่นๆ โดยเฉลี่ยต่อเดือน โดยไม่มีการหักค่าใช้จ่าย

1.2 ปัจจัยทางเศรษฐศาสตร์ ได้แก่ ต้นทุนแจ้งชัด และต้นทุนไม่แจ้งชัด

1.2.1 ต้นทุนแจ้งชัด (Explicit cost)

1.2.1.1 ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไป-กลับระหว่างที่พักอาศัยและหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ประกอบด้วยค่าน้ำมันรถ หรือค่ารถโดยสารที่ใช้ในการเดินทาง

1.2.1.2 ค่าบัตรเข้าชมดนตรี หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการซื้อบัตรเข้าชมดนตรีในแต่ละครั้งของผู้มาชมดนตรี

1.2.1.3 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่าบัตรเข้าชมดนตรี อาทิ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ค่าซีดีเพลง ค่าของที่ระลึก ฯลฯ

1.2.2 ต้นทุนไม่แจ้งชัด (Implicit cost)

1.2.2.1 มูลค่าของเวลาในการเดินทาง หมายถึง การนำระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางไป-กลับระหว่างที่พักอาศัยและหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลมาคำนวณหามูลค่าออกมาในรูปตัวเงิน

1.2.2.2 มูลค่าของเวลาที่ใช้ในการชมดนตรี หมายถึง การนำระยะเวลาที่ใช้ในการชมการแสดงดนตรีมาคำนวณหามูลค่าออกมาในรูปตัวเงิน

1.3 ปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ปัจจัยที่นอกเหนือจากปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางเศรษฐศาสตร์ ได้แก่ แหล่งนันทนาการทดแทนรวมถึงค่าใช้จ่ายในการไปใช้บริการแหล่งนันทนาการทดแทน วัตถุประสงค์และสิ่งดึงดูดใจ และพาหนะในการเดินทาง

1.3.1 แหล่งนันทนาการทดแทน ได้แก่ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย หอประชุมธรรมศาสตร์ โรงละครแห่งชาติ หอแสดงดนตรีมหาวิทยาลัยรังสิต หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรมศิลปากร หรือสถานที่อื่นๆ ที่ทดแทนหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลได้ รวมถึงค่าใช้จ่ายในการไปใช้บริการแหล่งนันทนาการทดแทน

1.3.2 การรับทราบข้อมูล และบุคคลที่มาชมดนตรีด้วย

1.3.3 วัตถุประสงค์และสิ่งดึงดูดใจ ได้แก่ ความต้องการพักผ่อน/ผ่อนคลาย ความเครียด ศึกษาและหาประสบการณ์ด้านดนตรี ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ดนตรีไพเราะ บรรยากาศดี และชื่นชอบศิลปิน/นักดนตรี

1.3.4 พาหนะในการเดินทาง ได้แก่ การเดิน รถจักรยาน รถจักรยานยนต์ รถยนต์ส่วนตัว รถไฟฟ้าและรถ Shuttle Bus

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ จำนวนครั้งของการมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลต่อปี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Value) หมายถึง มูลค่าจากการชมการแสดงดนตรีของผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลทั้งหมด โดยวัดได้จากการประเมินความพึงพอใจส่วนเกินหรือส่วนเกินผู้บริโภคทั้งหมด (Consumer Surplus: CS) ของผู้ชมดนตรี

2. ส่วนเกินผู้บริโภคของบุคคล (Individual Consumer Surplus: CS) หมายถึง ความแตกต่างระหว่างความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้บริโภคที่มีต่อสินค้ากับราคาที่ผู้บริโภคต้องจ่ายจริงในการศึกษานี้ หมายถึง ส่วนเกินผู้บริโภคของผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลแต่ละราย (บาท/คน/ปี)

3. ส่วนเกินผู้บริโภคเฉลี่ย (Average Consumer Surplus: ACS) หมายถึง ส่วนเกินผู้บริโภคเฉลี่ยของผู้มาชมดนตรีแต่ละราย ต่อการเดินทาง 1 ครั้ง คิดจากส่วนเกินผู้บริโภคของบุคคล (CS)หารด้วยจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรีใน 1 ปี (บาท/คน/ครั้ง/ปี)

4. ส่วนเกินผู้บริโภคทั้งหมด (Consumer Surplus: CS) หมายถึง ส่วนเกินผู้บริโภคของผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลทั้งหมด ซึ่งก็คือ มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล คิดจากส่วนเกินผู้บริโภคเฉลี่ย(ACS)คูณด้วยจำนวนผู้มาชมดนตรีใน 1 ปี (บาท/ปี)

5. ต้นทุนรวมทั้งหมด (Total Cost:TC) หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เกิดขึ้นทั้งที่มองเห็นได้ชัดเจนว่ามีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นจริงหรือต้นทุนแฝงชัด และค่าใช้จ่ายที่มองไม่เห็นชัดเจนในรูปตัวเงินหรือเรียกว่าต้นทุนไม่แฝงชัด

6. ต้นทุนแฝงชัด (Explicit cost) หมายถึง ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในรูปของตัวเงินที่มองเห็นได้ชัดเจนว่ามีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นจริง ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินทางมาชมดนตรี ค่าบัตรเข้าชมดนตรี และ ค่าใช้จ่ายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

8. ต้นทุนไม่แฝงชัด (Implicit cost) หมายถึง ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นแต่มองไม่เห็นว่ามีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นจริงในรูปของตัวเงิน หรือต้นทุนค่าเสียโอกาสของเวลา ซึ่งวัดจากมูลค่าของเวลาที่สูญเสียไปจากการมาชมดนตรี ได้แก่ มูลค่าของเวลาในการเดินทางมาชมดนตรี และมูลค่าของเวลาที่ใช้ในการชมดนตรี

9. หอแสดงดนตรี (Music Auditorium) หมายถึง หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

10. ผู้ชมดนตรี (Audience) หมายถึง ผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี ณ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

11. แหล่งนันทนาการ (Recreation Area) หมายถึง สถานที่ที่ตอบสนองต่อความต้องการพักผ่อนหย่อนใจของมนุษย์ได้ทั้งร่างกายและจิตใจ ในการศึกษาครั้งนี้ คือ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

12. แหล่งนันทนาการทดแทน (Substitution Recreation Area) หมายถึง แหล่งนันทนาการอื่นๆ ที่ให้บริการพักผ่อนหย่อนใจ และมีลักษณะคล้ายคลึงกับหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย หอประชุมธรรมศาสตร์ หอแสดงดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรมศิลปากร หรือสถานที่อื่นๆที่ทดแทนหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลได้

13. ค่าใช้จ่ายในการไปใช้บริการแหล่งนันทนาการทดแทน (Cost of Substitution Recreation Area) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการเดินทางไปชมดนตรียังแหล่งนันทนาการทดแทน (การศึกษาครั้งนี้ไม่รวมค่าเสียโอกาสของเวลาในการเดินทางไปยังแหล่งนันทนาการทดแทน)

14. ค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนสูงสุด (Choke Price) หมายถึง ค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนสูงสุดจนทำให้ผู้มาชมดนตรีไม่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

15. ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม (Socio-Economic) หมายถึง ข้อมูลพื้นฐานของผู้ชมดนตรี ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

16. การคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคล (The Individual Travel Cost Method: ITCM) หมายถึง การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคลโดยการคำนวณหาเส้นอุปสงค์แสดงความต้องการในการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวซึ่งพิจารณาจากค่าใช้จ่ายในการเดินทางกับจำนวนครั้งในการเดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งนันทนาการของแต่ละบุคคล

ข้อตกลงเบื้องต้นในการวิจัย

1. การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลในครั้งนี้ ใช้เพียงตัวแปรเชิงปริมาณ ได้แก่ ต้นทุนทั้งหมดในการเดินทาง อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปยังแหล่งนันทนาการทดแทน โดยไม่ได้ นำตัวแปรเชิงคุณภาพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น รสนิยมในการใช้บริการ คุณภาพของหอแสดงดนตรี ฯลฯ มาใช้ในการคำนวณ

2. มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ที่ประเมินได้ในครั้งนี้ เป็นมูลค่าที่ประมาณจากตัวแปรต่างๆ ในปีที่ทำการศึกษา ซึ่งเมื่อเวลาผ่านไป จำนวนผู้ให้บริการ หรือตัวแปรที่มีผลต่อการเข้าใช้บริการอาจเปลี่ยนแปลงไป เช่น ระดับรายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ทำให้มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลอาจเปลี่ยนแปลงไปได้

3. ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในช่วงระยะเวลาเพียง 1 เดือน ทำให้อาจเก็บรวบรวมแบบสอบถามได้ไม่กระจายมากนัก เนื่องจากการแสดงคอนเสิร์ตนั้นจัดขึ้นตลอดทั้งปีอาจมีกลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างออกไป และเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาในช่วงเดือน มีนาคม 2553 (จำนวน 395 คน) ซึ่งใช้เป็นตัวแทนจำนวนประชากรของผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่นำมาคำนวณส่วนเกินผู้บริโภคหรือมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ในปี 2551 (จำนวน 30,000 คน)

4. แบบจำลองที่ใช้ในครั้งนี้ คือ แบบจำลองต้นทุนในการเดินทางของบุคคล (Individual Travel Cost Method: ITCM) ซึ่งมีความเหมาะสมสำหรับการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เนื่องจากเป็นแหล่งนันทนาการที่มีการใช้ประโยชน์เป็นประจำ

5. การพิจารณาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปยังแหล่งนันทนาการทดแทนไม่ได้รวมต้นทุนค่าเสียโอกาสของเวลาในการเดินทางไปใช้บริการและมูลค่าของเวลาที่ใช้บริการแหล่งนันทนาการทดแทน

6. รูปแบบความสัมพันธ์ของสมการอุปสงค์ในการเดินทางมาชมดนตรีของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล กำหนดให้อยู่ในรูปสมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้น (Multiple Linear Regression Function)

7. ในกรณีนี้ คิดค่าเสียโอกาสของเวลาจากมูลค่าของเวลาในการเดินทางมาชมดนตรีและมูลค่าของเวลาที่ใช้ในการชมดนตรี เท่ากับ $1/3$ หรือ 0.33 ของอัตราค่าจ้างที่ผู้ชมดนตรีได้รับจากการทำงานหรือจากรายได้ที่ได้รับ (Amoako-Tuffour, Joe and Martinez-Espineira, Roberto.2008:21-22)

8. ในกรณีที่ผู้ชมดนตรีไม่มีรายได้จากการทำงาน จะกำหนดให้รายได้มีค่าเท่ากับค่าจ้างขั้นต่ำเฉลี่ยซึ่งเท่ากับ 205.5 บาทต่อวัน $\left[\left(\frac{205+206}{2} \right) = 205.5 \right]$ คิดจากกลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่มีที่พักอาศัยในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานครซึ่งมีเกณฑ์ค่าจ้างขั้นต่ำเท่ากับ 206 บาทต่อวัน รองลงมาคือ จังหวัดนครปฐม นนทบุรี ปทุมธานีและสมุทรสาคร ซึ่งมีเกณฑ์ค่าจ้างขั้นต่ำเท่ากับ 205 บาทต่อวัน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน สำนักเศรษฐกิจแรงงาน และสำนักงานคณะกรรมการค่าจ้าง.2552) คิดเป็นค่าจ้างขั้นต่ำต่อเดือนเท่ากับ 4,110 บาทต่อเดือน คำนวณจากวันทำงานปกติต่อสัปดาห์ 5 วัน คูณด้วย 4 สัปดาห์ $(205.5 \times 5 \times 4 = 4,110)$

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม

ปัจจัยส่วนบุคคล

- จังหวัดที่พักอาศัย
- เพศ
- อายุ
- สถานภาพ
- ระดับการศึกษา
- อาชีพ
- รายได้

ปัจจัยทางเศรษฐศาสตร์

ต้นทุนแข็งแกร่ง

- ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง
- ค่าบัตรเข้าชมดนตรี
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ต้นทุนไม่แข็งแกร่ง

- มูลค่าของเวลาที่ใช้ในการเดินทาง
- มูลค่าของเวลาที่ใช้ในการชมดนตรี

ปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

- แหล่งนันทนาการทดแทน รวมถึง ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปใช้บริการ แหล่งนันทนาการทดแทน
- ลักษณะการเดินทางมาชมดนตรี
- วัตถุประสงค์และสิ่งดึงดูดใจ
- พาหนะในการเดินทาง

ส่วนที่ 1

- ใช้ค่าสถิติความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ยเพื่อวิเคราะห์ ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้มาชม ดนตรี

ส่วนที่ 2

- ใช้วิธี Likert scale ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นและ ทศนคติของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 3

- การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งใน การมาชมดนตรีกับตัวแปรอิสระที่กำหนดโดยใช้ วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square: OLS) ในรูปสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)
- นำมาสร้างฟังก์ชันอุปสงค์ของการเดินทางมา ชมดนตรี
- ใช้แบบจำลองการคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ของบุคคล (Individual Travel Cost Method: ITCM) ในการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดง ดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับดนตรีและหอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์

มหาวิทยาลัยมหิดล

1.1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับดนตรี

1.2 ประโยชน์และคุณค่าของดนตรี

1.3 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดด้านนันทนาการ

2.2 แนวคิดความเต็มใจที่จะจ่ายและความพอใจส่วนเกินของผู้บริโภค

2.3 แนวคิดการประเมินมูลค่าโดยวิธีต้นทุนการเดินทาง (Travel Cost Method: TCM)

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับดนตรีและหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

1.1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับดนตรี

1.1.1 ความหมาย

“ดนตรี” ในภาษากรีก หมายถึง ศิลปะประเภทหนึ่ง ไม่เฉพาะแต่การเล่นเครื่องดนตรี การร้องเพลง หรือลีลาศเท่านั้น แต่ยังหมายรวมไปถึงอักษรศาสตร์ทุกประเภท โดยเฉพาะบทกวี นาฏกรรม วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ส่วนพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายของคำว่า “ดนตรี” ไว้ว่า “เสียงที่ประกอบกันเป็นทำนองเพลง เครื่องบรรเลงซึ่งมีเสียงดังทำให้รู้สึกเพลิดเพลิน หรือเกิดอารมณ์รัก โศกหรืออื่นใด”

“ดนตรี” เป็นงานศิลปะที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยอาศัยเสียงเป็นสื่อถ่ายทอดความรู้สึกของศิลปิน เสียงดนตรีเป็นเสียงที่มีความงาม นำมาเรียบเรียงอย่างมีศิลปะ กลายเป็นบทเพลง ความแตกต่างระหว่างเสียงดนตรีกับเสียงอื่น ๆ คือ เสียงดนตรีเป็นเสียงที่ประดิษฐ์ขึ้น โดยอาศัยความงดงามของเสียง ศิลปินผู้สร้างเสียงได้สอดใส่อารมณ์ลงไปในเสียง เพื่อให้เสียงมีความรู้สึกทางศิลปะ ส่วนเสียงอื่น ๆ ที่ไม่ใช่เสียงดนตรี เป็นเพียงเสียงที่ขาดคุณสมบัติทางศิลปะ กล่าวคือ ขาดความรู้สึกทางศิลปะในเสียง ขาดวิญญาณศิลปินในเสียง อารมณ์ ความรู้สึก สิ่งที่มากระทบตึงตา หรือความอยากสิ่งเหล่านี้จะถูกบันทึกลงไปในดนตรี เป็นคุณสมบัติที่สำคัญของศิลปะ อารมณ์ในดนตรีก็เหมือนกับ

อารมณ์ชีวิต ศิลปินถ่ายทอดลงไปในผลงานดนตรีที่มีอารมณ์ก็จะสื่อไปกระทบความรู้สึกต่อผู้ชม หรือผู้ฟังได้ ศิลปินเก่งผลงานดี ย่อมมีโอกาสถ่ายทอดอารมณ์ไปสู่ผู้ฟังได้ดี ดนตรีเป็นศิลปะที่ถูกนำไปแปรความหมายต่าง ๆ มากมาย การค้นหาความหมายในเสียงดนตรี นักภาษาศาสตร์ได้พยายามนำเสียงดนตรีมาตีความ ให้นิยามที่ได้ยินกันโดยทั่วไปว่า “ดนตรีเป็นภาษาสากล” หรือบ้างก็ว่า “ดนตรีเป็นภาษาของอารมณ์” (สุกรี เจริญสุข.2529: 42-43)

“ดนตรี” มีความหมายที่กว้างและหลากหลาย นอกจากนี้ยังมีการนำดนตรีไปใช้ประกอบในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมากมาย อาทิเช่น ใช้ประกอบในภาพยนตร์ ทั้งนี้เนื่องจากดนตรีสามารถเร้าอารมณ์ผู้ชมให้รู้สึกและคล้อยตามอารมณ์ของภาพยนตร์ในแต่ละฉากได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังได้มีการนำดนตรีเข้าไปเป็นส่วนประกอบหนึ่งของพิธีกรรมทางศาสนาเพื่อให้เกิดความขลัง เพิ่มความน่าเชื่อถือ และเรียกศรัทธาจากผู้เข้าร่วมพิธีกรรม นอกจากนี้แล้วดนตรีบางประเภทยังได้ถูกนำไปใช้ในการปลูกจิตสำนึกในความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของกลุ่มคนหรือเชื้อชาติ และในขณะเดียวกันมนุษย์เราก็นิยมใช้ดนตรีเป็นเครื่องมือในการแบ่งประเภทของกลุ่มคนในสังคมได้อีกด้วย ยกตัวอย่างเช่น วัยรุ่นในเมืองก็มักจะชอบแนวดนตรีที่ทันสมัยมีจังหวะจะโคน มีท่วงทำนองสนุกสนานเร้าใจหรือมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักหวานซึ้ง ส่วนวัยรุ่นในชนบทมักจะชอบฟังดนตรีแนวเพื่อชีวิต ลูกทุ่ง หรือเกี่ยวพาราสิในแบบวัยรุ่นหนุ่มสาว สำหรับผู้ใหญ่ก็มักจะชอบฟังเพลงประเภทลูกกรุงที่มีจังหวะหรือท่วงทำนองที่ฟังสบายๆ และชอบฟังเพลงที่ตนเองรู้สึกคุ้นเคย มนุษย์เราใช้ดนตรีเป็นเครื่องกระตุ้นในการทำกิจกรรมต่างๆ มากมาย เช่น การขับรถ การเรียนและการออกกำลังกาย และก่อนที่จะมาเป็นดนตรีให้เราได้ยินได้ฟังกันจนถึงปัจจุบันนี้ “ดนตรี” ได้รับการพัฒนา ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงมาแล้วไม่น้อยกว่าพันปี ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าดนตรีเป็นสิ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับมนุษย์หรือเป็นสิ่งที่ธรรมชาติสร้างมาให้อยู่คู่กันกับเราได้

1.1.2 ประเภทของกิจกรรมดนตรี ประกอบด้วย 6 กิจกรรม คือ

1. การร้องเพลง เป็นการแสดงถึงความสามารถโดยเฉพาะของแต่ละบุคคล สามารถนำไปประกอบกิจกรรมนันทนาการในวาระ และโอกาสที่แตกต่างกันออกไป เช่น การร้องเพลงอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินในหมู่เพื่อนฝูง การร้องเพลงในชุมชนทั้งที่เป็นแบบกลุ่มและเดี่ยว เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดความสนุกสนานและเป็นหมู่คณะ เช่น เพลงลูกเสือ การร้องเพลงประสานเสียงเป็นการร้องเพลงเฉพาะหมู่คณะหรือสถาบันหรือท้องถิ่น เช่น เพลงประจำสถาบันอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หรือเพลงประจำวงซิมโฟนี เป็นต้น การร้องเพลงสำหรับดนตรีเล็กเป็นการร้องเพลงประกอบดนตรีบางชิ้น เช่น ออร์แกน กีตาร์ และเปียโน เป็นต้น และการร้องเพลงไทยเดิม เป็นการร้องเพลงเพื่อการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณีไทย

2. การเล่นหรือบรรเลงดนตรี เป็นกิจกรรมนันทนาการที่สามารถปฏิบัติได้ทั้งดนตรีไทยและดนตรีสากล เช่น การเล่นกีตาร์ เปียโน ออร์แกน หรือเล่นเครื่องดนตรีไทย เช่น พิณ ซอ ซึ่งระนาด ซอ ปี่ เป็นต้น เป็นความสามารถเฉพาะบุคคล โดยอาศัยการฝึกฝน และมีทักษะของการเล่นดนตรีที่ถูกต้องอย่างมีแบบแผน จึงมีความไพเราะเพลิดเพลินใจ และทำให้มีความสุข

3. การฟังดนตรี เป็นการร่วมกิจกรรมโดยการฟัง การได้ยิน ก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ความซาบซึ้งในจังหวะทำนองดนตรี ในปัจจุบันจัดเป็นการศึกษาแขนงหนึ่งเรียกว่า สังคีตนิยม ซึ่งรวมถึงการฟังเพลงจากการร้อง เทปหรือแผ่นดิสก์ วิทยุ โทรทัศน์ คอนเสิร์ต และการขับร้อง

4. กิจกรรมเพลงประกอบจังหวะ เป็นการฟังเพลงจังหวะดนตรีแล้วมีการเคลื่อนไหวทางร่างกายประกอบ เช่น ลีลาศ กิจกรรมเข้าจังหวะ ลาวกระแทบไม้ รำวง รำกลองยาว ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการแสดงออกถึงวัฒนธรรมท้องถิ่น

5. กิจกรรมดนตรีแบบสร้างสรรค์ เป็นการแสดงออกถึงความสามารถทางด้านความคิด และจินตนาการในเชิงสร้างสรรค์ เช่น การแต่งเพลง การประดิษฐ์เครื่องดนตรี การกำหนดเสียงดนตรี

6. กิจกรรมผสมดนตรี เป็นการแสดงออกโดยมีดนตรีเป็นองค์ประกอบ เช่น การเต้นรำพื้นเมือง หนึ่งตะลุง โอเปร่า สเก็ตน้ำแข็ง ยิมนาสติก ประเภท Floor Exercise การบริหารร่างกายประกอบดนตรี

1.1.3 มารยาทในการชมดนตรี

1. การแต่งกายเรียบร้อย ในการไปชมการแสดงดนตรีควรแต่งกายให้เรียบร้อยเหมาะสม โดยเฉพาะการแสดงดนตรีที่เป็นพิธีการมากๆ การแต่งกายแบบสากลนิยมจัดเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการแสดงดนตรีทั่วไป นักเรียน นิสิต นักศึกษา สามารถแต่งเครื่องแบบไปชมได้ ซึ่งถือว่าการแต่งกายที่เรียบร้อยเหมาะสมเช่นกัน

2. การไปถึงสถานที่แสดงก่อนเวลา ถือเป็นธรรมเนียมการปฏิบัติที่ผู้เข้าชมควรไปถึงสถานที่แสดงก่อนเวลา และนั่งตามที่นั่งให้เรียบร้อยก่อนการแสดงจะเริ่มขึ้น ทั้งนี้เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยก่อนที่การแสดงจะเริ่ม และไม่เป็นการรบกวนทั้งผู้ชมที่อยู่ข้างเคียงและผู้แสดง เพราะการมาสายทำให้การเข้านั่งตามที่นั่งรบกวนผู้นั่งข้างเคียง และบางครั้งก็เกิดเสียงดังขณะเดินเข้านั่งตามที่ จนเป็นการรบกวนสมาธิผู้แสดงด้วย ดังนั้น ถ้ามาสายควรหาที่นั่งข้างหลัง จนเพลงที่บรรเลงจบลงก่อน แล้วหาโอกาสขอช่วงที่จะบรรเลงเพลงต่อไป รีบเข้านั่งตามเลขที่นั่งของตน อย่างไรก็ตาม บางครั้งหากเป็นการแสดงที่สำคัญๆ หรือเป็นการแสดงของนักร้องนักแสดงที่มีชื่อเสียงมากๆ ถ้าผู้ใดมาสาย ผู้เดินตัวก็อาจจะไม่อนุญาตให้เข้าไปในโรง เนื่องจากผู้แสดงต้องการสมาธิอย่างมาก และไม่ต้องการให้มีการรบกวนใดๆเกิดขึ้น ดังนั้น ผู้มาสายจึงจำเป็นต้องรออยู่นอกโรงก่อน จนกว่าเพลงจะจบ หรืออยู่ในช่วงที่สามารถจะเข้าไปยังที่นั่งของตนได้

3. การอ่านสูจิบัตร การแสดงดนตรีประเภทที่มีเนื้อหาสาระ มักจะมีการจัดทำสูจิบัตรจำหน่าย ณ สถานที่ ผู้ชมควรซื้อสูจิบัตรอ่านรายละเอียดขณะรอเวลาเริ่มแสดง เพื่อทำความเข้าใจกับเพลงแต่ละเพลง ในรายการ รวมทั้งอ่านประวัติผู้แสดงที่ปรากฏอยู่ในสูจิบัตร เพื่อให้ทราบว่าผู้แสดงคือใคร เพราะการแสดงบางครั้งจุดเด่นอาจมีได้อยู่ที่บท เสียทีเดียว แต่อาจอยู่ที่ผู้แสดงที่มีชื่อเสียงก็เป็นได้

4. การมีสมาธิในการชมการแสดง ขณะชมการแสดงควรมีสมาธิในการชมการแสดงอย่างจริงจัง เพื่อให้เข้าใจความไพเราะ คุณค่าของบทเพลง ซึ่งทำให้ผู้ชมเกิดความซาบซึ้งในบทเพลงนั้น ๆ ในขณะที่ฟังเพลงไม่ควรสนทนา พูดคุย หรือปฏิบัติสิ่งใดให้เป็นที่รบกวนของผู้ชมข้างเคียง การสนทนา พูดคุย ควรทำขณะเพลงหนึ่ง ๆ จบลง และมีช่วงเวลาที่ผู้แสดงเตรียมตัวที่จะบรรเลงเพลงต่อไป แต่ควรกระทำเท่าที่จำเป็น และควรใช้เสียงแต่เพียงเบา ๆ เพื่อให้รบกวนผู้ชมข้างเคียงน้อยที่สุด

5. การปรบมือ เป็นมารยาทที่สำคัญของผู้ชมการแสดงดนตรีที่ควรปรบมือเป็นเวลานาน เมื่อมีการบรรเลงเพลงแต่ละเพลงจบ ไม่ควรปรบมือเมื่อการบรรเลงเพลงแต่ละท่อนจบลง ปกติเพลงประเภท ชิมโฟนี คอนแชร์โต หรือ โซนาตา มักมีสามหรือสี่ท่อน เวลาบรรเลงจบแต่ละท่อน ผู้แสดงจะพักประมาณ 10-15 วินาที ในช่วงนี้ไม่ควรปรบมือ เมื่อการบรรเลงเพลงจบลงอย่างสมบูรณ์แล้ว จึงควรปรบมือเป็นเวลานาน เพื่อให้เกียรติแก่ผู้แสดง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อเพลงสุดท้ายจบลง ควรปรบมือเป็นเวลานานเพื่อให้เกียรติเป็นครั้งสุดท้าย การปรบมือนานทำให้ผู้อำนวยเพลงหรือผู้แสดงดนตรีเดียวออกมาโค้งคำนับต่อหน้าผู้ชมบนเวทีหลายครั้ง หลังจากเดินเข้าโรงไปแล้ว ซึ่งการกระทำเช่นนี้ ทำให้ผู้แสดงรู้สึกถึงการให้เกียรติอย่างสูงสุดส่วนการแสดงดนตรีประเภทโอเปร่า และบัลเลต์ เมื่อผู้ร้องเดี่ยว หรือ ผู้เต้นเดี่ยว ขับร้องหรือเต้นจบลง ผู้ชมควรปรบมือหรือแสดงความชื่นชมในช่วงนั้น ซึ่งถือเป็นมารยาทที่ควรปฏิบัติ เพื่อให้เกียรติและชื่นชมในความสามารถของผู้แสดงในการขับร้อง หรือเต้นในช่วงนั้น การอ่านสูจิบัตร จะทำให้ทราบได้ว่าเพลงแต่ละเพลงมีกี่ท่อน และสามารถปรบมือได้ถูกต้องเมื่อเพลงจบลง การให้เกียรติด้วยการปรบมือและยืนขึ้นถือเป็นสิ่งที่สามารถปฏิบัติได้ โดยเฉพาะการปรบมือหลังจากการบรรเลงเพลงสุดท้ายของรายการแสดงดนตรีจบลง การปรบมือให้ผู้แสดงเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ และไม่ควรเดินออกจากสถานที่แสดงทันทีที่เพลงสุดท้ายจบลงโดยไม่ปรบมือ เพราะโดยมารยาทแล้วถือเป็นการไม่ให้เกียรติผู้แสดง

6. การพักครึ่งเวลา ปกติการแสดงประเภทนี้จะใช้เวลานาน จึงมีการพักครึ่งเวลา เพื่อให้ผู้แสดงและผู้ชมมีเวลาพักผ่อนเปลี่ยนอิริยาบถประมาณ 15-20 นาที ในช่วงเวลาพักครึ่งเวลานี้ ผู้ชมควรเข้าห้องน้ำให้เรียบร้อยถ้าจำเป็น และควรกลับมายังที่นั่งของตนก่อนเวลาแสดงครั้งหลังจะเริ่มต้น และในขณะที่มีการแสดงดนตรีอยู่ ผู้ชมไม่ควรลุกออกจากที่นั่งออกมาด้วยเหตุผลใดๆ โดยไม่จำเป็น

7. การงดใช้เครื่องมือสื่อสาร ปัจจุบันเครื่องมือสื่อสารทั้งวิทยุติดตัว และโทรศัพท์มือถือถือเป็นสิ่งที่คนส่วนใหญ่มีประจำตัว ในขณะที่ชมการแสดงทั่ว ๆ ไป จึงมักจะได้ยินเสียงจาก

เครื่องมือสื่อสารเหล่านี้ย่อมสมอบ สภาพเช่นนี้ไม่ควรเกิดขึ้นในขณะชมการแสดงดนตรีประเภทนี้ เนื่องจากเสียงสัญญาณดังกล่าวจะรบกวนสมาธิทั้งของผู้ฟังและผู้แสดง จึงควรถือปฏิบัติมารยาทด้วยการงดใช้เครื่องมือสื่อสารทุกประเภทตลอดเวลาในขณะชมการแสดง

8. การนำเด็กเข้ามาชมการแสดง ไม่ควรนำเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี เข้าชมการแสดง ยกเว้นบางรายการที่อนุญาต เป็นกรณีพิเศษ

9. การถ่ายภาพการแสดง ไม่ควรนำกล้องถ่ายภาพ กล้องถ่ายวิดีโอ เข้าไปบันทึกการแสดงในหอประชุม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นกรณีพิเศษ เพราะการแสดงของต่างประเทศหลายประเทศมีลิขสิทธิ์เฉพาะ ไม่อนุญาตให้มีการบันทึกไปเผยแพร่โดยบุคคลภายนอก หรือบ่อยครั้ง แม้จะไม่มีเรื่องลิขสิทธิ์ แต่แสงแฟลชจะรบกวนสมาธิทั้งผู้ชมและผู้แสดง

10. งดการนำอาหารและเครื่องดื่มทุกประเภทเข้าไปในหอประชุม เพราะนอกจากอาหารบางประเภทจะส่งกลิ่นรบกวนผู้อื่น ตลอดจนการแกะหีบห่อและการขบเคี้ยวจะทำให้เกิดเสียงดังแล้วเศษอาหารและเครื่องดื่มยังทำให้มิด แผลงสาบ หรือหุนมาซอนตัวและกีดที่นั่งในโรงให้เสียหายอีกด้วย ดังนั้นจึงไม่ควรนำอาหารและเครื่องดื่มเข้ามารับประทานในโรง ยกเว้นโรงกลางแจ้ง หรือที่ซึ่งได้รับอนุญาตให้นำเข้าไปได้ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.2553: ออนไลน์)

1.2 ประโยชน์และคุณค่าของดนตรี

1.2.1 ประโยชน์ของดนตรี

ดนตรี คือ ลักษณะของเสียงที่ได้รับการเรียบเรียงไว้อย่างเป็นระเบียบ มีแบบแผนและโครงสร้างที่ชัดเจน สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ 3 ด้านหลักๆ ดังนี้คือ เพื่อความสุนทรีย์ เพื่อการบำบัดรักษาและเพื่อการศึกษา และดนตรียังมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย จิตใจ และการทำงานของสมองในหลายๆด้าน จากการศึกษาพบว่า ดนตรีมีผลต่อร่างกาย สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของอัตราการหายใจ อัตราการเต้นของชีพจร ความดันโลหิต การตอบสนองของม่านตา ความตึงตัวของกล้ามเนื้อและการไหลเวียนของโลหิต ผลของดนตรีต่อจิตใจและสมองสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของอารมณ์ สติสัมปชัญญะ จินตนาการ การรับรู้สภาพความเป็นจริง และการสื่อสารทางอวัจนภาษา อีกทั้งองค์ประกอบต่างๆของดนตรีก็มีประโยชน์ที่แตกต่างกันไป ดังนี้

1. จังหวะหรือลีลา (Rhythm) ช่วยสร้างเสริมสมาธิ (Concentration) และช่วยในการผ่อนคลาย (Relax)

2. ระดับเสียง (Pitch) ในระดับต่ำ และระดับสูงปานกลาง จะช่วยทำให้เกิดความรู้สึกสงบ

3. ความดัง (Volume / Intensity) พบว่าเสียงที่เบานุ่ม จะทำให้เกิดความสงบสุขสบายใจ ในขณะที่เสียงดัง ทำให้เกิดการเกร็ง กระตุก ของกล้ามเนื้อได้ ความดังที่เหมาะสมจะช่วยสร้างระเบียบการควบคุมตนเองได้ดี มีความสงบและเกิดสมาธิ

4. ทำนองเพลง (Melody) ช่วยในการระบายความรู้สึกในส่วนลึกของจิตใจ ทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และลดความวิตกกังวล

5. การประสานเสียง (Harmony) ช่วยในการวัดระดับอารมณ์ความรู้สึกโดยดูจากปฏิกิริยาที่แสดงออกเมื่อฟังเสียงประสานต่าง ๆ จากบทเพลง

นอกจากประโยชน์ที่กล่าวมาในข้างต้นแล้ว ดนตรียังสามารถนำมาใช้ในการบำบัดรักษาผู้ป่วยได้เป็นอย่างดีอีกด้วย หรือที่เรารู้จักกันดีในนาม “ดนตรีบำบัด” หรือ “Music Therapy” มีหลักฐานทางทฤษฎีหลายชิ้นที่ระบุถึงประโยชน์ของดนตรีต่อสุขภาพ เช่น มีการนำดนตรีบำบัดมาใช้กับกลุ่มผู้ป่วยมะเร็ง ผลการศึกษาพบว่า ช่วยลดความเจ็บปวด ลดภาวะความตึงเครียด ภาวะซึมเศร้า วิตกกังวล อารมณ์นอนไม่หลับและไม่อยากอาหารของผู้ป่วยได้ดี นอกจากนี้ยังช่วยในการควบคุมการหายใจ และจังหวะการเต้นของหัวใจในผู้ป่วยที่ต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ ช่วยให้ทารกที่คลอดก่อนกำหนดฟื้นตัวเร็วขึ้น ลดจำนวนวันที่ทารกต้องอยู่ในตู้อบ และยังช่วยเพิ่มน้ำหนักตัวของผู้ป่วยหลังการผ่าตัด เมื่อผู้ป่วยได้ฟังดนตรีจะช่วยลดอาการปวดและลดความต้องการใช้ยาแก้ปวด ดนตรีช่วยลดความวิตกกังวล ภาวะซึมเศร้า และความรู้สึกโดดเดี่ยวในผู้ป่วยสูงอายุ และยังกระตุ้นการสร้างโกรทฮอร์โมน ช่วยผู้ป่วยโรคอัลไซเมอร์ ความจำเสื่อม หรือโรคจิตเวชให้มีอาการดีขึ้น จังหวะกลอง การร้องเพลง การบรรเลงจากเครื่องดนตรีแต่ละชนิด ไม่ว่าจะฟังจากเครื่องเสียงหรือจากการแสดงสดก็ล้วนสามารถนำมาใช้ในการบำบัดได้ทั้งสิ้น ซึ่งในปัจจุบันสถานพยาบาลหลายแห่งในประเทศไทยได้นำดนตรีไปใช้ในการบำบัดรักษาคนไข้ ได้แก่ ภาควิชาเวชศาสตร์ฟื้นฟู คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, โรงพยาบาลธัญญารักษ์, โรงพยาบาลหัวเฉียว, โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยธมภ์, สถาบันปรีดี พนมยงค์ และ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งนอกจากคนไข้จะได้รับการบำบัดรักษาแล้วยังจะได้รับความบันเทิงไปในขณะเดียวกันอีกด้วย ซึ่งผลจากการศึกษาพบว่า ดนตรีสามารถช่วยลดความกลัว คลายความวิตกกังวล และช่วยกระตุ้นให้คนไข้เห็นความสำคัญของการรักษาอีกด้วย

จากคุณประโยชน์นานัปการของดนตรี จึงสามารถสรุปเป็นภาพรวมได้ดังนี้

1. พัฒนาความคิดสร้างสรรค์
2. พัฒนาด้านอารมณ์
3. พัฒนาด้านภาษา
4. พัฒนาด้านร่างกาย
5. พัฒนาด้านสติปัญญา

6. พัฒนาด้านความเป็นเอกบุคล
7. พัฒนาด้านสุนทรีย์
8. บำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วย

1.2.2 คุณค่าของดนตรี

ดร. ชาร์ล ดี ซีฮอร์ (Dr. Charles D. Zeehor) เป็นนักจิตวิทยามหาวิทยาลัยไอโอวา ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้านดนตรีเพื่อการบำบัดทางจิต และได้สรุปรายละเอียดเขียนไว้ในหนังสือเรื่อง Why we love music? ว่าดังนี้

1. เป็นกิจกรรมกระตุ้นมนุษย์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ
2. เป็นสิ่งสร้างอารมณ์เฉพาะ
3. เป็นการแสดงออกทางอารมณ์
4. เป็นการส่งเสริมสติปัญญาและความคิด
5. เป็นส่วนหนึ่งของชีวิต
6. เป็นกิจกรรมสร้างความซาบซึ้งถึงดนตรี โดยอาศัยจังหวะดนตรีเป็นสื่อ
7. เป็นกิจกรรมฝึกหัดนิสัย สังเกตการณ์ฟังระดับเสียง จังหวะ และบรรยากาศของเพลง
8. เป็นกิจกรรมการเรียนรู้วิวัฒนาการของเพลงและสภาพสังคม

สมบัติ กาญจนกิจ ได้กล่าวถึงคุณค่าของกิจกรรมนันทนาการด้านดนตรีและการร้องเพลงไว้ ดังนี้

1. ช่วยกระตุ้นระบบประสาทสัมผัสของบุคคลและชุมชน
2. สร้างอารมณ์ สนุกสนาน
3. ส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์
4. ส่งเสริมความสามารถทางจิตใจและสติปัญญา
5. เป็นสื่อภาษาไม่มีที่สิ้นสุด
6. เป็นส่วนประกอบของชีวิตประจำวัน
7. ช่วยลดความเครียดของบุคคลและสังคม
8. สร้างและส่งเสริมคุณค่าของศิลปะการสร้างสรรค์
9. เป็นการพัฒนาอาชีพเศรษฐกิจแก่สังคม
10. เป็นสื่อของการสร้างความเข้าใจมิตรภาพแก่มวลมนุษย์

สรุปคุณค่าของกิจกรรมนันทนาการดนตรีและการร้องเพลง นอกจากที่ได้กล่าวมาแล้ว กิจกรรมทางด้านนี้ ยังสามารถเสริมสร้างให้บุคคลมีรสนิยม มีเสน่ห์ มีคุณวุฒิและสามารถทำให้

การทำงานของอวัยวะต่างๆในร่างกายเกิดความพร้อม เพราะในขณะที่ฟังเสียงดนตรีนั้น สมองจะหลั่งฮอร์โมนเอนโดर्फิน (Endorphin) ซึ่งเป็นสารก่อให้เกิดความสุขออกมา (สำนักส่งเสริมและพัฒนา นันทนาการ. 2552: ออนไลน์)

1.3 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

1.3.1 ข้อมูลทั่วไป

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นวิทยาลัยดนตรีแห่งแรกของประเทศไทย มีฐานะเทียบเท่าคณะหนึ่งในกำกับของมหาวิทยาลัยมหิดลที่เปิดสอนและวิจัยดนตรีในทุกสาขา โดยจะจัดการสอนสำหรับบุคคลทั่วไปจนถึงระดับบัณฑิตศึกษา ปัจจุบันวิทยาลัยมีหลักสูตรที่เปิดสอนวิชาเกี่ยวกับดนตรีโดยเฉพาะ ตั้งแต่ระดับเตรียมอุดมดนตรี (ม. 4 - ม. 6) จนถึงระดับปริญญาเอก เป็นสถาบันที่เปิดสอนทั้งด้านแนวเพลงไทยและแนวเพลงสากลเพื่อที่จะพัฒนานักวิชาการดนตรี ครูดนตรี และนักวิจัยดนตรีให้ออกไปรับใช้สังคม โดยมีการจัดการเรียนการสอนที่สนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษามีประสบการณ์ตรงในภาคปฏิบัติ โดยผ่านการเรียนการสอนในวิชารวมวงประเภทต่างๆ วงดนตรีหลากหลายรูปแบบจึงได้รับการจัดตั้งขึ้นอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และมีความพร้อมมากที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย สามารถทำการแสดงในงานต่างๆ ทั้งที่เป็นการแสดงภายในวิทยาลัย หรือเมื่อได้รับเชิญจากหน่วยงานภายนอก ซึ่งในส่วนของวิทยาลัยฯได้มีการจัดการแสดง Recital เป็นประจำทุกสัปดาห์ นอกจากนี้ยังมีการแสดงคอนเสิร์ตของวงดนตรีประเภทต่างๆ ที่หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ภายใต้โปรแกรม Evening Concert ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันไปเกือบทุกวันในช่วงเปิดภาคการศึกษาเพื่อให้นักเรียนนักศึกษาได้ฝึกฝนความเป็นมืออาชีพบนเวทีจริงอย่างต่อเนื่อง

หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล หรือ MACM Hall (Music Auditorium of College of Music, Mahidol University) เป็นหอจัดแสดงดนตรีตั้งอยู่ในพื้นที่อาคารภูมิพลสังคีต อาคาร B ประกอบด้วยพื้นที่ให้บริการ 3 ส่วนหลัก ได้แก่ หอแสดงดนตรี หอกลองน้ำ และห้องแสดงภาพ หอแสดงดนตรีมีขนาดความจุ 353 ที่นั่ง และพื้นที่สนับสนุนด้านหลังเวที พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการอย่างครบครัน กิจกรรมดนตรีของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์มีอยู่เป็นจำนวนมาก สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะด้วยกัน คือ กิจกรรมเพื่อวิชาการ กิจกรรมเพื่อชุมชน และสังคม และกิจกรรมเพื่องานวิชาการ ทั้งที่เป็นกิจกรรมวิชาการ กิจกรรมทำให้ชุมชน ทำให้กับสังคม เพราะต้องลงทุนสร้างกิจกรรมดีๆ ต้องพัฒนาฝีมือนักเรียนดนตรีให้เก่ง ต้องพัฒนาผู้ฟังให้มีส่วนร่วม สนับสนุนกิจกรรมวิชาการดนตรี เพื่อสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมทางดนตรี

สำหรับหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการแสดงดนตรีเป็นหลัก โดยเฉพาะเป็นเวทีสำหรับนักเรียนดนตรีได้มีโอกาสแสดงผลงานของตนเอง พร้อมทั้งการเปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีโอกาสเข้ามาชมดนตรีที่มีคุณค่าและหลากหลายอรรถรส

เนื่องจากการมุ่งเน้นการพัฒนาฝีมือนักเรียนนักศึกษาและการให้บริการแก่สังคมเป็นหลัก ไม่ได้มุ่งเน้นการแสวงหากำไรแต่คำนึงถึงผลประโยชน์ที่สังคมจะได้รับ อีกทั้งหอแสดงดนตรีแห่งนี้ ยังทำหน้าที่เป็นห้องบรรยายใหญ่และจัดการประชุมสัมมนา ภายในหอแสดงดนตรีจึงถูกออกแบบเวทีให้เป็นแบบ Open Stage โดยให้พื้นที่เวทีของนักดนตรีและที่นั่งของผู้ฟังอยู่ในห้องเดียวกันเพื่อความเหมาะสมในเรื่องระบบเสียงที่สมบูรณ์ นอกจากผู้ชมจะได้รับความรู้ ความบันเทิงและสุนทรีย์ะเต็มรูปแบบจากการชมการแสดงดนตรีอย่างสมบูรณ์แบบแล้วยังเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจทางดนตรีอีกด้วย หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลแห่งนี้ ได้มีการจัดการแสดงดนตรีมากกว่า 100 ครั้งตลอดทั้งปี โดยมีการจัดแสดงดนตรีหลากหลายประเภท อาทิ วงซิมโฟนีออเคสตรา วงดุริยางค์เครื่องเป่า วงขับร้องประสานเสียง วงดนตรีแจ๊ส วงดนตรีสมัยนิยม วงดนตรีไทยเดิมและวงดนตรีพื้นบ้าน การแสดงเดี่ยวและแชมเบอร์มิวสิก ฯลฯ ซึ่งเป็นการแสดง Evening Concert ของนักเรียน นักศึกษา คณาจารย์ ที่ผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนกันไปเกือบทุกวันในช่วงเปิดภาคการศึกษา และการแสดงของวงดุริยางค์ฟิลฮาร์โมนิกแห่งประเทศไทย (Thailand Philharmonic Orchestra) (วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. 2552: 164-165)

วงดุริยางค์ฟิลฮาร์โมนิกแห่งประเทศไทย (Thailand Philharmonic Orchestra) ได้ก่อตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดตั้งวงดุริยางค์ระดับมืออาชีพขึ้นในประเทศไทย บริหารจัดการ ดูแลรับผิดชอบ และดำเนินงานโดยวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณครึ่งหนึ่งจากรัฐบาล นักดนตรีของวงดุริยางค์ฟิลฮาร์โมนิกแห่งประเทศไทยประกอบด้วยคณาจารย์ นักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นหลัก ขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้นักดนตรีที่มีความสามารถจากภายนอก รวมถึงศิลปินรับเชิญที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและระดับนานาชาติเข้าร่วมการแสดงอีกด้วย การแสดงจัดแสดงเป็นประจำที่หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จัดแสดงมาแล้ว 4 ปี ปีละ 40 รายการ และยังมีรายการแสดงพิเศษในโอกาสต่างๆ แสดงปีละ 10 เดือน โดยแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงแรกตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนมีนาคม และปิดการแสดงในเดือนเมษายน สำหรับช่วงที่สองเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกันยายน และปิดการแสดงในเดือนตุลาคม

1.3.2 วงดนตรีประเภทต่างๆ ของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ได้แก่

1. วงขับร้องประสานเสียง (Choir) มีการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา เข้าร่วมในวง Choir A, B, C, D และ Chamber Choir ประกอบด้วยสมาชิกวงละประมาณ 70 คน เปิดการแสดงอย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็น Concert ประจำภาคเรียน หรือการแสดงนอกวิทยาลัย เช่น ที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย Alliance Française โรงแรมโนมา และมีนักเรียนบางส่วนที่เป็นสมาชิกในวง Pop Orchestra รับเชิญไปแสดงในงานต่างๆ ร่วมกับวงตลอดมา เพลงที่ร้องจะมีตั้งแต่เพลงคลาสสิก โอเปร่า และเพลงสมัยนิยมทั่วไป

2. วง String Chamber Orchestra มีการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา เข้าร่วมในวง ซึ่งมีเครื่องสาย (Strings) เป็นหลัก รายการเพลงเน้นไปทาง Classic และ Light Classic

3. วง Symphonic Band มีการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา เข้าร่วมในวง A-B เป็นวงดุริยางค์เครื่องลมที่มีขนาดวงค่อนข้างใหญ่ ได้รับเชิญไปแสดงในงานพิธีการต่างๆ รวมทั้งรับเสด็จ พระบรมวงศานุวงศ์หลายครั้ง บทเพลงที่บรรเลงจะเป็นแบบ Light Classic เพลงพระราชนิพนธ์ เพลงพิธีการต่างๆ

4. วง Jazz Big Band เป็นวงดนตรีแบบ “ห้าสดนตรี” ที่มีการประสมวงดนตรีคงที่ คือ Alto Saxophone 2, Tenor Saxophone 2, Baritone Saxophone 1, Trumpet 4, Trombone 4 และ Rhythm Section ที่ประกอบด้วย Drums, Keyboard, Guitar และ Bass บรรเลงเพลง Jazz และเพลงสมัยนิยมทั่วไป มีนักร้องนำ หรือรองรับนักร้องรับเชิญได้ในบางโอกาส

5. วง Pop Orchestra รวบรวมนักร้อง นักดนตรี ในทุกแขนงวิชามารวมกันเป็นวงขนาดใหญ่ ที่มีเครื่องดนตรีทุกประเภท คือ String, Woodwind, Saxophone, Brass, Piano, และ Rhythm Section ได้รับเชิญไปแสดงในงาน Concert ที่จัดขึ้นในโอกาสพิเศษ เช่น งานสังสรรค์ครบรอบ การก่อตั้งสถาบัน, งาน Concert เพลงปฏิวัติ, การแสดงประกอบละคร Musical ฯลฯ การแสดงของวงนี้ จะต้องมีการเตรียมการเป็นพิเศษในทุกๆ งาน มีการจัดการในทุกๆ ขั้นตอนอย่างพิถีพิถัน เนื่องจากมีผู้ร่วมวงจำนวนมาก และโอกาสที่แสดงจะเป็นโอกาสพิเศษเป็นส่วนใหญ่

6. วงดนตรีไทย มีวิชาปฏิบัติรวมวงประเภทต่างๆ ทั้งวงเครื่องสายและวงปี่พาทย์ นักเรียนดนตรีไทยของวิทยาลัยมีความสามารถในระดับที่ได้รับรางวัลจากการประกวดหลายๆ งาน รวมทั้งได้รับเชิญเป็นทูตวัฒนธรรมไปแสดงที่เมือง Corfu ประเทศ Greece เมื่อกลางปี 2550 วงดนตรีไทยสามารถแบ่งออกได้หลายประเภท คือ

- วงปี่พาทย์ ประกอบด้วยปี่ ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ซ้องวงใหญ่ ซ้องวงเล็ก มีเครื่องประกอบจังหวะต่างๆ สามารถบรรเลงเป็นแบบวงปี่พาทย์ไม้แข็ง หรือไม้นวม วงปี่พาทย์นางหงส์ ปี่พาทย์มอญ ได้รับเชิญไปแสดงในงานพิธีการต่างๆ ตลอดปี

- วงเครื่องสายและวงเครื่องสายประสม ประกอบด้วยเครื่องสายเป็นหลัก เช่น ซออด้วง ซออู้ ซอสามสาย ขิม จะเข้ ซึ่งสามารถบรรเลงเป็นวงเครื่องสายประสมขลุ่ย ระนาด และเครื่องอื่นๆ ได้

- วงมโหรี เป็นวงดนตรีที่มีเครื่องดนตรีครบทั้ง ดีด สี ตี เป่า เป็นวงขนาดใหญ่ที่บรรเลงบทเพลงแบบฉบับ

7. วง Ensemble ขนาดเล็ก เพื่อบรรเลงในโอกาสต่างๆ วงดนตรีขนาดเล็กนี้ เป็นการรวมตัวกันโดยสมัครใจของกลุ่มนักเรียน ที่มีความสนใจร่วมกันที่จะรวมวงกันฝึกซ้อม เพิ่มพูนทักษะ

การแสดงของตน รวมทั้งการเข้าประกวดรายการต่างๆ ทั้งระดับชาติและระดับนานาชาติ ปัจจุบันมี การรวมวงกันหลายประเภท คือ

- วง String Quartet ประกอบด้วย Violin I, Violin II, Viola และ Cello บรรเลง เพลง Classic, Light Classic และสมัยนิยม

- วง Saxophone Quartet ประกอบด้วย Saxophone 4 ชนิด คือ Soprano, Alto, Tenor และ Baritone เล่นเพลงที่เรียบเรียงขึ้นเป็นพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นเพลงยอดนิยม, เพลงพระราชนิพนธ์, เพลง Classic, Jazz ฯลฯ

- วง Brass Quintet ประกอบด้วย Trumpet I, Trumpet II, Horn, Trombone และ Tuba บรรเลงเพลงที่เป็น Standard Repertoire ของวงประเภทนี้ ทั้ง Classic, Pop ทั่วไป

- วง Trumpet Quartet เป็นวงที่ประกอบด้วย Trumpet 4 คน บรรเลงเพลงที่ เรียบเรียงเป็นพิเศษ บรรเลงเพลงทั้ง Classic และ Pop วงประเภทนี้ได้เคยรวมตัวกันและได้รับเชิญ ไปร่วมบรรเลงในงาน International Trumpet Guild ที่สหรัฐอเมริกาเมื่อต้นปี 2550 มาแล้ว

- วง Woodwind Quintet ประกอบด้วย Flute, Oboe, Clarinet, Horn และ Bassoon บรรเลงเพลง Classic ที่เป็น Standard Repertoire และเพลงอื่นๆ ที่เรียบเรียงขึ้นเป็นพิเศษ

- วง Jazz Ensemble ประกอบด้วย Rhythm Section และมีเครื่องบรรเลงเดี่ยว ขึ้นใดชิ้นหนึ่งเป็น Saxophone หรือ Trumpet ฯลฯ บรรเลงเพลง Jazz เป็นหลัก และสามารถบรรเลง ประกอบนักร้องเดี่ยวได้

- วง Ensemble รวมตัวกันบรรเลงเป็นครั้งคราวในโอกาสต่างๆ อาจเป็นวงดนตรี electronics, Violin กับ Guitar หรือ Piano วงขนาดเล็กชนิดนี้มักเป็นเครื่องดนตรีเดี่ยว หรือนักร้องเดี่ยว ร่วมกับเครื่องดนตรีประกอบ เช่น Guitar หรือ Piano หรือ Rhythm Section นอกจากนี้ วิทยาลัยยังได้เคย ส่งวง Mahidol Saxophone Ensemble ประกอบด้วยนักแซกโซโฟน 30 คน ไปแสดงในงาน World Saxophone Congress ครั้งที่ 14 ที่ประเทศสโลวีเนียในเดือนกรกฎาคม ปี พ.ศ. 2549 นอกจากนี้ ยังมี วงดนตรีประเภทอื่นๆ ที่ประสมวงขึ้นเป็นพิเศษ ตามความต้องการของผู้ประพันธ์เพลง หรือเพื่อใช้ใน กิจกรรมพิเศษต่างๆ (วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.2552: 116-121)

1.3.3 จำนวนผู้เข้าชมคอนเสิร์ต ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี 2551 มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 30,000 คน แสดงดังในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนผู้เข้าชมคอนเสิร์ต ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี 2551

เดือน	TPO Concert	Evening Concert	กิจกรรมดนตรี (ทั้งปี)	จำนวน (คน)
มกราคม	595	2,714	ไม่ระบุ	3,309
กุมภาพันธ์	705	922	ไม่ระบุ	1,627
มีนาคม	752	398	ไม่ระบุ	1,150
เมษายน	-	404	ไม่ระบุ	404
พฤษภาคม	813	74	ไม่ระบุ	887
มิถุนายน	1,053	949	ไม่ระบุ	2,002
กรกฎาคม	891	1,663	ไม่ระบุ	2,554
สิงหาคม	990	656	ไม่ระบุ	1,646
กันยายน	1,610	895	ไม่ระบุ	2,506
ตุลาคม	-	510	ไม่ระบุ	510
พฤศจิกายน	1,102	279	ไม่ระบุ	1,380
ธันวาคม	619	206	ไม่ระบุ	825
รวม	9,130	9,670	11,200	30,000

ที่มา: หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2552)

หมายเหตุ :

TPO Concert คือ การแสดงของวงการแสดงของวงดุริยางค์ฟิลฮาร์โมนิกแห่งประเทศไทย (Thailand Philharmonic Orchestra) จัดแสดงวันศุกร์เวลา 19.00 น.และวันเสาร์เวลา 16.00 น.

Evening Concert คือ การแสดง Faculty Concert, Large Ensemble ของนักเรียน นักศึกษา คณาจารย์ ที่หมุนเวียนกันเกือบทุกวันในช่วงเปิดภาคการศึกษา

1.3.4 ราคาบัตรชมคอนเสิร์ต ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ตาราง 2 ราคาบัตรชมคอนเสิร์ต ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

หน่วย : บาทต่อที่นั่ง

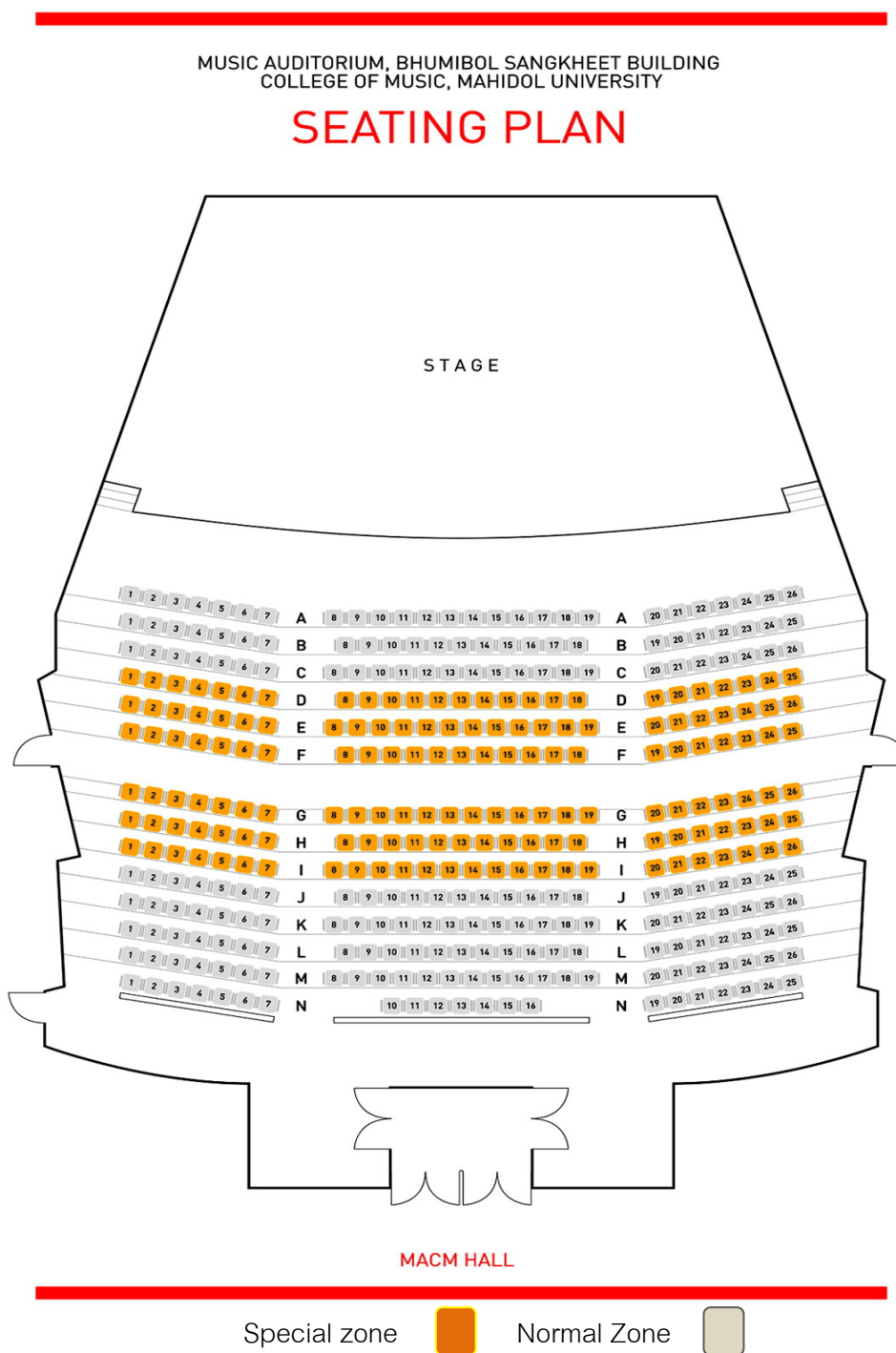
ประเภทบัตรคอนเสิร์ต	ประเภทผู้ชม	ราคาบัตร
- บัตรคอนเสิร์ต (TPO Concert)	บุคคลทั่วไป (Special Zone):	500
	บุคคลทั่วไป (Normal Zone):	300
	นักเรียน/นักศึกษา:	100
- บัตรคอนเสิร์ต (Faculty Concert, Large Ensemble)	บุคคลทั่วไป (Special Zone):	300
	บุคคลทั่วไป (Normal Zone):	200
	นักเรียน/นักศึกษา:	100

ที่มา: หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2552)

ทั้งนี้ สำหรับราคาสมาชิก ได้กำหนดบัตรเข้าชมเป็น 3 ประเภท (หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. 2552) ดังนี้

1. บัตร Music Lover Cards: สำหรับบุคคลทั่วไปราคา 5,000 บาท จำนวน 50 ที่นั่ง ในระยะเวลา 1 ปี
2. บัตร Music Lover Junior 1: สำหรับนักเรียน/นักศึกษา ราคา 750 บาท จำนวน 10 ที่นั่ง ในระยะเวลา 1 ปี
3. บัตร Music Lover Junior 2: สำหรับนักเรียน/นักศึกษา ราคา 1,500 บาท จำนวน 20 ที่นั่ง ในระยะเวลา 1 ปี

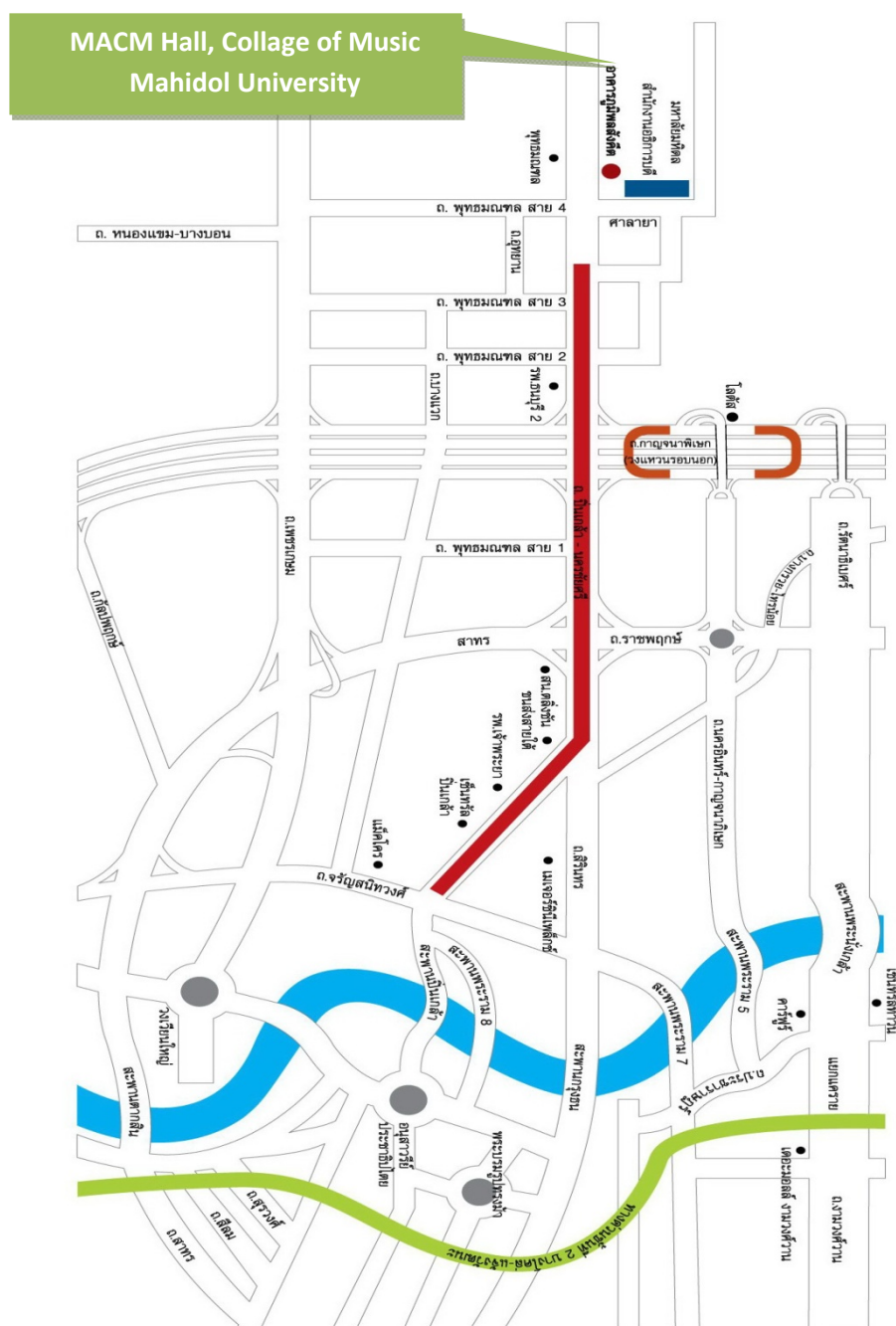
1.3.5 แผนผังที่นั่ง หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 2 แผนผังที่นั่ง หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

ที่มา: หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2552: 52)

1.3.6 แผนที่ หอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 3 แผนที่ หอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ที่มา: หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2552: 57)

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดด้านนันทนาการ

2.1.1 ความหมาย

คำว่า “นันทนาการ” เป็นคำมาจากคำเดิมว่า “สันทนาการ” ซึ่งพระยาอนุมานราชธน หรือเสถียรโกเศศได้บัญญัติไว้เมื่อปี พ.ศ.2507 และตรงกับศัพท์ภาษาอังกฤษว่า “Recreation” ซึ่งมาจากรากศัพท์ว่า “Create” แปลว่าสร้างขึ้นหรือทำขึ้น เมื่อเติมคำว่า “Re” เป็น “Recreate” จึงแปลว่า สร้างขึ้นมาใหม่หรือทำขึ้นใหม่ เมื่อเป็น “Recreation” ก็ให้ความหมายว่า “การสร้างขึ้นมาใหม่” ซึ่งในที่นี้หมายถึง เมื่อมนุษย์เราประกอบภารกิจต่างๆ เป็นประจำทุกวันก็จะเกิดความเครียด ความอ่อนเพลีย เมื่อยล้า ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องหากิจกรรมใหม่ๆ เพื่อมาทำให้ความตึงเครียด ความเหนื่อยล้าและความอ่อนเพลียต่างๆ เหล่านั้นหายไปและกลับมามีพลัง ทำให้สภาพร่างกายและจิตใจฟื้นคืนสภาพปกติดังเดิม พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ให้ความหมายของ “นันทนาการ” ไว้ว่า “กิจกรรมที่ทำตามสมัครใจในยามว่างเพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและผ่อนคลายความตึงเครียด” (สำนักส่งเสริมและพัฒนานันทนาการ. 2552:ออนไลน์)

2.1.2 กิจกรรมนันทนาการมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นกิจกรรม (Activity) กล่าวคือ เป็นการกระทำด้วยการเคลื่อนไหวของอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายหรือเปลี่ยนแปลงอิริยาบถที่มีปฏิริยาต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การวิ่งออกกำลังกาย การเดินออกกำลังกาย การเล่นกีฬา ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ เป็นต้น กิจกรรมนันทนาการไม่ได้หมายถึงการพักผ่อนนอนหลับ แต่ต้องเป็นกิจกรรมการเคลื่อนไหวและมีผลต่อการเรียนรู้และประสบการณ์ของชีวิตของคนเราด้วย
2. กระทำในเวลาว่าง (Leisure time) ลักษณะของกิจกรรมนันทนาการนั้นบุคคลต้องเข้าร่วมในเวลาว่างเท่านั้น เวลาว่างในที่นี้ หมายถึง เวลาที่บุคคลเป็นอิสระจากการหาเลี้ยงชีพ และเป็นเวลาที่เหลือจากการนอนและการประกอบกิจวัตรประจำวัน เช่น อาบน้ำ แปรงฟัน แต่งตัว เป็นต้น
3. ความสมัครใจ (Voluntary) ในการเข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆ ต้องเป็นไปโดยความสมัครใจ
4. ความสนุกสนานและความพึงพอใจ (Satisfaction) กิจกรรมนั้นๆ ต้องก่อให้เกิดความพึงพอใจเพลิดเพลินสนุกสนานในทันทีและเกิดความพอใจทั้งในปัจจุบันและอนาคต
5. การสร้างสรรค์ (Constructive) กิจกรรมนั้นๆ จะต้องมีความคุณค่าและเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคมโดยรวม รวมทั้งไม่เป็นอบายมุขหรือเหตุแห่งความเสื่อมเสียทั้งปวง
6. ไม่เป็นกิจกรรมสำหรับเลี้ยงชีพหรือเป็นอาชีพ (Non - resurvival) เช่น การเล่นกีฬาเพื่อความสนุกสนาน และเป็นการออกกำลังกายโดยไม่ต้องการเงินตอบแทนถือเป็นกิจกรรมนันทนาการ

2.1.3 ประเภทของกิจกรรมนันทนาการ

กิจกรรมนันทนาการมีให้เลือกมากมายหลากหลายประเภท ซึ่งคนเราควรมีกิจกรรมนันทนาการหลายๆ อย่าง เพื่อจะได้ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายหรือจำเจ และควรเลือกให้เหมาะสมกับอัตภาพของตนเอง โดยกิจกรรมนันทนาการ (สำนักส่งเสริมและพัฒนานันทนาการ. 2552: ออนไลน์) มีดังต่อไปนี้

1. การฝึกมือหรือหัตถกรรม เช่น การวาดภาพ ปั้น แกะสลัก จักสาน ประดิษฐ์ดอกไม้ เป็นต้น
2. นาฏกรรม เช่น ลีลาศ รำวง ฟ้อนรำและกิจกรรมเข้าจังหวะต่าง ๆ
3. ดนตรี ได้แก่ กิจกรรมทางดนตรีทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นการฟัง การร้อง การเล่นดนตรี
4. การเล่นเกมส์และกีฬาต่างๆ เช่น หมากรุก เล่นว้าว ว่ายน้ำ รวมทั้งการชมเกมส์และกีฬาต่างๆ
5. งานอดิเรก เช่น การสะสมแสตมป์ การสะสมของเก่า การเลี้ยงปลา ถ่ายรูป ยิงนกตกปลา แต่งสวนดอกไม้
6. ทักษะศึกษา เช่น การชมละคร ชมภาพยนตร์โทรทัศน์ การเที่ยวชมและศึกษาภูมิประเทศและสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ การอยู่ค่ายพักแรม การเดินทางไกลเพื่อหาความเพลิดเพลินกับธรรมชาติ
7. ศิลปะทางภาษา เช่น การอ่านหนังสือและวารสารประเภทต่าง ๆ การเขียนบทความ การแต่งคำประพันธ์ การอธิบายหรือการโต้เถียงและการฟังวิทยุ
8. กิจกรรมทางสังคม ได้แก่ กิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นครั้งคราวเพื่อประโยชน์ในทางสังคมและการพบปะสังสรรค์ รวมทั้งเพื่อความสนุกสนานและการพักผ่อนหย่อนใจไปด้วยในตัว เช่น งานเลี้ยงวันเกิด งานเลี้ยงครบรอบแต่งงาน งานเลี้ยงชุมชนศิษย์เก่า งานเลี้ยงสมาคมหรือสโมสรต่างๆ
9. กิจกรรมพิเศษ ได้แก่ กิจกรรมอื่นๆ ที่จัดขึ้นนอกเหนือจากกิจกรรมต่างๆ ที่กล่าวมาแล้ว เช่น การแข่งขันประกวด การแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน การเที่ยวงานวัดประจำปี งานเทศกาลประจำปี และงานมหกรรมต่าง ๆ เป็นต้น

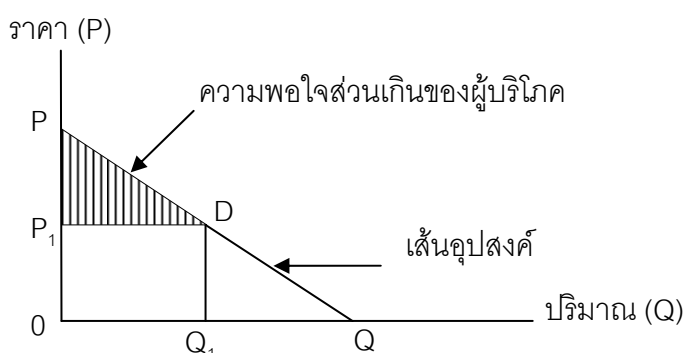
2.1.4 ประโยชน์และคุณค่าของกิจกรรมนันทนาการ

1. ทำให้ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินและรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
2. ช่วยพัฒนาสุขภาพจิต และสมรรถภาพทางกายที่ดี ทำให้เกิดความสมดุลของชีวิต
3. ช่วยป้องกันการเกิดปัญหาอาชญากรรมและพฤติกรรมเบี่ยงเบนในทางไม่พึงประสงค์ของเด็กและเยาวชน
4. ส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี ทำให้ชุมชนได้มีโอกาสใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ ได้เรียนรู้เกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบและเห็นคุณค่าของสังคม
5. ส่งเสริมการพัฒนาด้านอารมณ์และความสุข
6. ส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ

7. ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรของชาติ
8. ส่งเสริมในด้านการบำบัดรักษาผู้ป่วย
9. ส่งเสริมการมีมนุษยสัมพันธ์
10. ช่วยบำรุงขวัญกำลังใจให้บุคลากรในหน่วยงาน

2.2 แนวคิดความเต็มใจที่จะจ่ายและความพอใจส่วนเกินผู้บริโภค

แนวความคิดเรื่องความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้บริโภค ว่าเป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นเพื่อต้องการหาส่วนเกินของผู้บริโภค ซึ่งส่วนเกินของผู้บริโภคนี้ คือ ความแตกต่างระหว่างความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้บริโภคที่มีต่อสินค้ากับราคาที่ผู้บริโภคต้องจ่ายจริง คือ พื้นที่อุปสงค์ภายใต้เส้นอุปสงค์มาร์แชล (Marshallian Demand Curve) ส่วนที่อยู่เหนือเส้นราคา ซึ่งเส้นดังกล่าวแสดงถึงปริมาณความต้องการสินค้าจำนวนสูงสุด หรือราคาเปลี่ยนแปลงไปขณะที่รายได้ที่เป็นตัวเงินคงที่ ซึ่งถือได้ว่าส่วนเกินนี้เป็นสวัสดิการที่ตกแก่สังคมโดยรวม ในการหาส่วนเกินผู้บริโภคสามารถแบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ จากความเต็มใจที่ผู้บริโภคจะจ่ายจากการได้ประโยชน์ (Willingness to Pay) และจากการที่ผู้บริโภคจะยอมรับการชดเชยจากการที่ต้องเสียประโยชน์ไป (Willingness to Accept Compensation) ในทางทฤษฎีแล้วประโยชน์สุทธิที่หาได้จากสองวิธีไม่ควรจะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่ในทางปฏิบัติมักพบมูลค่าที่ประเมินได้จากสองวิธีมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากผลของรายได้ เพราะเมื่อผู้บริโภคจ่ายเงินจะมีผลเสมือนทำให้รายได้ของพวกเขาลดลง ส่วนในกรณีที่ผู้บริโภคได้รับการชดเชยก็จะมีผลเสมือนรายได้เพิ่มขึ้น จึงพอสรุปได้ว่าในกรณีของสินค้าปกติผลทางรายได้ที่จะทำให้ส่วนเกินของผู้บริโภคที่ได้รับจากความเต็มใจที่จะจ่ายมีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับความเต็มใจที่ผู้บริโภคจะได้รับการชดเชย ความแตกต่างดังกล่าวจะมีค่าน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้ กล่าวคือ ถ้าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้มีค่าสูง ก็จะมีผลทำให้ความแตกต่างนี้สูงตามไปด้วย (โสมสกา พชรานนท์. 2543: 83-85)

ภาพประกอบ 4 แสดงความพอใจส่วนเกินของผู้บริโภค

ที่มา: อติศรี อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2541)

จากภาพ แสดงส่วนเกินผู้บริโภค สมมติให้ผู้บริโภคมีเส้นอุปสงค์ PQ ซึ่งทุก ๆ จุดบนเส้นอุปสงค์ แสดงความเต็มใจและความสามารถในการซื้อของผู้บริโภค สมมติว่าผู้บริโภคต้องการบริโภคสินค้า OQ_1 ดังนั้น OQ_1DP_1 คือมูลค่าความเต็มใจและความสามารถในการซื้อของผู้บริโภคที่แสดงเป็นตัวเงิน แต่จากเส้นอุปสงค์ในลักษณะนี้ ที่ปริมาณสินค้า OQ_1 และระดับราคาสินค้า OP_1 จะพบว่าจำนวนเงินที่ผู้บริโภคจะต้องจ่ายจริงคือ OQ_1DP_1 บาท ฉะนั้น พื้นที่สามเหลี่ยม P_1DP_1 คือส่วนเกินที่ผู้บริโภคได้รับจากการบริโภคสินค้าชนิดนี้ ทั้งนี้ส่วนเกินผู้บริโภคก็คือ ความพอใจทั้งหมดที่มีมากกว่าค่าใช้จ่ายและอยู่ในรูปเงินตรา ซึ่งอาจพิจารณาได้ว่าส่วนเกินผู้บริโภคนี้คือกำไรหรือประโยชน์ที่ผู้บริโภคได้รับจากการบริโภคสินค้าปริมาณ OQ_1 ณ ระดับราคา OP_1 หรือ คือ สวัสดิการที่จะตกแก่สังคมโดยส่วนรวม

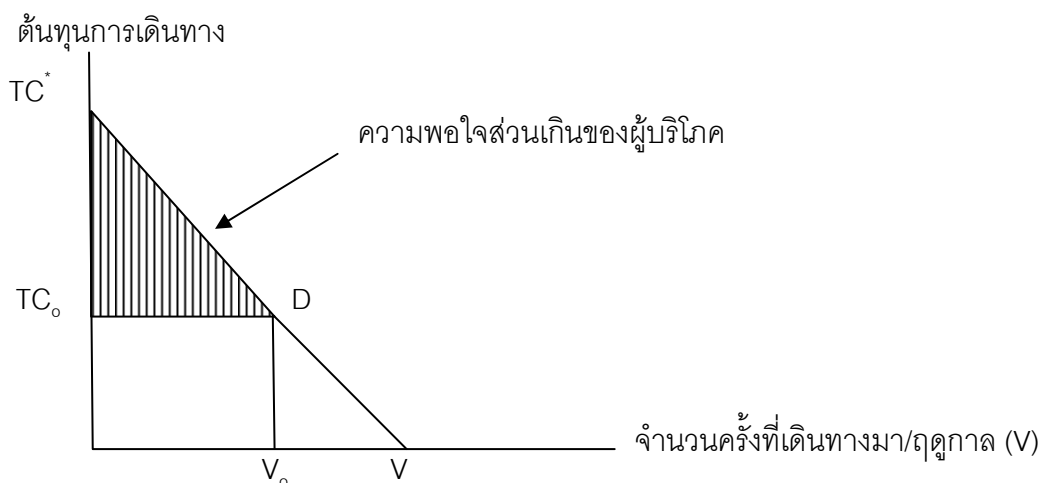
สำหรับกรณีการให้บริการในแหล่งนันทนาการทางธรรมชาติส่วนใหญ่ไม่ต้องเสียค่าบริการ จึงทำให้ราคาสินค้าประเภทนี้เท่ากับศูนย์ ส่วนเกินผู้บริโภคในกรณีนี้จะมีค่าเท่ากับพื้นที่ทั้งหมดภายใต้เส้นอุปสงค์ ซึ่งก็คือ พื้นที่สามเหลี่ยม OPQ เมื่อบริโภคในปริมาณ OQ หน่วย ณ ระดับราคา 0 บาท ดังนั้นส่วนเกินของผู้บริโภคในกรณีนี้ คือ มูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายซึ่งเป็นมูลค่าที่สะท้อนให้เห็นถึงความพึงพอใจทั้งหมดของผู้บริโภคที่มีต่อการบริโภคสินค้าหรือบริการหนึ่ง ๆ หรือเป็นมูลค่าที่เป็นตัวเงินทั้งหมดที่ผู้บริโภคยินดีที่จะจ่ายเพื่อให้ได้รับสินค้าหรือบริการนั้น ๆ ซึ่งก็คือ ความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้บริโภคนั่นเอง

2.3 แนวคิดการประเมินมูลค่าโดยวิธีต้นทุนการเดินทาง (Travel Cost Method: TCM)

Harold Hotelling เป็นนักเศรษฐศาสตร์คนแรกที่น่าเสนอวิธีการประมาณค่าอุปสงค์ของแหล่งนันทนาการ โดยใช้ตัวแบบต้นทุนการท่องเที่ยว (Travel Cost Method: TCM) ซึ่งเป็นตัวแบบที่แสดงถึง อุปสงค์ของการเดินทางมาใช้แหล่งนันทนาการของนักท่องเที่ยว เป็นฟังก์ชันที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางมาท่องเที่ยวกับค่าใช้จ่ายทั้งหมดสำหรับการเดินทางรวมทั้งค่าเสียโอกาสที่เกิดขึ้นเนื่องจากเวลาที่ใช้และตัวแปรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เช่น คุณภาพของแหล่งนันทนาการ แหล่งนันทนาการทดแทน รวมทั้งตัวแปรด้านเศรษฐกิจ สังคมของนักท่องเที่ยว โดย TCM เป็นตัวแบบที่สร้างขึ้นจากข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้บริโภคที่สนองตอบต่อแหล่งนันทนาการด้วยการเดินทางมาใช้บริการ ซึ่งตัวแบบ TCM จะมีลักษณะเช่นเดียวกับอุปสงค์ทั่วไป โดยมีความชันเป็นลบ คือ เมื่อนักท่องเที่ยวมีต้นทุนการเดินทางสูงจะเดินทางมาท่องเที่ยวลดลง ในทางกลับกันถ้านักท่องเที่ยวมีต้นทุนการเดินทางต่ำจะเดินทางมาท่องเที่ยวมากขึ้น (Smith.1989:279-280)

ทรัพยากรที่ให้คุณค่าด้านนันทนาการแก่นutzerในรูปแบบของกิจกรรมต่างๆ อาทิเช่น เดินป่า ดูนก ตกปลา วาดน้ำ และการพักผ่อนในรูปแบบอื่นๆ โดยผู้มาใช้บริการไม่ต้องจ่ายค่าบริการหรือจ่ายในจำนวนน้อย ซึ่งรายได้ที่เก็บจากการใช้บริการเหล่านี้ไม่ใช่มูลค่าที่แท้จริงของสถานที่ หรือทรัพยากร เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจะมีค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในลักษณะของต้นทุนทั้งส่วนที่ชัดเจนและส่วนที่เป็นต้นทุนแฝงในรูปของค่าเสียโอกาส ซึ่งนับเป็นต้นทุนเพื่อให้ได้มาซึ่งความพึงพอใจที่ได้มาท่องเที่ยว ต้นทุนรวมที่เกิดขึ้นก็คือความยินดีจ่ายหรือราคา (Price) นั่นเอง ผู้บริโภคหรือนักท่องเที่ยวแต่ละคนจะมีต้นทุนในการเดินทางที่แตกต่างกันไป (กมลลา ชินพงศ์.2532: 20)

วิธีการประเมินมูลค่าโดยวิธีต้นทุนการเดินทาง (Travel Cost Method: TCM) เป็นแนวคิดการวัดสวัสดิการทางเศรษฐกิจของสินค้าและบริการใดๆ โดยประเมินจากส่วนเกินทั้งหมดที่สังคมได้รับ (Total Surplus) ซึ่งประกอบด้วย ประโยชน์ที่ผู้บริโภคได้รับ หรือส่วนเกินผู้บริโภค (Consumer surplus) และประโยชน์ที่ผู้ผลิตได้รับ หรือส่วนเกินผู้ผลิต (Producer surplus) อันสืบเนื่องจากการเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งนันทนาการ และเป็นการรับบริการจากทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงมูลค่าทางเศรษฐกิจของแหล่งนันทนาการ ดังนั้นจึงวัดจากผลรวมของส่วนเกินผู้บริโภคหรือนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่เดินทางเข้ามาในแหล่งนันทนาการ ซึ่งมูลค่าส่วนเกินผู้บริโภคดีกล่าวจะเท่ากับพื้นที่ใต้เส้นอุปสงค์ของแหล่งนันทนาการส่วนที่อยู่เหนือระดับราคาหรือต้นทุนที่นักท่องเที่ยวจ่ายจริง ดังภาพประกอบต่อไปนี้ (กัลยาณี พรพิเนตรพงศ์. 2548:13-30)

ภาพประกอบ 5 แสดงความพอใจส่วนเกินของผู้บริโภคหรือมูลค่าของแหล่งนันทนาการ

จากภาพประกอบข้างต้น แสดงถึงความพอใจส่วนเกินของผู้บริโภคหรือมูลค่าของแหล่งนันทนาการ อันเนื่องมาจากการเดินทางเข้ามาของนักท่องเที่ยว โดยกำหนดให้:

- D คือ อุปสงค์ของแหล่งนันทนาการ
- TC_0 คือ ต้นทุนการเดินทางรวมที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาใช้บริการแหล่งนันทนาการ (เฉลี่ย)
- TC^* คือ ค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนที่สูงจนทำให้นักท่องเที่ยวไม่เดินทางมา (Chock price)
- V_0 คือ จำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาในฤดูกาลนั้น (เฉลี่ย)

เทคนิคการใช้วิธี TCM ในการวัดมูลค่าสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความนิยมอย่างมากมายมี 2 วิธี ดังนี้

- 1) วิธีการคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางโดยใช้การแบ่งเขต
- 2) วิธีการคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคล

วิธีการทั้งสองนี้มีขั้นตอนดำเนินการที่คล้ายคลึงกัน แต่จะแตกต่างกันตามการกำหนดลักษณะของตัวแปรตาม โดยรายละเอียดเป็นดังต่อไปนี้

วิธีที่ 1: การคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางโดยใช้การแบ่งเขต (The Zonal Travel Cost Method: ZTCM) โดยวิธีนี้เป็นวิธีที่เก่าแก่ที่สุด และเป็นการศึกษาอุปสงค์ของแหล่งนันทนาการโดยจำแนกกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้ประโยชน์ออกเป็นส่วนๆ ตามระยะทางหรือการแบ่งเขตตามภูมิศาสตร์ (Zone) และมีแหล่งนันทนาการเป็นศูนย์กลางอุปสงค์ของแหล่งนันทนาการที่ได้จากตัวแบบ ZTCM ซึ่งจะเป็นอุปสงค์ที่เป็นตัวแทนพฤติกรรมของผู้บริโภคแต่ละส่วนที่จะต้องนำไปวิเคราะห์ในภาพรวมต่อไป

ZTCM เป็นวิธีการหาตัวแบบอุปสงค์ของแหล่งนันทนาการภายใต้แนวคิดเบื้องต้นเช่นเดียวกับ ITCM แต่ ZTCM เป็นการหาอุปสงค์ของแหล่งนันทนาการโดยแบ่งพื้นที่โดยรอบแหล่งนันทนาการที่ศึกษาออกเป็นส่วนๆ (Zone) โดยมีแหล่งที่ศึกษาเป็นศูนย์กลาง (ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วในตอนต้น) สำหรับตัวแปรตามใน ZTCM ก็คืออัตราการมาของนักท่องเที่ยวต่อคนในแต่ละส่วนพื้นที่ที่แบ่ง ดังนั้นฟังก์ชันอุปสงค์ที่ได้จาก ZTCM จะเป็นความสัมพันธ์ภายใต้ข้อสมมติว่าผู้บริโภคในแต่ละส่วนพื้นที่มีรสนิยมเหมือนกัน (Grigalunas.1998. อ้างถึงใน กัลยาณี พรพิเนตรพงศ์. 2548: 21) โดยคำนวณได้จากสมการดังนี้

$$V_i/POP_i = f(TC_i, TC_s, Z_i)$$

โดยที่ V_i/POP_i = อัตราการมาของนักท่องเที่ยวในแต่ละส่วนพื้นที่ (จำนวนครั้งของการเดินทางมาของนักท่องเที่ยวในส่วนพื้นที่ต่อจำนวนประชากรในแต่ละส่วน)

$$\begin{aligned}
 TC_v &= \text{ต้นทุนการเดินทางไปใช้บริการแหล่งนันทนาการที่ศึกษาซึ่งประกอบด้วย} \\
 &\quad \text{ค่าเดินทาง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแหล่งนันทนาการ ค่าธรรมเนียม} \\
 &\quad \text{และค่าเสียโอกาสเนื่องจากเวลา} \\
 TC_s &= \text{ต้นทุนการเดินทางไปแหล่งนันทนาการทดแทน (Substitute sites)} \\
 Z_i &= \text{ข้อมูลเศรษฐกิจสังคมของนักท่องเที่ยวในแต่ละส่วน เช่น รายได้เฉลี่ยของ} \\
 &\quad \text{นักท่องเที่ยวในแต่ละส่วน}
 \end{aligned}$$

ส่วนเกินของผู้บริโภคที่ได้จากวิธี ZTCM จะหมายถึงผลประโยชน์รวมที่ผู้บริโภคได้รับในแต่ละส่วนพื้นที่ ดังนั้นการประเมินค่าแหล่งนันทนาการจึงหาได้จากการรวมประโยชน์ที่ผู้บริโภคได้รับในแต่ละส่วนพื้นที่เข้าด้วยกัน

วิธีที่ 2: การคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคล (The Individual Travel Cost Method: ITCM) วิธีนี้เป็นอีกวิธีหนึ่งที่นิยมใช้อย่างแพร่หลาย โดยอุปสงค์ที่ได้จากตัวแบบ ITCM เป็นอุปสงค์ส่วนบุคคลของแหล่งนันทนาการที่เป็นตัวแทนพฤติกรรมของผู้บริโภคทั้งหมดที่มาท่องเที่ยว โดยทั่วไปจะใช้ในกรณีที่นักท่องเที่ยวมากกว่า 1 ครั้งในช่วงฤดูกาล ช่วงหนึ่งปีหรือช่วงที่ทำการศึกษ

ตัวแบบ TCM ที่จะนำเสนอในบทความนี้เป็นชนิด Single – site Model เนื่องจากเป็นวิธีที่มีการประยุกต์ใช้กับกรณีต่างๆ อย่างแพร่หลาย และเป็นวิธีที่ง่ายต่อการศึกษาทำความเข้าใจในเบื้องต้น (Parsons: 2003. อ้างถึงใน กัลยาณี พรพิเนตรพงศ์. 2548: 19). โดยได้นำเสนอ Single – site Model ว่าเป็นการวิเคราะห์อุปสงค์การมาท่องเที่ยว แหล่งนันทนาการในช่วงฤดูกาลหนึ่งที่มีปริมาณการบริโภคเป็นตัวแปรตามในฟังก์ชันอุปสงค์ คือ จำนวนครั้งของการมาท่องเที่ยวของผู้บริโภค (visit: v) และราคาซึ่งเป็นตัวแปรอิสระในฟังก์ชันอุปสงค์คือต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ของการเดินทางมาท่องเที่ยว (trip cost:: TC_v) ซึ่งสามารถเขียนความสัมพันธ์ได้ดังนี้

$$V = f(TC_v) \quad (1)$$

ความถี่ในการเดินทางมา v ครั้งของนักท่องเที่ยวจะแปรผกผันกับราคา ซึ่งในที่นี้คือต้นทุนรวมที่ใช้ TC_v เช่นเดียวกับอุปสงค์ของสินค้าทั่วไป ในฟังก์ชันอุปสงค์นั้น TC_v เพียงอย่างเดียวจะไม่สามารถอธิบายอุปสงค์ของการเดินทางมาท่องเที่ยวได้ เนื่องจากมีปัจจัยอื่นกำหนดร่วมด้วย เช่น คุณสมบัติส่วนตัวของผู้บริโภค อาทิ รายได้ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ หรือคุณภาพของแหล่งนันทนาการนั้นๆ รวมทั้งแหล่งนันทนาการอื่นที่สามารถทดแทนได้ ดังนั้นฟังก์ชันอุปสงค์ จึงสามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$V = f(TC_v, TC_s, Z) \quad (2)$$

โดยที่ TC_v = ต้นทุนการเดินทางไปใช้บริการแหล่งนันทนาการที่ศึกษาประกอบด้วย ค่าเดินทาง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแหล่งนันทนาการ ค่าธรรมเนียม และค่าเสียโอกาสเนื่องจากเวลา

TC_s = ต้นทุนการเดินทางไปแหล่งนันทนาการทดแทน (Substitute sites)

Z = ข้อมูลเศรษฐกิจสังคม (Socio-economic) ของนักท่องเที่ยว เช่น เพศ อายุ การศึกษา ฯลฯ

จาก (2) สามารถเขียนในรูปสมการเส้นตรงได้ดังนี้

$$V = a_v TC_v + b_s TC_s + c_z Z \quad (3)$$

สัมประสิทธิ์ของ $TC_v(a_v)$ จะเป็นลบซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีของอุปสงค์ สัมประสิทธิ์ของ $TC_s(b_s)$ จะเป็นบวกเนื่องจากถ้าผู้บริโภคอยู่ใกล้แหล่งนันทนาการทดแทนมากกว่าต้นทุนการเดินทางจะน้อย ซึ่งก็อาจจะเป็นไปได้ที่จะส่งผลให้ความถี่ของแหล่งนันทนาการที่ศึกษาลดลงเนื่องจากแหล่งทดแทนนี้

สมการอุปสงค์ (3) อาจอยู่ในรูปอื่นที่นอกเหนือจากสมการเส้นตรง คืออาจจะอยู่ในรูปของสมการกำลังสอง สมการ log-log หรือสมการ semi-log ขึ้นอยู่กับผลการทดสอบรูปแบบของฟังก์ชันซึ่งจะมีความเฉพาะในแต่ละพื้นที่ที่ศึกษา และจากสมการอุปสงค์ (3) ทำให้สามารถคำนวณมูลค่าของแหล่งนันทนาการต่อนักท่องเที่ยวแต่ละคนได้จากส่วนเกินของผู้บริโภคดีังที่ได้นำเสนอในภาพประกอบ 5 คือ ถ้านักท่องเที่ยวมีต้นทุนในการเดินทางมาแหล่งนันทนาการ เท่ากับ TC_v ก็จะเดินทางมาจำนวน V ครั้ง ในปีหรือฤดูกาลที่ศึกษา พื้นที่ใต้เส้นอุปสงค์ส่วนที่เป็นผลต่างของค่าความยินดีจ่ายเพื่อเดินทางมากับการจ่ายจริงหรือส่วนเกินของผู้บริโภคซึ่งจะเป็นค่าที่แสดงถึงมูลค่าของแหล่งนันทนาการเฉลี่ยต่อนักท่องเที่ยวหนึ่งคน (Access value) นั้นคำนวณได้จากสูตร (Freeman.1993: 408-410) ดังนี้

$$CS = \int_{TC}^{TC^*} (TC_v, TC_s, Z) dTC \quad (4)$$

โดยที่ CS = ส่วนเกินของผู้บริโภคหรือประโยชน์ที่ผู้บริโภคได้รับจากการมาเยี่ยมชมแหล่งนันทนาการในปีหรือฤดูกาลนั้น ๆ

สำหรับสมการที่ 4 เป็นมูลค่าเฉลี่ยของแหล่งนันทนาการต่อนักท่องเที่ยวหนึ่งคน ในฤดูกาลหรือปีที่ทำการศึกษาดังนั้นการหามูลค่าทั้งหมดของแหล่งนันทนาการจึงทำได้โดยการหามูลค่าเฉลี่ยที่เป็นตัวแทนของการมาหนึ่งครั้งในฤดูกาลหรือปีที่ทำการศึกษานักท่องเที่ยวและคูณด้วยจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่มาใช้บริการในฤดูกาลหรือปีที่ทำการศึกษานั้น ซึ่งตามวิธีที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้ ก็คือวิธี ITCM โดยปัญหาที่มักพบใน ITCM จะเป็นตัวแปรตาม ซึ่งในที่นี้ก็คือ ค่าจำนวนครั้งของการเดินทางเข้ามาของนักท่องเที่ยว (v) มีค่าต่ำมาก เนื่องจากแหล่งนันทนาการบางแห่ง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะมาเยี่ยมชมเพียงครั้งเดียวในหนึ่งฤดูกาลหรือแม้กระทั่งครั้งเดียวในชีวิต ทำให้ค่า v ในตัวแบบอุปสงค์ ITCM ต่ำเกินไป และไม่เหมาะสมที่จะประมาณค่าด้วยสมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple regression) ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้จะไม่เกิดกับ ZTCM

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศิริวุฒ ออยู่ตรีรักษ์ (2524: 82-120) ศึกษาเรื่องการประเมินมูลค่าสินค้าที่มีได้ผ่านตลาดศึกษาเฉพาะเรื่อง: สวนลุมพินี มีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งของการเดินทางไปใช้บริการสวนลุมพินีในเวลา 1 ปี กับค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการเดินทางไปสวนลุมพินี ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการเดินทางไปใช้บริการสถานที่พักผ่อนหย่อนใจอื่นๆ ตลอดจนปัจจัยต่างๆทางด้านเศรษฐกิจสังคมโดยทำการประเมินค่าสวนลุมพินีออกมาในรูปของตัวเงิน ซึ่งประเมินทั้งในแง่ของผู้ใช้บริการ (User value) และในแง่ของประชาชนในบริเวณพื้นที่ที่ศึกษา (Social value) ที่อาศัยอยู่โดยรอบสวนลุมพินี วิธีการศึกษาได้ใช้หลักความเต็มใจที่จะจ่าย แบ่งออกเป็น 2 วิธี คือต้นทุนค่าเดินทาง และวิธีการสมมติเหตุการณ์เพื่อให้ประเมินค่า โดยวิธีแรกจะได้ข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงจากผู้ตอบแบบสอบถาม แต่วิธีที่สองจะเป็นข้อมูลที่ได้จากการประมาณของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ณ สวนลุมพินี จำนวน 187 ชุด และจากกลุ่มตัวอย่างโดยรอบสวนลุมพินีบริเวณพื้นที่ที่ศึกษา จำนวน 225 ชุด พบว่า มูลค่าสวนลุมพินีในปี 2523 ในแง่ของผู้ใช้บริการโดยวิธีแรกและวิธีที่สอง มีค่าใกล้เคียงกัน คือ 11.93 และ 11.47 ล้านบาท/ปี ตามลำดับ ซึ่งค่าดังกล่าวต่ำกว่ามูลค่าสวนลุมพินีที่เกิดจากการประเมินโดยประชาชนในบริเวณพื้นที่ที่ศึกษาประมาณ 7 เท่า กล่าวคือ มีค่า 88.02 ล้านบาท ผู้วิจัยได้ให้เหตุผลอธิบายว่าเป็นเพราะมูลค่าที่ได้แบบแรกเป็นมูลค่าของผลประโยชน์โดยตรง (Direct benefit) ต่อผู้บริการเท่านั้น ส่วนค่าแบบหลังมีความหมายรวมถึง มูลค่าของผลประโยชน์ทั้งหมด (Total benefit) ซึ่งรวมผลประโยชน์ทางอ้อมของทั้งผู้บริการ และมีได้ใช้บริการในปัจจุบันไว้ด้วย และในส่วนอัตราการเดินทางไปใช้บริการสวนลุมพินีของปัจเจกชน (Visit rate) และในระดับเขตในเวลา 1 ปี ก็ให้ผลการศึกษาในทำนองเดียวกัน คือมีความสัมพันธ์ผกผันกับค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการเดินทางไปสวนลุมพินี

ณัชชา ว่องวัฒนานุกูล (2547: 72-79) ศึกษาเรื่องการประเมินมูลค่าประโยชน์ทางนันทนาการ บริเวณชายหาดแม่รำพึง จังหวัดระยอง ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะพื้นฐานทาง เศรษฐกิจสังคมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว โดยใช้ ค่าสถิติ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ฐานนิยม และร้อยละ ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป และมีวัตถุประสงค์ หลักในการประเมินมูลค่าประโยชน์ชายหาดแม่รำพึงทางด้านนันทนาการ เป็นการประเมินมูลค่าของ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ไม่ปรากฏในรูปตัวเงินให้เป็นมูลค่าในรูปตัวเงิน โดยวิธีวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย ในการเดินทางระดับบุคคล เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์ผู้ที่มาท่องเที่ยว บริเวณ ชายหาดแม่รำพึงจำนวน 322 ราย ในช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน 2546 โดยผลการศึกษา พบว่า ผู้มาท่องเที่ยวเป็นเพศชายและเพศหญิงในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกันมีอายุอยู่ในช่วง 21-30 ปี สถานภาพโสด อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาทต่อเดือน การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีที่พักอาศัยอยู่ในจังหวัดระยอง ใช้ระยะเวลาในการเดินทาง น้อยกว่า 2 ชั่วโมง ได้รับข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวจากเพื่อน ญาติและคนในครอบครัว ส่วนใหญ่ใช้ รถยนต์ส่วนตัวเป็นพาหนะในการเดินทาง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาเที่ยวเป็นครั้งแรกในรอบปี ไม่มีการพักค้างคืน มาเที่ยวที่ชายหาดแม่รำพึงเพียงที่เดียว และมีความต้องการที่จะกลับมาเที่ยวที่ ชายหาดแม่รำพึงอีก สิ่งดึงดูดใจที่ทำให้มาท่องเที่ยว คือ มีชายหาดที่สวยงาม กิจกรรมนันทนาการส่วนใหญ่ คือ การเล่นน้ำทะเล รับประทานอาหารทะเล และเดินเล่น ผลการวิเคราะห์โดยวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายใน การเดินทางระดับบุคคล พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนครั้งในการเดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดแม่รำพึง ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางและจำนวนปีที่ได้รับการศึกษา ส่วนผลการประเมินมูลค่าผลประโยชน์ ทางนันทนาการบริเวณชายฝั่งแม่รำพึง จังหวัดระยองในปี 2546 มีมูลค่าเท่ากับ 217,187,950 บาท สิ่งที่นักท่องเที่ยวเห็นว่าควรปรับปรุงบริเวณชายหาดแม่รำพึงมากที่สุด คือ จำนวนห้องน้ำ จำนวนถังขยะ และความสะอาดของชายหาด

นันทภรณ์ จันทรเจริญสุข (2547: 93-95) ศึกษาเรื่องมูลค่าการใช้ประโยชน์ของ พืชพันธุ์สถานแห่งชาติพระนคร ของผู้เข้าชมชาวไทย ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ชมชาวไทย เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเดินทาง มาเข้าชม และเพื่อประเมินมูลค่าการใช้ประโยชน์ของพืชพันธุ์สถานแห่งชาติ พระนคร ของผู้ชมชาวไทย โดยวิธีการประเมินมูลค่าประโยชน์ใช้วิธีวิเคราะห์ต้นทุนการเดินทางระดับเขต (Zonal Travel Cost Method: ZTCM) ทำการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เข้าชมชาวไทย จำนวน 275 คน ในเดือนตุลาคม ถึงธันวาคม พ.ศ.2546 โดยผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยอยู่ในเขตที่ใกล้ พืชพันธุ์สถานแห่งชาติพระนครมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางโดยเฉลี่ยน้อย ทำให้อัตราการเดินทางมา

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนครสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ไกล และการศึกษาความเต็มใจจ่ายค่าผ่านประตู พบว่า กลุ่มตัวอย่างยินดีที่จะจ่ายค่าผ่านประตู 32 บาทต่อคนต่อครั้ง โดยค่าผ่านประตูที่ส่วนใหญ่ยินดีที่จะจ่ายเท่ากับ 21-40 บาทต่อคนต่อครั้ง ซึ่งเพิ่มขึ้นจากค่าผ่านประตูที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร จัดเก็บในปัจจุบัน คือ 20 บาทต่อคนต่อครั้ง โดยไม่มีผลต่ออุปสงค์การเดินทางเข้าชมของกลุ่มตัวอย่าง และมูลค่าประโยชน์ของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร สำหรับผู้ชมชาวไทยในรอบ 1 ปี ในปี พ.ศ.2546 มีค่าประมาณ 11,496,125.59 บาท

ชนิษฐา ภาณุทัต (2548: 67-70) ศึกษาเรื่องการประเมินมูลค่าทางด้านนันทนาการของเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยว ลักษณะการเข้าร่วมกิจกรรมด้านนันทนาการของนักท่องเที่ยว และความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว และเพื่อประเมินมูลค่าด้านนันทนาการของเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ โดยการประเมินมูลค่าประโยชน์ด้านนันทนาการใช้วิธีค่าใช้จ่ายในการเดินทางในระดับบุคคล (Individual Travel Cost Method: ITCM) ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มนักท่องเที่ยว จำนวน 384 คน ที่มาท่องเที่ยวยังเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ระหว่างเดือนเมษายน ถึง ธันวาคม 2547 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีที่พักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 21 ถึง 30 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด มีอาชีพเป็นพนักงานเอกชนหรือรัฐวิสาหกิจ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้อยู่ระหว่าง 5,001 ถึง 10,000 บาท มากที่สุด รู้จักเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์จากวิทยุ/โทรทัศน์/เว็บไซต์ พาหนะที่ใช้เดินทางคือรถยนต์ส่วนตัว กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวมีความเต็มใจที่จะจ่ายมากที่สุด 10 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.90 และกิจกรรมที่ทำมากที่สุดคือการเดินชมวิวทิวทัศน์รอบเขื่อน สำหรับมูลค่านันทนาการของเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ในปี พ.ศ. 2547 มีค่าเท่ากับ 208,628,978.87 บาท

วนิดา รัตนพันธุ์ (2548: 83-86) ศึกษาเรื่อง การประเมินมูลค่าและการจัดการด้านนันทนาการของพื้นที่ถ้ำเลเขากอบ จังหวัดตรัง ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวและเพื่อประเมินมูลค่าประโยชน์ทางด้านนันทนาการของพื้นที่ถ้ำเลเขากอบ ตำบลเขากอบ จังหวัดตรัง โดยการประเมินมูลค่าประโยชน์ด้านนันทนาการใช้วิธีค่าใช้จ่ายในการเดินทางในระดับบุคคล (Individual Travel Cost Method: ITCM) ทำการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว 321 คน ในช่วงเดือนธันวาคม 2546 และเดือนมกราคม 2547 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 32 ปี สถานภาพโสด มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเท่ากับ 14,109 บาทและมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยประมาณ 636 บาทต่อคน ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่ออัตราการมาท่องเที่ยวในพื้นที่ถ้าเลขาขอบพบว่า ค่าใช้จ่ายในการเดินทางของแต่ละบุคคล สามารถอธิบายความสัมพันธ์กับอัตราการมาท่องเที่ยวได้ร้อยละ 54.2 ที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติร้อยละ 95 มูลค่าประโยชน์ทางด้านนันทนาการของพื้นที่ถ้าเลขาขอบจากการคำนวณค่าใช้จ่ายในการเดินทางระดับบุคคล ในปี พ.ศ.2546 เท่ากับ 250,018,800 บาท

มณฑกาฬ ลีมา (2548: 103-105) ศึกษาเรื่องมูลค่าและการจัดการด้านนันทนาการของหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทย ตำบลปลายโพรงพาง จังหวัดสมุทรสาคร ในการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้มาท่องเที่ยว การประเมินมูลค่าประโยชน์ด้านนันทนาการ และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อการจัดการของหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทย โดยใช้ค่าสถิติ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ฐานนิยม และร้อยละ ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยให้คะแนนตามความพึงพอใจ นำข้อมูลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ผู้ที่มีและไม่มีส่วนได้ส่วนเสียมาเปรียบเทียบเอกสารวิชาการ และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมกับอัตราการมาท่องเที่ยว ซึ่งปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลต่ออัตราการมาท่องเที่ยวได้แก่ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาท่องเที่ยว ระดับการศึกษา ลักษณะอาชีพ และระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square Method) ในรูปสมการถดถอยพหุคูณโดยพิจารณาความสัมพันธ์การตัดสินใจ (R^2) มาทำการประเมินมูลค่าทางนันทนาการของหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยใช้วิธีต้นทุนในการเดินทางระดับบุคคล (Individual Travel Cost Method: ITCM) โดยหาเส้นอุปสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยวหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทย จากความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวและอัตราการมาเที่ยว และคำนวณค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูงสุด(Chock Price) ของกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำสมการที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการมาเที่ยวของบุคคลกับตัวแปรต่างๆทางเศรษฐกิจและสังคมต่อครั้งของบุคคลมาคำนวณหาส่วนเกินของผู้บริโภคทั้งหมดโดยทำการหาพื้นที่ใต้เส้นอุปสงค์ด้วยวิธีปริพันธ์ค่าใช้จ่ายในการเดินทางทั้งหมดของนักท่องเที่ยวแต่ละคนถึงค่าใช้จ่ายในการเดินทางทั้งหมดของนักท่องเที่ยวแต่ละคน จากนั้นนำมาคำนวณหาส่วนเกินผู้บริโภคเฉลี่ยต่อคน และส่วนเกินผู้บริโภคเฉลี่ยต่อการเดินทาง 1 ครั้ง นำมาคูณจำนวนนักท่องเที่ยวต่อปี จะได้มูลค่านันทนาการของหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทย ตำบลปลายโพรงพาง จังหวัดสมุทรสาคร โดยใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์ผู้มาท่องเที่ยวจำนวน 303 ตัวอย่าง ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มาท่องเที่ยวส่วนใหญ่พักอยู่ใน กรุงเทพมหานคร เป็นเพศหญิงมากกว่าชาย อายุระหว่าง 21-30 ปี ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน นิสิตนักศึกษา พนักงานบริษัทเอกชนและรัฐวิสาหกิจในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันและมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,001 บาท ลักษณะการเดินทางของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ตั้งใจมาท่องเที่ยวที่หมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทยนี้เพียงแห่งเดียว

เป็นการเดินทางมาครั้งแรกและมีความต้องการที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวอีกถ้ามีโอกาส ซึ่งจำนวนครั้งของการมาท่องเที่ยวเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 1.85 ครั้งต่อปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบข้อมูลการท่องเที่ยวจากเพื่อนหรือญาติ และส่วนใหญ่ใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นพาหนะในการเดินทางมาที่เพื่อน รองลงมาเป็นครอบครัวหรือญาติพี่น้อง โดยจะมาท่องเที่ยวในวันหยุด และใช้เวลา 2 วัน 1 คืน เพื่อพักค้างแรมที่บ้านทรงไทยแบบโฮมสเตย์ สำหรับวัตถุประสงค์ของการมาท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มาเพื่อพักผ่อนและเปลี่ยนบรรยากาศ รองลงมา คือ ดูหิ่งห้อย ทั้งนี้ปัจจัยที่มีผลต่ออัตราการมาท่องเที่ยวมีเพียงปัจจัยเดียว คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง โดยผลของการประเมินมูลค่าด้านต้นทุนทางการของหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทยในปี 2547 เท่ากับ 9,039,765 บาทต่อปี ส่วนปัญหาที่พบจากการจัดการท่องเที่ยว ได้แก่ ปัญหาจากสภาพธรรมชาติของพื้นที่และการขึ้นลงของน้ำในลำคลองซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยว ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว ความขัดแย้งของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ปัญหาด้านงบประมาณ ปัญหาด้านบุคลากร และปัญหาด้านการบริหารจัดการ

ยุพิน บัวจันท (2549: 29-36) ศึกษาเกี่ยวกับมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของสวนสัตว์นครราชสีมา การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของสวนสัตว์นครราชสีมา และเพื่อศึกษาแนวทางในการอนุรักษ์และพัฒนาสวนสัตว์นครราชสีมา โดยใช้สถิติอย่างง่าย ร้อยละของจำนวนผู้มาใช้บริการในวันธรรมดาและวันสุดสัปดาห์เพื่อมาเปรียบเทียบกัน และวิเคราะห์โดยหลักการวิเคราะห์ประโยชน์ต้นทุน(Benefit cost Analysis) คำนวณต้นทุนทั้งหมดจากการเดินทางจากค่าใช้จ่ายในการเดินทางรวมกับต้นทุนเวลาที่คิดเป็นเงิน โดยใช้หลักการว่า เมื่อผู้บริโภคจ่ายต้นทุนเพื่อซื้อสินค้าและบริการ มูลค่าของสินค้าและบริการนั้นย่อมมีมูลค่าเท่ากับหรือมากกว่าต้นทุนที่ผู้บริโภคจ่าย โดยทำการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการสวนสัตว์นครราชสีมา จำนวน 308 ราย ซึ่งผลการศึกษา พบว่าจำนวนผู้มาใช้บริการวันธรรมดามีจำนวน 369 คนต่อวัน จำนวนผู้มาใช้บริการวันสุดสัปดาห์มีจำนวน 1,845 คนต่อวัน จำนวนผู้มาใช้บริการต่อสัปดาห์เฉลี่ยสัปดาห์ละ 5,535 คน และใน 1 ปี มีผู้มาใช้บริการจำนวน 287,820 คนต่อปี และจากแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 308 ชุด พบว่า นักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเฉลี่ย 259 บาทต่อคนต่อครั้ง เวลาที่ใช้ในการเดินทางเฉลี่ย 299 นาทีต่อคนต่อครั้ง เวลาที่คิดเป็นเงินเฉลี่ย 209 บาทต่อคนต่อครั้ง และรายได้เฉลี่ย 335 บาทต่อคนต่อวัน นำมาคำนวณมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ จะได้มูลค่าการใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงและต้นทุนค่าเสียโอกาสของเวลารวมเรียกว่า ต้นทุนของผู้บริโภค คิดเป็นมูลค่าของสวนสัตว์นครราชสีมาที่มีมูลค่าเท่ากับหรือมากกว่า 134.69 ล้านบาท

พิมพ์วิภา ชมชีพ (2549: 89-96) ศึกษาเรื่อง การประเมินมูลค่านันทนาการเพื่อการจัดการสวนสัตว์นครราชสีมา ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาเพื่อประเมินมูลค่านันทนาการเพื่อการจัดการสวนสัตว์นครราชสีมา โดยใช้วิธีการคำนวณค่าใช้จ่ายในการเดินทางระดับบุคคล (Individual Travel Cost Method: ITCM) ตลอดจนการศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจสังคมที่มีต่อการท่องเที่ยว และความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกิจกรรมการให้บริการในสวนสัตว์ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยว 337 คน ในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2548 ผลการศึกษา พบว่า ผู้มาท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีที่พักอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา ระยะทางจากที่พักถึงสวนสัตว์น้อยกว่า 50 กิโลเมตร มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี สถานภาพสมรส อาชีพรับจ้างทั่วไป ระดับการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีรายได้ต่อปีต่ำกว่า 50,000 บาท และมีระดับรายได้ครอบครัวต่อปีต่ำกว่า 120,000 บาท มีความตั้งใจมาท่องเที่ยวสวนสัตว์เพียงแห่งเดียว ทราบข้อมูลสวนสัตว์นครราชสีมาจากเพื่อน ญาติหรือคนในครอบครัว และมาท่องเที่ยวกับครอบครัวหรือญาติพี่น้อง ใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นพาหนะในการเดินทาง เที่ยวชมสวนสัตว์โดยการเดินชมนั่งชมบนรถพ่วงนำเที่ยว และปั่นจักรยาน กิจกรรมนันทนาการ คือ การเที่ยวชมสวนสัตว์ พักผ่อนรับประทานอาหาร สิ่งดึงดูดใจที่ทำให้มาท่องเที่ยวสวนสัตว์นครราชสีมา คือ เป็นแหล่งรวบรวมสัตว์ป่านานาชนิด นักท่องเที่ยวเห็นว่าควรปรับปรุงความสะอาดของห้องน้ำ จำนวนและตำแหน่งที่ตั้งตู้สาธารณะ นักท่องเที่ยวมีความต้องการด้านการให้บริการเพิ่มจากสวนสัตว์นครราชสีมา คือ สถานที่ถ่ายรูป สวนหย่อมและแปลงดอกไม้ สัตว์หายากจากต่างถิ่น ลานจอดรถและโครงหลังคาลานจอดรถและสถานที่ออกกำลังกาย สำหรับผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนครั้งการเดินทางมาท่องเที่ยวสวนสัตว์นครราชสีมาของนักท่องเที่ยว คือ ระดับรายได้ต่อปี ระยะทางจากที่พักอาศัยถึงสวนสัตว์นครราชสีมา และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง นำมาประเมินมูลค่านันทนาการสวนสัตว์นครราชสีมาในปี พ.ศ.2548 มีค่าเท่ากับ 81,690,830 บาท

จรีวรรณ มณีเมือง (2550: 80-87) ศึกษาเรื่อง การตีมูลค่าทางนันทนาการของสวนเบญจกิติ กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นสวนสาธารณะแหล่งใหม่ใจกลางกรุงเทพมหานคร ในศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจสังคมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเดินทางมาใช้บริการทางนันทนาการ ของสวนเบญจกิติเพื่อนำมาประเมินมูลค่าทางนันทนาการในรูปมูลค่าที่เป็นตัวเงิน โดยใช้วิธีต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางระดับบุคคล (Individual Travel Cost Method: ITCM) ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการสวนเบญจกิติ จำนวน 400 คน ซึ่งมาจาก 35 เขต จากพื้นที่ทั้งหมด 50 เขต ของกรุงเทพมหานคร โดยผลการศึกษา พบว่า ผู้ที่มาใช้บริการสวนเบญจกิติส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 35 ปี มีสถานภาพโสด การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชนหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีระดับรายได้อยู่ระหว่าง 10,000-30,000 บาท และมีรายได้เฉลี่ย

16,869 บาทต่อเดือน ผู้มาใช้บริการส่วนใหญ่ใช้รถยนต์ส่วนบุคคลในการเดินทาง และมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเฉลี่ย 63.90 บาทต่อครั้ง ผลการวิเคราะห์สมการอุปสงค์ในการเดินทางมาสวนเบญจกิติ พบว่ามีเพียงปัจจัยเดียวที่มีอิทธิพลต่อการเดินทางมาใช้บริการสวนเบญจกิติ คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง โดยมูลค่านันทนาการของสวนเบญจกิติ ในปี พ.ศ.2549 มีมูลค่าเท่ากับ 76,765,091 บาท ซึ่งงานวิจัยนี้ใช้เพียงการนำเอาต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทาง นำไปคำนวณหาส่วนเกินผู้บริโภคเพื่อทำการตีมูลค่าทางนันทนาการ ซึ่งไม่ได้นำเอาต้นทุนค่าเสียโอกาสมาคำนวณ ทำให้มูลค่าที่คำนวณออกมาได้อาจไม่ตรงกับความเป็นจริง

ธนภัทร พริ้งทองฟู (2551: 48-56) ศึกษาเรื่องต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ของสมาชิกผู้ใช้บริการสถานออกกำลังกายเอกชนในกรุงเทพมหานคร ในการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของสมาชิกผู้ให้บริการและศึกษาต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์รวมทั้งส่วนเกินผู้บริโภคของสมาชิกผู้ให้บริการสถานออกกำลังกายเอกชนในกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุดและค่าสูงสุด และวิเคราะห์ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ของสมาชิกผู้ให้บริการสถานออกกำลังกาย จากการคำนวณต้นทุนทางตรงจากต้นทุนค่าบริการเฉลี่ยต่อครั้งกับต้นทุนค่าเดินทางเฉลี่ย รวมต้นทุนทางอ้อมจากผลรวมของมูลค่าของเวลาในการเดินทางเฉลี่ยต่อครั้งกับมูลค่าในการใช้บริการเฉลี่ยต่อครั้ง โดยใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์ผู้มาใช้บริการจำนวน 400 ตัวอย่าง ซึ่งผลการศึกษา พบว่าลักษณะของกลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 30.12 ปี อายุต่ำสุดเท่ากับ 12 ปีและสูงสุดเท่ากับ 55 ปี ระดับการศึกษามากที่สุด คือ ระดับปริญญาตรีและประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนและมีรายได้อยู่ในช่วง 30,000-40,000 บาท มีสถานภาพโสด กลุ่มตัวอย่างโดยทั่วไปมีสุขภาพดีมีผู้มีปัญหาสุขภาพเพียงร้อยละ 1 สำหรับต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ของผู้มาใช้บริการสถานออกกำลังกายจำนวน 400 ตัวอย่าง เสียค่าบริการเฉลี่ย 41.88 บาทต่อคนต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 4.30 ของต้นทุนเศรษฐศาสตร์ทั้งหมดและมีส่วนเกินผู้บริโภคเฉลี่ย 931.85 บาทต่อคนต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 95.70 ของต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ทั้งหมด

ศาสะวัต สุขสุวรรณ. (2552:115-123) ศึกษาเรื่อง การประเมินมูลค่าทางด้านนันทนาการและค่าธรรมเนียมการเข้าใช้: กรณีศึกษา สวนลุมพินี กรุงเทพมหานคร โดยมีความมุ่งหมาย 2 ประการ คือ เพื่อประเมินมูลค่าทางนันทนาการของสวนลุมพินี โดยวิธี Individual Travel Cost Method และเพื่อประมาณการอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการด้านนันทนาการของสวนลุมพินีโดยวิธี Contingent Valuation Method โดยได้ทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลด้วยวิธีสัมภาษณ์โดยตรงจากกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่มาใช้บริการด้านนันทนาการกับสวนลุมพินี จำนวน 400 คน โดย

ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 1 สัปดาห์ ในระหว่างวันที่ 23-29 พฤษภาคม ปี พ.ศ. 2552 ผลการศึกษาพบว่ามูลค่าทางด้านต้นทุนการของสวนลุมพินีที่ประเมินได้ในปี พ.ศ. 2552 มีค่าประมาณ 2,021.67 ล้านบาท หรือมีมูลค่าเชิงต้นทุนการ 5.62 ล้านบาทต่อไร่ โดยมูลค่าปัจจุบันเมื่อคิดลดอัตรา ร้อยละ 2.50 ร้อยละ 5.00 และร้อยละ 7.50 ต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 30 ปี จะมีมูลค่าทั้งสิ้น 42,314.13 ล้านบาท 31,078.01 ล้านบาท และ 23,876.67 ล้านบาท ตามลำดับ ในด้านการวิเคราะห์อัตรา ค่าธรรมเนียมการเข้าใช้บริการนันทนาการภายในสวนลุมพินีโดยวิธีวิเคราะห์ความน่าจะเป็นจาก สัดส่วนผู้เต็มใจจะจ่ายค่าธรรมเนียมโดยใช้คำถามปลายปิดพบว่า ระดับค่าธรรมเนียมที่ก่อให้เกิด รายรับสูงสุดต่อสวนลุมพินี คือระดับ 50 บาท ซึ่งจะทำให้สวนลุมพินีมีรายรับประมาณ 86.91 ล้านบาท ต่อปี ในขณะที่การวิเคราะห์ตามหลักความเต็มใจจะจ่ายขั้นต่ำโดยใช้คำถามปลายเปิดพบว่าอัตรา ค่าธรรมเนียมที่ก่อให้เกิดรายรับสูงสุดคือระดับ 20 บาท ซึ่งจะทำให้สวนลุมพินีมีรายรับประมาณ 42.18 ล้านบาทต่อปี

ตาราง 3 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการประเมินต้นทุนการเดินทางระดับบุคคล
(Individual Travel Cost: ITCM)

งานวิจัย	แบบจำลอง/ ตัวแปรที่ศึกษา	ผลการศึกษา
การประเมินมูลค่าประโยชน์ทาง นันทนาการ บริเวณชายหาด แม่รำพึง จังหวัดระยอง : ณิชชา ว่องวัฒนานุกูล (2547)	<u>แบบจำลอง</u> $Q_i = f(TC_i, Stc_i, Y_i, E_i)$ <u>ตัวแปรอิสระ</u> TC_i คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปกลับ (บาท/คน) Stc_i คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปกลับ แหล่งนันทนาการทดแทน(บาท/คน) Y_i คือ รายได้ต่อปี(บาท/คน) E_i คือ จำนวนปีที่ได้รับการศึกษา(ปี) <u>ตัวแปรตาม</u> Q_i คือ จำนวนครั้งของ การมาเที่ยว (ครั้ง/ปี)	ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับจำนวน ครั้งของการมาเที่ยว(ครั้ง/ปี) มี 2 ปัจจัย ได้แก่ TC_i คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไป กลับ(บาท/คน) E_i คือ จำนวนปีที่ได้รับการศึกษา (ปี) - ค่า R^2 เท่ากับ 0.391 - ค่า Adj. R^2 เท่ากับ 0.387 - มูลค่าประโยชน์ทางนันทนาการปี 2546 เท่ากับ 217,187,950 บาท
การประเมินมูลค่าประโยชน์ทาง นันทนาการ ของเขื่อนป่าสัก ชลสิทธิ์ : ขนิษฐา ภาณุทัต (2548)	<u>แบบจำลอง</u> $Q_i = f(Age_i, C_i, Ici, Edi, Gri, Cai)$ $Q_i = f(Age_i, Tci, Ici, Edi, Gri, Cai)$ <u>ตัวแปรอิสระ</u> Age_i คือ อายุ(ปี) C_i คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปกลับ (บาท/คน) TC_i คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปกลับ รวมค่าเสียเวลา(บาท/คน) Ici คือ ระดับรายได้(บาท) Edi คือ ระดับการศึกษา(ปี) Gri คือ ลักษณะการเดินทางมาเป็นกลุ่ม หรือมาคนเดียว Cai คือ การใช้รถยนต์ส่วนตัว <u>ตัวแปรตาม</u> Q_i คือ อัตราการมาท่องเที่ยว(ครั้ง/ปี)	ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับจำนวน ครั้งของการมาเที่ยว(ครั้ง/ปี) มี 2 ปัจจัย ได้แก่ TC_i คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไป กลับรวมค่าเสียเวลา(บาท/คน) Ici คือ ระดับรายได้(บาท) - ค่า R^2 เท่ากับ 0.429 - ค่า Adj. R^2 เท่ากับ 0.420 - มูลค่าประโยชน์ทางนันทนาการปี 2547 เท่ากับ 208,628,987.87 บาท

ตาราง 3 (ต่อ)

ชื่องานวิจัย	แบบจำลอง/ตัวแปรที่ศึกษา	สรุป
การประเมินมูลค่าและการจัดการด้านนันทนาการของพื้นที่ถ้ำเขาอกบ จังหวัดตรัง : วนิดา รัตนพันธ์ (2548)	<u>แบบจำลอง</u> $Q_i = f(TC_i, Y_i, E_i)$ <u>ตัวแปรอิสระ</u> TC_i คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปกลับ (บาท/คน) Y_i คือ รายได้ต่อปี(บาท/คน) E_i คือ จำนวนปีที่ได้รับการศึกษา(ปี) <u>ตัวแปรตาม</u> Q_i คือ จำนวนครั้งของการมาเที่ยว(ครั้ง/ปี)	ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งของการมาเที่ยว (ครั้ง/ปี) มีเพียงปัจจัยเดียว ได้แก่ TC_i คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปกลับ(บาท/คน) - ค่า R^2 เท่ากับ 0.524 - ค่า Adj. R^2 เท่ากับ 0.522 - มูลค่าด้านนันทนาการปี 2546 เท่ากับ 250,018,800 บาท
มูลค่าและการจัดการด้านนันทนาการของหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทย ตำบลปลายโพงพาง จังหวัดสมุทรสาคร : มณฑกาล ลิ้มมา (2548)	<u>แบบจำลอง</u> $Q_i = f(TC_i, E_i, X_i, Y_i)$ <u>ตัวแปรอิสระ</u> TC_i คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปกลับ (บาท/คน) E_i คือ ระดับการศึกษา(ปี) X_i คือ ลักษณะอาชีพ Y_i คือ ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน(บาท) <u>ตัวแปรตาม</u> Q_i คือ อัตราการมาท่องเที่ยว(ครั้ง/ปี)	ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งของการมาเที่ยว (ครั้ง/ปี) มีเพียงปัจจัยเดียว ได้แก่ TC_i คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปกลับ(บาท/คน) - ค่า R^2 เท่ากับ 0.501 - ค่า Adj. R^2 เท่ากับ 0.499 - มูลค่าด้านนันทนาการปี 2547 เท่ากับ 9,039,765 บาท
การประเมินมูลค่านันทนาการเพื่อการจัดการสวนสัตว์นครราชสีมา : พิมพิภา ชมชีพ (2549)	<u>แบบจำลอง</u> $Q_i = f(Y_i, D_i, Gen_i, Edu_i, TC_i)$ <u>ตัวแปรอิสระ</u> Y_i คือ รายได้ต่อปี(บาท/คน) D_i คือ ระยะทางจากที่พักถึงสวนสัตว์ (กิโลเมตร) Gen_i คือ เพศ Edu_i คือ จำนวนปีที่ได้รับการศึกษา(ปี) TC_i คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปกลับ (บาท/คน) <u>ตัวแปรตาม</u> Q_i คือ จำนวนครั้งของการมาเที่ยว(ครั้ง/ปี)	ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งของการมาเที่ยว (ครั้ง/ปี) มี 3 ปัจจัย ได้แก่ Y_i คือ รายได้ต่อปี(บาท/คน) D_i คือ ระยะทางจากที่พักถึงสวนสัตว์(กิโลเมตร) TC_i คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปกลับ(บาท/คน) - ค่า R^2 เท่ากับ 0.610 - ค่า Adj. R^2 เท่ากับ 0.603 - มูลค่าด้านนันทนาการปี 2548 เท่ากับ 81,690,830 บาท

ตาราง 3 (ต่อ)

ชื่องานวิจัย	แบบจำลอง/ตัวแปรที่ศึกษา	สรุป
การตีมูลค่าทางนันทนาการ ของสวนเบญจกิติ กรุงเทพมหานคร : จีวรธรณ มณีเมือง (2550)	<u>แบบจำลอง</u> $V_i = f(C_i, A_i, E_i, Y_i, O_{Pi})$ <u>ตัวแปรอิสระ</u> C_i คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปกลับ (บาท/คน) A_i คือ อายุ(ปี) E_i คือ ระดับการศึกษา(ปี) Y_i คือ ระดับรายได้(บาท) O_{Pi} คือ สถานที่นันทนาการอื่นทดแทน <u>ตัวแปรตาม</u> V_i คือ จำนวนครั้งของการมาเที่ยว(ครั้ง/ปี)	ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับ จำนวนครั้งของการมาเที่ยว (ครั้ง/ปี) มีเพียงปัจจัยเดียว ได้แก่ TC_i คือ ค่าใช้จ่ายในการ เดินทางไปกลับ(บาท/คน) - ค่า R^2 เท่ากับ 0.3132 - ค่า $Adj. R^2$ เท่ากับ 0.3115 - มูลค่าด้านนันทนาการปี 2549 เท่ากับ 76,765,091 บาท
การประเมินมูลค่าประโยชน์ ทางด้านนันทนาการ และ ค่าธรรมเนียมการเข้าใช้ กรณีศึกษา สวนลุมพินี กรุงเทพมหานคร : ศาสะวัต สุขอรธร (2552)	<u>แบบจำลอง</u> $Q_i = f(A_i, CO_i, DAY_i, E_i, H_i, I_i, O_i, S_i, SUB_i, TC_i)$ <u>ตัวแปรอิสระ</u> A_i คือ อายุของผู้ใช้บริการ CO_i คือ จำนวนเด็กเล็กและ/หรือผู้สูงอายุ ในครอบครัว DAY_i คือ วันที่เก็บข้อมูล E_i คือ จำนวนปีที่ศึกษา H_i คือ การมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง I_i คือ รายได้ของผู้เข้าใช้ S_i คือ เพศ SUB_i คือ สวนสาธารณะแหล่งทดแทน TC_i คือ ต้นทุนนันทนาการ <u>ตัวแปรตาม</u> Q_i คือ จำนวนครั้งของการมาใช้บริการ (ครั้ง/ปี)	ผลการศึกษา - ค่า R^2 เท่ากับ 0.3173 - ค่า $Adj. R^2$ เท่ากับ 0.3023 - มูลค่าทางด้านนันทนาการ ของสวนลุมพินีที่ประเมินได้ในปี 2552 เท่ากับ 2,021.67 ล้าน บาท

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่มาชมการแสดงดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี 2551 จำนวน 30,000 คน (หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล: 2552)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ ผู้ที่มาชมการแสดงดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี 2551 จำนวน 30,000 คน จากนั้นจึงทำการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการคำนวณขนาดตัวอย่างตามแบบของ Yamane (Yamane. 1973: 725) กรณีทราบจำนวนประชากรที่ค่อนข้างแน่นอน ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ซึ่งจากสถิติจำนวนผู้ชมของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลใน ปี 2551 มีผู้เข้าชมดนตรีจำนวน 30,000 คน มีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ	N	=	ขนาดของประชากร (จำนวนผู้ชมคอนเสิร์ต ในปี 2551 จำนวน 30,000 คน)
	n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	e	=	ความคลาดเคลื่อนของการกำหนดตัวอย่าง (ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้ = 0.05)

แทนด้วย

$$n = \frac{30,000}{1 + 30,000(0.05)^2}$$

$$n = 394.74 \text{ หรือ } 395 \text{ คน}$$

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 395 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบไม่คำนึงถึงความน่าจะเป็น ซึ่งใช้วิธีสุ่มโดยความบังเอิญ (Accidental Sampling) เนื่องจากการสุ่มจากสมาชิกของประชากรเป้าหมายที่เป็นใครก็ได้ที่สามารถให้ข้อมูลได้ครบถ้วน (เชิดศักดิ์ ไชวาสี. 2545: 62) โดยทำการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างในช่วงเดือน มีนาคม 2553 เพื่อใช้เป็นตัวแทนประชากรของผู้ที่มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี 2551 (จำนวน 30,000 คน)

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรา บทความ ความ งานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์โดยวิธีการวิเคราะห์ต้นทุนการเดินทางของบุคคล (Individual Travel Cost Method: ITCM) เพื่อนำข้อมูลต่างๆ ดังกล่าวมาประมวลเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถาม โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายของงานวิจัยและตัวแปรที่ต้องการศึกษา
3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่อที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และทำการปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ชมดนตรี ณ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด ในวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2553 จากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจสอบคุณภาพ โดยนำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) การหาค่าความเชื่อมั่นหรือความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามกระทำโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) กำหนดความเชื่อมั่นเกิน 0.75 จึงยอมรับว่าเป็นแบบสอบถามที่เชื่อถือได้ (Ary, Donald. 2006: 264-267) ซึ่งผลของการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในตอนต้นที่ 4 เกี่ยวกับความคิดเห็นและทัศนคติของผู้มาชมดนตรีที่มีต่อ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.910

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) สำหรับเก็บข้อมูลจากผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยสร้างแบบสอบถามขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา จึงได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มาชมดนตรีซึ่งประกอบด้วย จังหวัดที่พักอาศัย เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ และรายได้

ตอนที่ 2 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งประกอบด้วย การรับทราบข้อมูลการแสดงดนตรี บุคคลที่มาชมดนตรีด้วย จำนวนครั้งที่มาชมดนตรี วัตถุประสงค์การมาชมดนตรีและสิ่งดึงดูดใจ พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง ระยะทางจากที่พักถึงหอแสดงดนตรีและระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง

ตอนที่ 3 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาชมดนตรี ซึ่งประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าบัตรเข้าชมดนตรีและค่าใช้จ่ายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง แหล่งนันทนาการทดแทน รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการไม่ใช้บริการ และกิจกรรมทดแทนการมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ตอนที่ 4 สอบถามความคิดเห็นและทัศนคติของผู้มาชมดนตรีที่มีต่อหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยสำรวจจากการแจกแบบสอบถามจำนวน 395 ตัวอย่าง เป็นระยะเวลา 1 เดือน ในช่วงเดือน มีนาคม 2553

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล เอกสารวิชาการ การค้นคว้าวิจัย รายงาน สิ่งพิมพ์ต่างๆ และเอกสารออนไลน์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์โดยวิธีการการคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคล (The Individual Travel Cost Method: ITCM) และประเด็นต่างๆ ที่น่าสนใจเกี่ยวกับดนตรี รวมถึงข้อมูลสถิติผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี 2551 (จำนวน 30,000 คน)

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. รวบรวมแบบสอบถามและนำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อเตรียมนำมาวิเคราะห์

2. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำมาลงรหัส (Coding) ในแบบลงรหัส สำหรับประมวลข้อมูลทางคอมพิวเตอร์นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ในงานวิจัยด้านสังคมศาสตร์

3. การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ด้วยกัน ดังนี้

ส่วนที่ 1

การวิเคราะห์เพื่อตอบความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 1: ทำการศึกษาถึงลักษณะพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดที่พักอาศัย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ ระดับรายได้ วัตถุประสงค์ในการมาชมดนตรี สิ่งดึงดูดใจ ลักษณะการเดินทางมาชมดนตรี ค่าใช้จ่ายต่างๆในการเดินทาง กิจกรรมและแหล่งนันทนาการทดแทน ซึ่งเป็นลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้มาชมดนตรี โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนที่ 1 ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ความถี่ และค่าเฉลี่ย

ส่วนที่ 2

การวิเคราะห์เพื่อตอบความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 2: ทำการศึกษาคำคิดเห็นและทัศนคติของผู้มาชมดนตรีที่มีต่อหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในประเด็นต่างๆ จากแบบสอบถามในตอนที่ 4 โดยใช้วิธี Likert scale ในการวิเคราะห์ โดยคำถามแต่ละข้อมีทางเลือกตอบได้ 5 ทางเลือก มีเกณฑ์การให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อ ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 9-10)

ตาราง 4 เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความ (ทางเลือกตอบ)	ระดับคะแนน
ดีมาก	5
ดี	4
ปานกลาง	3
พอใช้	2
ควรปรับปรุงแก้ไข	1

ที่มา: วิเชียร เกตุสิงห์. (2538:9)

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของคำถามในแต่ละข้อ คำนวณได้จาก

$$\text{คะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อ} = \frac{f(X_i)}{n}$$

f	=	ความถี่
X_i	=	คะแนนของคำถามแต่ละข้อ
n	=	จำนวนข้อมูลในตัวอย่าง

จะได้ค่าเฉลี่ยของข้อคำถามแต่ละข้อ แล้วนำคะแนนที่ได้มาแปลความหมายตามระดับคะแนนที่แบ่งเป็น 5 ช่วง โดยความกว้างของอันตรภาคชั้นมีค่าเท่ากับ 0.8 การกำหนดความกว้างของอันตรภาคชั้น คำนวณดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5-1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

ตาราง 5 การแปลความหมายของช่วงคะแนน

ระดับช่วงคะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย ข้อความที่มีความหมายเชิงบวก
4.21 - 5.00	ดีมาก
3.41 - 4.20	ดี
2.61 - 3.40	ปานกลาง
1.81 - 2.60	พอใช้
1.00 - 1.80	ควรปรับปรุงแก้ไข

ที่มา: วิเชียร เกตุสิงห์. (2538:10)

ส่วนที่ 3

การวิเคราะห์เพื่อตอบความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 3 : ทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งการวิจัยนี้ ทำการศึกษาปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อการมาชมดนตรี ได้แก่ ต้นทุนรวมทั้งหมดในการมาชมดนตรี อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ และค่าใช้จ่ายในการไปยังสถานที่นั้น ทนทานการอื่นที่สามารถทดแทนหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จากแบบสอบถามในตอนี่ 1 ตอนี่ 2 และตอนี่ 3

เพื่อนำมาประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ โดยใช้แบบจำลองการคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคล (Individual Travel Cost Method: ITCM) ดังนี้

$$V_i = f(TC_i, A_i, E_i, I_i, S_i)$$

แสดงความสัมพันธ์ของสมการอุปสงค์ในการเดินทางมาชมดนตรีของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งอยู่ในรูปสมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้น (Multiple Linear Regression Function) ได้ดังนี้ (Kenneth G. Stewart.2005:335)

$$V_i = a + b_1TC_i + b_2A_i + b_3E_i + b_4I_i + b_5S_i$$

โดยกำหนดให้

V_i คือ จำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i ต่อปี (ครั้ง/ปี)

TC_i คือ ต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i (บาท/ครั้ง)

A_i คือ อายุของบุคคล i (ปี)

E_i คือ ระดับการศึกษาของบุคคล i แทนด้วยจำนวนปีที่ได้รับการศึกษา (ปี)

I_i คือ รายได้ต่อเดือนของบุคคล i (บาท)

S_i คือ ค่าใช้จ่ายของตัวอย่างที่ i ในการเดินทางไปยังแหล่งนันทนาการทดแทนหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (บาท/ครั้ง)

i คือ บุคคลที่ i โดยที่ $i = 1, 2, 3, \dots, n$

a, b_1, b_2, b_3, b_4 และ b_5 คือ ค่าพารามิเตอร์

โดยที่ $TC =$ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง+ค่าบัตรเข้าชมดนตรี+ค่าใช้จ่ายอื่นๆ นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และค่าบัตรเข้าชมดนตรี+มูลค่าของเวลาในการเดินทาง+มูลค่าของเวลาในการชมดนตรี

ในกรณีนี้ คิดค่าเสียโอกาสของเวลา เท่ากับ $1/3$ หรือ 0.33 ของอัตราค่าจ้างที่ผู้ชมดนตรีได้รับจากการทำงานหรือจากรายได้ที่ได้รับ (Amoako-Tuffour, Joe and Martinez-Espineira, Roberto.2008:21-22) และในกรณีที่ผู้ชมดนตรีไม่มีรายได้จากการทำงานจะกำหนดให้รายได้มีค่า

เท่ากับค่าจ้างขั้นต่ำ โดยกำหนดให้ 1 เดือน มีวันทำงานเฉลี่ยเท่ากับ 20 วัน และทำงานเฉลี่ยวันละ 8 ชั่วโมง คิดมูลค่าเวลาเป็นนาฬิกาที่ได้ ดังสมการ

$$TC = TC_1 + TC_2 + TC_3 + \left[\frac{0.33 I_i (Tt_1 + Tt_2)}{20 \times 8 \times 60} \right]$$

โดย

TC_1 = ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

TC_2 = ค่าบัตรเข้าชมดนตรี

TC_3 = ค่าใช้จ่ายอื่นๆ นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และค่าบัตรเข้าชมดนตรี

Tt_1 = มูลค่าของเวลาในการเดินทาง

Tt_2 = มูลค่าของเวลาในการชมดนตรี

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของจำนวนครั้งในการมาชมดนตรีกับตัวแปรอิสระที่กำหนด โดยใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square: OLS) ในรูปแบบการถดถอยพหุคูณ โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (Coefficient of Determination: R^2), Adj. R^2 , t – Statistic และ F – Statistic และนำมาทำการประมาณการเส้นอุปสงค์ของการมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

1. TC_i หมายถึง ต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i (บาท/ครั้ง)

2. A_i หมายถึง ระดับอายุของตัวอย่างที่ i ที่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (ปี)

3. E_i หมายถึง จำนวนปีที่ใช้ศึกษาของตัวอย่างที่ i ที่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (ปี) แบ่งออกเป็น 6 ระดับ

โดยที่ กำหนดในแต่ละระดับชั้นปี ดังนี้

$E_i = 6$ หมายถึง ระดับประถมศึกษา

$E_i = 9$ หมายถึง ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

$E_i = 12$ หมายถึง ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

$E_i = 14$ หมายถึง ระดับอนุปริญญา/ปวส.

$E_i = 16$ หมายถึง ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

$E_i = 18$ หมายถึง ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

4. I_i หมายถึง ระดับรายได้โดยเฉลี่ยของตัวอย่างที่ i ที่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (บาท/เดือน)

5. S_i หมายถึง ค่าใช้จ่ายของตัวอย่างที่ i ในการเดินทางไปยังแหล่งนันทนาการทดแทน หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (บาท/ครั้ง)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

V_i หมายถึง จำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรีของตัวอย่างที่ i ที่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (ครั้ง/ปี)

การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้วิธีการคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคล(The Individual Travel Cost Method: ITCM) มีขั้นตอนในการประเมิน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1

หาเส้นอุปสงค์ในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยเส้นอุปสงค์ในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่างๆกับจำนวนครั้งในการมาชมดนตรี

ขั้นตอนที่ 2

คำนวณหาค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูงสุด (Choke Price) ของกลุ่มตัวอย่างผู้มาชมดนตรี ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูงสุดที่กลุ่มผู้มาชมดนตรีเต็มใจที่จะจ่ายในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยสามารถคำนวณค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูงสุดที่ผู้ชมดนตรีจะไม่เดินทางมาชมดนตรี เมื่อแทนค่าจำนวนครั้งในการเดินทางเท่ากับ 0 จากนั้นแก้สมการเพื่อหาค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูงสุด

ขั้นตอนที่ 3

นำสมการที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งในการมาชมดนตรีของบุคคล i (V_i) กับตัวแปรต่างๆ ทางเศรษฐกิจและสังคมต่อครั้งของบุคคล i (TC_i) มาคำนวณส่วนเกินของผู้บริโภคของบุคคล (CS_i) โดยทำการหาพื้นที่ใต้เส้นอุปสงค์ด้วยวิธีปริพันธ์(Integrate) ระหว่างต้นทุนในการเดินทางเฉลี่ยต่อครั้งของบุคคล i (TC_i) ถึงต้นทุนในการเดินทางสูงสุดของบุคคล i ($TC_{i(max)}$) ดังนั้น ค่าที่ได้จากการปริพันธ์

แสดงถึงส่วนเกินของบุคคล i ที่มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ดังนี้

$$CS_i = \int_{TC_i}^{TC_i(\max)} f(TC_i, A_i, E_i, I_i, S_i) dTC_i$$

โดยที่ CS_i คือ ส่วนเกินผู้บริโภคของบุคคล i (บาท/คน/ปี)

$TC_{i(\max)}$ คือ ต้นทุนในการเดินทางสูงสุดของบุคคล i (บาท/ครั้ง)

TC_i คือ ต้นทุนในการเดินทางเฉลี่ยต่อครั้งของบุคคล i (บาท/ครั้ง)

ขั้นตอนที่ 4

คำนวณหาส่วนเกินผู้บริโภคของผู้มาชมดนตรีที่หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลเฉลี่ยต่อครั้ง (ACS) โดยคำนวณจากส่วนผู้บริโภคของผู้มาชมดนตรีของบุคคล i (CS_i)หารด้วยจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลเฉลี่ยของบุคคล (V_i) ได้ดังนี้

$$ACS = \frac{CS_i}{V_i}$$

โดยที่ ACS คือ ส่วนเกินผู้บริโภคเฉลี่ยต่อคนต่อการเดินทาง 1 ครั้ง (บาท/คน/ครั้ง/ปี)

ขั้นตอนที่ 5

คำนวณหามูลค่าทางเศรษฐศาสตร์หรือส่วนเกินผู้บริโภคทั้งหมดของผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จากการนำค่าส่วนเกินผู้บริโภคเฉลี่ย(ACS) คูณด้วยจำนวนผู้มาชมดนตรีทั้งหมด (N) ที่มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

$$\text{ดังสมการ} \quad CS = ACS \times N$$

โดยที่ CS คือ ส่วนเกินผู้บริโภคทั้งหมด (บาท/ปี)

กล่าวคือ ในการคำนวณหาส่วนเกินผู้บริโภคทั้งหมดของผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งก็คือ มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) เป็นค่าสถิติที่บอกถึงสัดส่วนของเหตุการณ์ที่สนใจเกิดขึ้น X ครั้ง จากเหตุการณ์ทั้งหมด 100 ครั้ง จากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541: 34)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X}{n} \times 100$$

เมื่อ X แทน จำนวนการเกิดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
n แทน จำนวนเหตุการณ์ทั้งหมดของประชากร

1.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic mean) คือ ค่าที่ได้จากการเอาผลรวมของข้อมูลทั้งหมดหารด้วยจำนวนข้อมูลทั้งหมด เพื่อต้องการทราบค่าเฉลี่ยของข้อมูล คำนวณจากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541: 35)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X \times 100}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
 ΣX แทน ผลรวมทั้งหมดของข้อมูล
n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

การหาค่าความเชื่อมั่น(Reliability) หรือค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามกระทำโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (Ary, Donald. 2006: 264-267)

$$\alpha = \left[\frac{K}{K-1} \right] \left[\frac{s_x^2 - \Sigma s_i^2}{s_x^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
K แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 Σs_i^2 แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
 s_x^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

การหาค่าความเชื่อมั่นหรือความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามกระทำโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) กำหนดความเชื่อมั่นเกิน 0.75 จึงยอมรับว่าเป็นแบบสอบถามที่เชื่อถือได้ ซึ่งผลของการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในตอนที 4 เกี่ยวกับความคิดเห็นและทัศนคติของผู้มาชมดนตรีที่มีต่อ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.910 สรุปได้ว่า เครื่องมือ สำหรับการวิจัยอยู่ในเกณฑ์ที่มีความน่าเชื่อถือ

3. คณิตศาสตร์ที่ใช้ในการคำนวณ (การอินทิกรัลจำกัดเขต: Definite Integral)

เมื่อ f เป็นฟังก์ชันต่อเนื่องบนช่วง $[a,b]$ ถ้า F เป็นฟังก์ชันบนช่วง $[a,b]$ โดยที่ $F'(x) = f(x)$ แล้ว (สุกัญญา สนิทวงศ์ ณ อยุธยาและคณะ.2545:83-87)

$$\int_a^b f(x)dx = F(b)-F(a)$$

จากทฤษฎีบทหลักมูลของอินทิกรัลแคลคูลัส เราเขียนสัญลักษณ์

$$F(x) \Big|_a^b \text{ แทน } F(b)-F(a)$$

$$\text{ถ้า } F'(x) = f(x) \text{ ดังนั้น } \int_a^b f(x)dx = F(x) \Big|_a^b = F(b)-F(a)$$

ดังนั้น การหาอินทิกรัลจำกัดเขต $\int_a^b f(x)dx$ โดยใช้ทฤษฎีบทหลักมูลของอินทิกรัลแคลคูลัส ทำได้ดังนี้

1. หา $F(x)$ ซึ่งเป็นปฏิยานุพันธ์ของ $f(x)$
2. หา $F(b)-F(a)$ จะได้ $\int_a^b f(x)dx$

สูตรอินทิเกรตที่นำมาใช้

1. $\int 1dx = X + C$
2. $\int x^n dx = \frac{x^{n+1}}{n+1} + C, n \neq -1$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	ขนาดของประชากร (จำนวนผู้ชมคอนเสิร์ต ในปี 2551 จำนวน 30,000 คน)
t-statistic	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบนัยสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระของสมการ
F-statistic	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบนัยสำคัญของตัวแปรทุกตัวในสมการ
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจซึ่งจะแสดงอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม
Adj. R^2	แทน	แสดงค่า R^2 ที่มีการปรับแก้ให้เหมาะสม ซึ่งมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน
a	แทน	ค่าคงที่ของการพยากรณ์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์
CS_i	แทน	ส่วนเกินผู้บริโภคของบุคคล i (บาท/คน/ปี)
ACS	แทน	ส่วนเกินผู้บริโภคเฉลี่ยต่อคนต่อการเดินทาง 1 ครั้ง (บาท/คน/ครั้ง/ปี)
CS	แทน	ส่วนเกินผู้บริโภคทั้งหมด (บาท/ปี)
V_i	แทน	จำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรีของบุคคล i ต่อปี (ครั้ง/ปี)
TC_i	แทน	ต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมาชมดนตรีของบุคคล i (บาท/ครั้ง)
$TC_{i(max)}$	แทน	ค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูงสุด (บาท/ครั้ง)
A_i	แทน	อายุของบุคคล i (ปี)
E_i	แทน	ระดับการศึกษาของบุคคล i (ปี)
I_i	แทน	รายได้ต่อเดือนของบุคคล i (บาท/เดือน)
S_i	แทน	ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของตัวอย่างที่ i ในการเดินทางไปยังสถานที่นั่งธนาคาร ทดแทน (บาท/ครั้ง)
i	แทน	บุคคลที่ i โดยที่ $i = 1, 2, 3, \dots, n$
$\int$	แทน	ปริพันธ์(Integrate)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยเรื่องการลงทุนทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากผู้มาชมดนตรี จำนวน 395 คน

ผลการวิเคราะห์ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1

การวิเคราะห์เพื่อตอบความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 1 ในการศึกษาถึงลักษณะพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้มาชมดนตรี โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนที่ 1 ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ความถี่ และค่าเฉลี่ย

- 1.1 จังหวัดที่พักอาศัย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้
- 1.2 การรับทราบข้อมูล และบุคคลที่มาชมดนตรีด้วย
- 1.3 วัตถุประสงค์และสิ่งดึงดูดใจ ในการมาชมดนตรี
- 1.4 พาหนะในการเดินทาง
- 1.5 จำนวนครั้ง ระยะทาง และระยะเวลาในการเดินทางมาชมดนตรี
- 1.6 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาชมดนตรีของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี
- 1.7 กิจกรรมและแหล่งนันทนาการทดแทน
- 1.8 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปชมดนตรีในแหล่งนันทนาการทดแทนอื่น

ส่วนที่ 2

การวิเคราะห์เพื่อตอบความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นและทัศนคติของผู้มาชมดนตรีที่มีต่อหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จากแบบสอบถามในตอนที่ 4

ส่วนที่ 3

การวิเคราะห์เพื่อตอบความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 3 เพื่อประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้แบบจำลองการคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (Individual Travel Cost Method: ITCM) จากแบบสอบถามในตอนที่ 1 ตอนที่ 2 และตอนที่ 3

ส่วนที่ 1 ลักษณะพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้มาชมดนตรี

ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี จำแนกตามจังหวัดที่พักอาศัย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
จังหวัดที่พักอาศัย		
กรุงเทพมหานคร	185	46.84
นครปฐม	101	25.57
นนทบุรี	40	7.9
ปทุมธานี	32	10.13
สมุทรสาคร	30	8.10
อื่นๆ	7	1.77
รวม	395	100
เพศ		
ชาย	149	37.72
หญิง	246	62.28
รวม	395	100
อายุ		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี	119	30.13
21-30 ปี	149	37.72
31-40 ปี	48	12.15
41-50 ปี	40	10.13
มากกว่า 50 ปี	39	9.87
เฉลี่ย	27.9 ปี	
รวม	395	100
สถานภาพ		
โสด	308	77.97
สมรส	70	17.73
หย่า/หม้าย/แยกกันอยู่	17	4.30
รวม	395	100

ตาราง 6 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	25	6.33
มัธยมต้น	40	10.13
ป.ตรี หรือเทียบเท่า	230	58.23
สูงกว่า ป.ตรี	100	25.32
เฉลี่ย	14.9 ปี	
รวม	395	100
อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	236	59.75
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	31	7.85
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ	63	15.95
พนักงานบริษัทเอกชน	32	8.10
แม่บ้าน/เกษียณ/ไม่ได้ทำงาน	10	2.53
อื่นๆ	23	5.82
รวม	395	100
ระดับรายได้		
ไม่มีรายได้จากการทำงาน	176	44.56
<10000	42	10.63
10001-20000	59	14.94
20001-30000	34	8.61
30001-40000	12	3.04
>40000	72	18.23
เฉลี่ย	16,581.82 บาท	
รวม	395	100

1.1 จังหวัดที่พักอาศัย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และ ระดับรายได้ จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวนทั้งสิ้น 395 ตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจังหวัดที่พักอาศัย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้ จากตาราง 6 อธิบายได้ดังนี้

จังหวัดที่ผู้เดินทางมาชมดนตรีพักอาศัยอยู่ จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ที่เดินทางชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ส่วนใหญ่มีที่พักอาศัยอยู่ที่จังหวัด กรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 46.84 รองลงมา คือ จังหวัดนครปฐม คิดเป็นร้อยละ 25.57 ซึ่งเห็นได้ว่า ผู้ที่เดินทางชมดนตรีส่วนใหญ่มีที่พักอาศัยในจังหวัดที่อยู่ใกล้บริเวณหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เพศ จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีจำนวนเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.28 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 37.72

อายุ จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 21 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.72 รองลงมา คือ ช่วงอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.13 มีอายุเฉลี่ย 27.9 ปี หรือ 27 ปี 10 เดือน

สถานภาพ จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 77.97 รองลงมา คือ สมรส และหย่า/หม้าย/แยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 17.73 และ 4.30 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 58.23 รองลงมา คือ สูงกว่าระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 25.32 ตามลำดับ

อาชีพ จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 59.75 รองลงมา คือ ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ และพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 15.95 และ 8.10 ตามลำดับ

ระดับรายได้ จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัย มหิดล ส่วนใหญ่ไม่มีรายได้จากการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 44.56 รองลงมา คือ สูงกว่า 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.23 มีรายได้เฉลี่ย เท่ากับ 1,6581.82 บาท

ตาราง 7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี จำแนกตามการรับทราบข้อมูลและบุคคลที่มาชมดนตรีด้วย

ข้อมูล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
การรับทราบข้อมูล		
เพื่อน/ญาติ/ครอบครัว	195	49.37
วิทยุ	55	13.92
ใบปลิว/แผ่นพับ/โบรชัวร์	40	10.13
เว็บไซต์	87	22.03
อื่นๆ	18	4.56
รวม	395	100
บุคคลที่มาชมดนตรีด้วย		
มาคนเดียว	80	20.25
เพื่อน	195	49.37
ครอบครัว/ญาติพี่น้อง	103	26.58
อื่นๆ	15	3.80
รวม	395	100

1.2 การรับทราบข้อมูล และบุคคลที่มาชมดนตรีด้วย

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวนทั้งสิ้น 395 คน จากตาราง 7 อธิบายได้ดังนี้

การรับทราบข้อมูลในการเดินทางมาชมดนตรีของของกลุ่มตัวอย่างผู้มาชมดนตรี จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลของการแสดงดนตรี จากเพื่อน/ญาติ/ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 49.37 รองลงมา คือเว็บไซต์และวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 22.03 และ 13.92 ตามลำดับ

บุคคลที่มาชมดนตรีด้วย จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ส่วนใหญ่ จะเดินทางมากับเพื่อนคิดเป็นร้อยละ 49.37 รองลงมาจะเดินทางมากับครอบครัวหรือญาติพี่น้อง คิดเป็นร้อยละ 26.58

ตาราง 8 แสดงความถี่และร้อยละของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี จำแนกตามวัตถุประสงค์และสิ่งดึงดูดใจของการมาชมดนตรี

วัตถุประสงค์และสิ่งดึงดูดใจ	ความถี่	ร้อยละ
วัตถุประสงค์ของการมาชมดนตรี		
พักผ่อน/ผ่อนคลายความเครียด	228	40.21
ศึกษาและหาประสบการณ์ด้านดนตรี	228	40.21
ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	87	15.34
อื่นๆ	24	4.23
รวม	567	100
สิ่งดึงดูดใจ		
ดนตรีไพเราะ	259	47.70
บรรยากาศดี	142	26.15
ชื่นชอบศิลปิน/นักดนตรี	142	26.15
รวม	543	100

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

1.3 วัตถุประสงค์และสิ่งดึงดูดใจในการมาชมดนตรี

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวนทั้งสิ้น 395 ตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์และสิ่งดึงดูดใจในการมาชมดนตรี จากตาราง 8 อธิบายได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาชมดนตรี จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาชมดนตรี เพื่อพักผ่อน ผ่อนคลายความเครียด และศึกษาหาประสบการณ์ด้านดนตรีในสัดส่วนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 40.21 รองลงมาคือ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 15.34

สิ่งดึงดูดใจที่ทำให้เดินทางมาชมดนตรี จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ส่วนใหญ่เดินทางมาชมดนตรี เนื่องจากดนตรีไพเราะ คิดเป็นร้อยละ 47.70 บรรยากาศดีและชื่นชอบศิลปินนักดนตรี มีสัดส่วนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 26.15

ตาราง 9 แสดงความถี่และร้อยละของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี จำแนกตามพาหนะที่ใช้ในการเดินทางมาชมดนตรี

พาหนะในการเดินทาง	ความถี่	ร้อยละ
เดิน	40	8.33
รถจักรยาน/รถจักรยานยนต์	32	6.67
รถยนต์ส่วนตัว	267	55.63
รถโดยสาร*	85	17.71
รถไฟฟ้า	16	3.33
รถ Shuttle Bus**	24	5.00
รถแท็กซี่	16	3.33
รวม	480	100

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

* รถโดยสาร หมายถึง รถโดยสารประจำทางทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด

** รถ Shuttle Bus หมายถึง รถของทางมหาวิทยาลัยมหิดลจัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปวิ่งประจำเส้นทางมหาวิทยาลัยมหิดล-สถานีรถไฟฟ้าวงเวียนใหญ่

1.4 พาหนะในการเดินทาง

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวนทั้งสิ้น 395 ตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้พาหนะในการเดินทางมาชมดนตรี จากตาราง 9 อธิบายได้ดังนี้

พาหนะที่ใช้ในการเดินทางมาชมดนตรี จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ส่วนใหญ่ เดินทางมาโดยรถยนต์ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 55.63 รองลงมา คือ รถโดยสาร คิดเป็นร้อยละ 17.71

ตาราง 10 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี จำแนกตามจำนวนครั้ง ระยะทางและระยะเวลาในการเดินทางมาชมดนตรีของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี

ข้อมูลการเดินทาง	จำนวน(คน)	ร้อยละ
จำนวนครั้งที่มาชมดนตรี		
ต่ำกว่า 3 ครั้ง	112	28.35
4-6 ครั้ง	132	33.42
7-9 ครั้ง	44	11.14
10-12 ครั้ง	65	16.46
13-15 ครั้ง	31	7.85
15 ครั้งขึ้นไป	11	2.78
เฉลี่ย	6.50 ครั้ง	
รวม	395	100
ระยะทางในการเดินทาง(ไป-กลับ)		
ไม่เกิน 30 กิโลเมตร	111	28.10
30 - 60 กิโลเมตร	113	28.61
61 – 90 กิโลเมตร	81	20.51
91 – 120 กิโลเมตร	65	16.46
มากกว่า 120 กิโลเมตร	25	6.33
เฉลี่ย	44 กิโลเมตร	
รวม	395	100
ระยะเวลาในการเดินทาง(ไป-กลับ)		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1 ชั่วโมง	101	25.57
มากกว่า 1-ไม่เกิน 2 ชั่วโมง	154	38.99
มากกว่า 2-ไม่เกิน 3 ชั่วโมง	80	20.25
มากกว่า 3 ชั่วโมง	60	15.19
เฉลี่ย	72 นาที	
รวม	395	100

1.5 จำนวนครั้ง ระยะทาง และระยะเวลาในการเดินทางมาชมดนตรีของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวนทั้งสิ้น 395 ตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนครั้ง ระยะทาง และระยะเวลาในการเดินทางมาชมดนตรี จากตาราง 10 อธิบายได้ดังนี้

จำนวนครั้งของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จากผลการศึกษา พบว่า ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา มีผู้ที่เดินทางมาชมดนตรีส่วนใหญ่ เดินทางมา 4-6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.42 รองลงมา คือ ต่ำกว่า 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.35 และมีจำนวนครั้งในการเดินทางเฉลี่ยเท่ากับ 6.50 ครั้ง

ระยะทางในการเดินทางไปกลับของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ที่เดินทางมาชมดนตรีส่วนใหญ่มีระยะทางในการเดินทางมาชมดนตรีเป็นระยะทาง 30-60 กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 28.61 รองลงมา คือ ต่ำกว่า 30 กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 28.10 ระยะทางทั้งหมดเฉลี่ย 44 กิโลเมตร

ระยะเวลาในการเดินทางไปกลับของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ที่เดินทางมาชมดนตรีส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการเดินทางมาชมดนตรีเป็นระยะเวลา 1-2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 38.99 รองลงมา คือ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 25.57 ระยะเวลาในการเดินทางไป-กลับ เฉลี่ยเท่ากับ 72 นาที หรือ 1 ชั่วโมง 12 นาที

ตาราง 11 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาชมดนตรี

ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาชมดนตรี	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 500 บาท	102	25.82
501-1,000 บาท	126	31.90
1,001-1,500 บาท	77	19.49
1,5001-2,000 บาท	49	12.41
2,001-2,500 บาท	29	7.34
2,501-3,000 บาท	7	1.77
3,000 บาทขึ้นไป	5	1.27
เฉลี่ย	955 บาท	
รวม	395	100

1.6 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาชมดนตรี

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวนทั้งสิ้น 395 ตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาชมดนตรี จากตาราง 11 อธิบายได้ดังนี้

ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในการเดินทางไป-กลับ อาทิ ค่ายานพาหนะ ค่าน้ำมันรถ ค่าบัตรเข้าชมดนตรี และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการชมดนตรี อาทิ ค่าอาหาร ค่าซีดีเพลง รวมถึงค่าเสียโอกาสของเวลาในการมาชมดนตรี จากผลการศึกษา พบว่า ผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาชมดนตรีทั้งหมดอยู่ในช่วง 501-1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.90 รองลงมา คือ ต่ำกว่า 500 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.82 และมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเฉลี่ยเท่ากับ 955 บาท

ตาราง 12 แสดงมูลค่าและร้อยละของค่าใช้จ่ายทั้งหมดของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี

ค่าใช้จ่าย	มูลค่า(บาท)	ร้อยละ
ต้นทุนแท้จริง		
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไป- กลับเฉลี่ย	348.95	36.54
ค่าบัตรเข้าชมดนตรีเฉลี่ย	152	15.92
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เฉลี่ย	341.76	35.79
รวม	842.71	88.24
ต้นทุนไม่แท้จริง/ค่าเสียโอกาสของเวลา		
มูลค่าเวลาในการเดินทางไป-กลับเฉลี่ย	41.04	4.30
มูลค่าเวลาในการชมดนตรีเฉลี่ย	71.25	7.46
รวม	112.29	11.76
รวม	955	100

จากตาราง 12 พบว่า ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล สามารถจำแนกออกเป็น 2 ส่วน คือ ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เกิดขึ้นทั้งหมดมองเห็นได้ชัดเจนว่ามีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นจริงหรือต้นทุนแท้จริง ได้แก่ ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในการ

เดินทางไปกลับ มีค่าเฉลี่ย 348.95 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.54 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ค่าบัตรเข้าชมดนตรีเฉลี่ย 152 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.92 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการชมดนตรี อาทิ ค่าอาหาร ค่าของที่ระลึก ค่าซีดีเพลง เฉลี่ย 341.76 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.79 รวมต้นทุนแฉะทั้งหมด เป็นเงิน 842.71 บาท คิดเป็น ร้อยละ 88.24 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด และอีกส่วนหนึ่งคือค่าใช้จ่ายที่มองไม่เห็นชัดเจนในรูปตัวเงินหรือเรียกว่าต้นทุนไม่แฉะ ซึ่งก็คือมูลค่าของเวลาที่สูญเสียไปได้แก่ มูลค่าเวลาในการเดินทางไป-กลับเฉลี่ย 41.04 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.30 และมูลค่าเวลาในการชมดนตรีเฉลี่ย 71.25 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.46 รวมต้นทุนไม่แฉะหรือค่าเสียโอกาสทั้งหมด เป็นเงิน 112.29 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.29 รวมค่าใช้จ่ายในการเดินทางเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 955 บาท (ดูรายละเอียดในตารางภาคผนวก 4)

ตาราง 13 แสดงระยะเวลาในการเดินทางมาชมดนตรีทั้งหมดของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี

ระยะเวลา	เวลา(นาที)	มูลค่า(บาท)
ระยะเวลาในการเดินทางไป-กลับเฉลี่ย	72	41.04
ระยะเวลาในการชมดนตรีเฉลี่ย	125	71.25
รวม	197	112.29

จากตาราง 13 จะเห็นว่าผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล นั้นใช้เวลาในการเดินทางมาชมดนตรีต่อครั้งทั้งหมดเป็นระยะเวลาประมาณ 3 ชั่วโมง 17 นาที ซึ่งแบ่งออกเป็นระยะเวลาในการเดินทางเฉลี่ยประมาณ 1 ชั่วโมง 12 นาที และเวลาในการชมดนตรีเฉลี่ยประมาณ 2 ชั่วโมง 5 นาที จากการคำนวณค่าเสียโอกาสเฉลี่ยต่อนาที ในกรณีนี้ คิดค่าเสียโอกาสของเวลา เท่ากับ $1/3$ หรือ 0.33 ของอัตราค่าจ้างที่ผู้ชมดนตรีได้รับจากการทำงานหรือจากรายได้ที่ได้รับ จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 395 คน และในกรณีที่ผู้ชมดนตรีไม่มีรายได้จากการทำงาน จะกำหนดให้รายได้มีค่าเท่ากับค่าจ้างขั้นต่ำเฉลี่ยซึ่งเท่ากับ 205.5 บาทต่อวัน นำมาคิดมูลค่าเวลาเป็นนาทีเฉลี่ยนาทีละ 0.57 บาท ดังนั้น คิดมูลค่าของเวลาในการมาชมดนตรีเฉลี่ยต่อครั้งเป็นเงิน 112.29 บาท ($197 \times 0.57 = 112.29$) (ดูรายละเอียดในตารางภาคผนวก 4)

ตาราง 14 แสดงความถี่และร้อยละของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี จำแนกตามกิจกรรมและแหล่ง
นันทนาการทดแทนของของผู้มาชมดนตรี

ข้อมูลนันทนาการทดแทน	ความถี่	ร้อยละ
กิจกรรมนันทนาการทดแทน		
พักผ่อนอยู่บ้าน	267	53.94
ทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว	156	31.52
ทำงานปกติ/ทำงานพิเศษ	48	9.70
อื่นๆ	24	4.35
รวม	495	100
แหล่งนันทนาการทดแทน		
ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย	135	30.34
โรงละครแห่งชาติ	32	7.19
หอประชุมธรรมศาสตร์	55	12.36
หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	167	37.53
หอแสดงดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต	40	8.99
อื่นๆ	16	3.60
รวม	445	100

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

1.7 กิจกรรมและแหล่งนันทนาการทดแทนของผู้มาชมดนตรี

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวนทั้งสิ้น 395 ตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีกิจกรรมและสถานที่
นันทนาการทดแทน จากตาราง 14 อธิบายได้ดังนี้

กิจกรรมนันทนาการทดแทนหากไม่ได้เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผลการศึกษา พบว่า กิจกรรมทดแทนส่วนใหญ่ที่ผู้เดินทางมาชม
ดนตรีทำในกรณีที่ไม่ได้เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

คือ การพักผ่อนอยู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 53.94 รองลงมา ได้แก่ ทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว และการทำงานปกติ/ทำงานพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 31.52 และ 9.70 ตามลำดับ

แหล่งนันทนาการทดแทนหากไม่ได้เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผลการศึกษา พบว่า แหล่งนันทนาการทดแทนส่วนใหญ่ที่ผู้ที่เดินทางมาชมดนตรีไปในกรณีที่ไม่ได้เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล คือ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 37.53 รองลงมา คือ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 30.34 ตามลำดับ

ตาราง 15 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรีจำแนกตามค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปชมดนตรียังแหล่งนันทนาการทดแทน

ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 200 บาท	39	9.87
200-400 บาท	116	29.37
401-600 บาท	33	8.35
601-800 บาท	25	6.33
801-1,000 บาท	103	26.08
1,000 บาทขึ้นไป	79	20.00
เฉลี่ย	623.67 บาท	
รวม	395	100

1.8 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปชมดนตรียังแหล่งนันทนาการทดแทน

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวนทั้งสิ้น 395 ตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการไปยังแหล่งนันทนาการทดแทน (ไม่รวมค่าเสียโอกาสของเวลา) จากตาราง 14 อธิบายได้ดังนี้

ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปแหล่งนันทนาการทดแทนอื่น ผลการศึกษา พบว่า ค่าใช้จ่ายของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรีส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปแหล่งนันทนาการทดแทนอื่น อยู่ในช่วง 200-400 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.37 รองลงมา อยู่ในช่วง 801-1,000 บาท และ 1,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 26.08 และ 20.00 ตามลำดับ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 623.67 บาท

ส่วนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นและทัศนคติของผู้มาชมดนตรีที่มีต่อหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล

ตาราง 16 การศึกษาความคิดเห็นและทัศนคติของผู้มาชมดนตรีที่มีต่อหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล

ความคิดเห็น	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ควรปรับปรุง	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
การประชาสัมพันธ์	185 (46.84)	127 (32.15)	72 (18.23)	9 (2.28)	2 (0.51)	4.23	ดีมาก
การต้อนรับ	160 (40.51)	180 (45.57)	55 (13.92)	0	0	4.27	ดีมาก
การจำหน่ายบัตร	158 (40.00)	179 (45.32)	50 (12.66)	8 (2.03)	0	4.24	ดีมาก
ราคาบัตร	204 (51.65)	135 (34.18)	56 (14.17)	0	0	4.37	ดีมาก
ความสะดวกในการเดินทาง	195 (49.37)	109 (27.59)	63 (15.95)	18 (4.56)	10 (2.53)	4.17	ดี
สถานที่/บรรยากาศ	252 (63.80)	120 (30.38)	23 (5.82)	0	0	4.58	ดีมาก
ห้องสุขา	235 (59.49)	127 (32.15)	33 (8.35)	0	0	4.52	ดีมาก
ความปลอดภัย	220 (55.70)	150 (37.97)	25 (6.33)	0	0	4.49	ดีมาก
ภาพรวม	228 (57.72)	150 (37.97)	17 (4.30)	0	0	4.53	ดีมาก

หมายเหตุ: ตัวเลขในเครื่องหมายวงเล็บ () คือค่าร้อยละ

จากตาราง 16 พบว่า ในด้านของความคิดเห็นและทัศนคติของผู้มาชมดนตรีที่มีต่อหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างของผู้มาชมดนตรี จำนวน 395 คน โดยมีการแบ่งระดับความพอใจเป็น 5 ระดับ คือ ดีมาก ดี ปานกลาง พอใช้ และควรปรับปรุง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างให้ระดับความพอใจเป็นดังนี้

การประชาสัมพันธ์ เช่น การให้บริการข่าวสารข้อมูลของการแสดงดนตรีผ่านสื่อต่างๆ ทั้งทางเว็บไซต์วิทยุ หรือสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความพอใจอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 46.84 รองลงมา คือ ระดับดี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 32.15 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 อยู่ในระดับดีมาก

การต้อนรับ เช่น ท่าที่เป็นมิตร มีความกระตือรือร้นในการบริการ ให้คำแนะนำ และตอบคำถามได้ชัดเจนในระยะเวลาที่เหมาะสม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความพอใจอยู่ในระดับดี จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 45.57 รองลงมา คือ ระดับดีมาก จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40.51 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 อยู่ในระดับดีมาก

การจำหน่ายบัตร เช่น ลักษณะการจำหน่ายบัตรมีความสะดวกเป็นระบบ ไม่ยุ่งยากซับซ้อน สามารถจองบัตรล่วงหน้าผ่านทางเว็บไซต์ได้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความพอใจอยู่ในระดับดี จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 45.32 รองลงมา คือ ระดับดีมาก จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 อยู่ในระดับดีมาก

ราคาบัตร เช่น ราคาบัตรสำหรับบุคคลทั่วไป สำหรับนิสิตนักศึกษา และราคาสำหรับสมาชิก มีความเหมาะสม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความพอใจอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 51.65 รองลงมา คือ ระดับดี จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 34.18 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 อยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 อยู่ในระดับดีมาก

ความสะดวกในการเดินทาง เช่น การมีรถโดยสารประจำทาง หรือรถให้บริการอย่างทั่วถึง เดินทางได้สะดวก พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความพอใจอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 49.37 รองลงมา คือ ระดับดี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.59 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 อยู่ในระดับดี

สถานที่และบรรยากาศ เช่น สถานที่แสดงดนตรีมีความพร้อม และบรรยากาศทั้งภายในและภายนอกอาคารมีความร่มรื่น พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความพอใจอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 63.80 รองลงมา คือ ระดับดี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.38 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 อยู่ในระดับดีมาก

ห้องสุขา เช่น มีความสะอาดและมีจำนวนเพียงพอ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสนใจพอใจอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 59.49 รองลงมา คือ ระดับดี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 32.15 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 อยู่ในระดับดีมาก

ความปลอดภัย เช่น มีระบบรักษาความปลอดภัยที่รัดกุม และมีเจ้าหน้าที่ดูแลตรวจสอบตลอดเวลา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสนใจพอใจอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 55.70 รองลงมา คือ ระดับดี จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 37.97 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 อยู่ในระดับดีมาก

ภาพรวมของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสนใจพอใจอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 57.72 รองลงมา คือ ระดับดี จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 37.97 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 อยู่ในระดับดีมาก

ความคิดเห็นของของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก โดยมีความพึงพอใจในด้านสถานที่และบรรยากาศสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.58 รองลงมาคือภาพรวม และห้องสุขา มีค่าเฉลี่ย 4.53 และ 4.52 ตามลำดับ ส่วนระดับความคิดเห็นที่มีความพื่อน้อยที่สุด คือ ความสะดวกในการเดินทาง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 4.17 และมีผู้ที่ต้องการให้ปรับปรุงแก้ไขในเรื่องความสะดวกในการเดินทาง ร้อยละ 2.03 และด้านการประชาสัมพันธ์ ร้อยละ 0.51

ตาราง 17 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ควรเพิ่มรอบการให้บริการรถรับ-ส่ง ในรอบการ แสดงคอนเสิร์ตต่างๆ ทุกๆรอบการแสดง	45	11.39
ควรมีการจัดส่งโปรแกรมการแสดงประจำปี ให้กับสมาชิกทุกท่าน	33	8.36
ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการ แสดงดนตรีให้ทั่วถึงมากขึ้น	25	6.33
ควรเพิ่มพื้นที่สำหรับจอดรถให้เพียงพอสำหรับ ผู้ชมดนตรีที่นำรถส่วนตัวมาชมดนตรี	17	4.30
ไม่มีข้อเสนอแนะ	275	69.62
รวม	395	100

จากผลการสำรวจกลุ่มตัวอย่างนอกเหนือจากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั้ง 9 ข้อ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ การต้อนรับ การจำหน่ายบัตร ราคาบัตร ความสะดวกในการเดินทาง สถานที่และบรรยากาศ ห้องสุขา ความปลอดภัยและภาพรวมของหอแสดงดนตรี ดังที่ได้กล่าวไปข้างต้นแล้วยังมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นหอแสดงดนตรีที่ดีมากแห่งหนึ่งในประเทศไทยและมีความชื่นชอบเป็นอย่างมาก ส่วนสิ่งที่ควรปรับปรุง จากตาราง 17 มีดังนี้ คือ ควรเพิ่มรอบการให้บริการรับ-ส่ง ในรอบการแสดงคอนเสิร์ตต่างๆ ทุกๆรอบการแสดง ควรมีการจัดส่งโปรแกรมการแสดงประจำปีให้กับสมาชิกทุกท่าน ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการแสดงดนตรีให้ทั่วถึงมากขึ้นและควรเพิ่มพื้นที่สำหรับจอดรถให้เพียงพอสำหรับผู้ชมดนตรีที่นำรถส่วนตัวมาชมดนตรี

ส่วนที่ 3 การประเมินต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ของ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้แบบจำลองการคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (Individual Travel Cost Method: ITCM)

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ โดยใช้แบบจำลองการคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคล (Individual Travel Cost Method: ITCM)

การพิจารณาตัวแปรหรือปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (V_i) คือ ต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i (TC_i) อายุของบุคคล i (A_i) ระดับการศึกษาของบุคคล i (E_i) รายได้ต่อเดือนของบุคคล i (I_i) และ สถานที่นันทนาการทดแทนของบุคคล i (S_i) โดยกำหนดฟังก์ชัน ดังนี้

$$V_i = f(TC_i, A_i, E_i, I_i, S_i)$$

โดยกำหนดให้

V_i คือ จำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i ต่อปี (ครั้ง/ปี)

TC_i คือ ต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i (บาท/ครั้ง)

A_i คือ อายุของบุคคล i (ปี)

- E_i คือ ระดับการศึกษาของบุคคล i (ปี)
 I_i คือ รายได้ต่อเดือนของบุคคล i (บาท/เดือน)
 S_i คือ ค่าใช้จ่ายของตัวอย่างที่ i ในการเดินทางไปยังแหล่งนันทนาการทดแทน
 หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (บาท/ครั้ง)
 i คือ บุคคลที่ i โดยที่ $i = 1, 2, 3, \dots, n$
 a, b_1, b_2, b_3, b_4 และ b_5 คือ ค่าพารามิเตอร์

การศึกษาในครั้งนี้เพื่อให้ทราบว่าตัวแปรหรือปัจจัยใดมีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวที่ได้กล่าวมาข้างต้น กับตัวแปรตาม คือ จำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i ต่อปี โดยโดยใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square: OLS) ในรูปแบบการถดถอยพหุคูณ (multiple regression) โดยกำหนดให้มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง สามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ได้ดังนี้

$$V_i = a + b_1TC_i + b_2A_i + b_3E_i + b_4I_i + b_5S_i$$

แทนค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้จากการคำนวณ ดังสมการ

$$V_i = 6.453 - 0.00254TC_i - 0.0472A_i + 0.145E_i + 0.009475I_i + 0.100S_i$$

ตาราง 18 ผลวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งของการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลกับตัวแปรอิสระต่างๆ

ตัวแปรอิสระ	ค่าสัมประสิทธิ์	t	ระดับนัยสำคัญ(Sig. t)
ค่าคงที่	6.453	14.752	0.000*
TC_i	-2.54E-03	-9.024	0.000*
A_i	-4.72E-02	-0.981	0.327
E_i	0.145	3.495	0.001*
I_i	9.475E-03	0.371	0.711
S_i	0.100	1.791	0.074
F-statistic = 17.998 Sig.F = 0.000 $R^2 = 0.374$ Adj. $R^2 = 0.366$			

หมายเหตุ : * หมายถึง ตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ

ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

จากตาราง 18 ผลการวิเคราะห์แบบจำลองการคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคล (ITCM) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i ต่อปี กับตัวแปรต่างๆ พบว่า สมการที่ได้มีค่า Sig.F เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัว มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ในการตัดสินใจ (R^2) เท่ากับ 0.374 หมายความว่า ตัวแปรทั้ง 5 ตัว ได้แก่ ต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i (TC_i) อายุของบุคคล i (A_i) ระดับการศึกษาของบุคคล i (E_i) รายได้ต่อเดือนของบุคคล i (I_i) และ ค่าใช้จ่ายของตัวอย่างที่ i ในการเดินทางไปยังแหล่งนันทนาการทดแทนหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (S_i) สามารถอธิบายความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (V_i) ได้ร้อยละ 37.4 และเมื่อพิจารณาค่า Sig.t เพื่อหาตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i (TC_i) และ ระดับการศึกษาของบุคคล i (E_i) มีค่าระดับนัยสำคัญ Sig.t เท่ากับ 0.000 และ 0.001 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ คือ เท่ากับ 0.05 แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ส่วนตัวแปรอื่นๆ ที่มีค่า Sig.t มากกว่า 0.05 แสดงว่า ตัวแปรอิสระตัวอื่นๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามแบบจำลองข้างต้นเป็นการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม และผลการวิเคราะห์พบว่าตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ได้แก่ ตัวแปรต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i (TC_i) และ ระดับการศึกษาของบุคคล i (E_i) จากนั้นนำตัวแปรอิสระดังกล่าวมาหาความสัมพันธ์ซ้ำ เพื่อให้แบบจำลองมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อทำการประมาณการเส้นอุปสงค์ สามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ได้ดังนี้

$$V_i = 6.463 - 0.00249TC_i + 0.161E_i$$

ตาราง 19 ผลวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งของการเดินทาง
มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลกับตัวแปรอิสระต่างๆ

ตัวแปรอิสระ	ค่าสัมประสิทธิ์	t	ระดับนัยสำคัญ(Sig. t)
ค่าคงที่	6.463	17.869	0.000*
TC _i	-2.49E-03	-4.663	0.000*
E _i	0.161	8.777	0.000*
F-statistic = 43.054 Sig.F = 0.000 R ² = 0.371 Adj. R ² = 0.365			

หมายเหตุ : * หมายถึง ตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ
ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

จากตาราง 19 ผลการวิเคราะห์แบบจำลองการคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคล (ITCM) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (V_i) กับ ต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i (TC_i) และ ระดับการศึกษาของบุคคล i (E_i) พบว่า สมการที่ได้มีค่า Sig.F เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้งสองตัว มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ในการตัดสินใจ (R²) เท่ากับ 0.371 หมายความว่า ตัวแปรทั้งสองตัว ได้แก่ ต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i (TC_i) และ ระดับการศึกษาของบุคคล i (E_i) สามารถอธิบายความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (V_i) ได้ร้อยละ 37.1 และเมื่อพิจารณาค่า Sig.t เพื่อหาตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i (TC_i) และ ระดับการศึกษาของบุคคล i (E_i) มีค่าระดับนัยสำคัญ Sig.t เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ คือ เท่ากับ 0.05 แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i (TC_i) กับจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (V_i) พบว่า มีความสัมพันธ์แบบผกผัน คือ เมื่อกำหนดให้ตัวแปรอื่นๆ ที่นอกเหนือจากต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i มีค่าคงที่ เมื่อต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i เพิ่มขึ้น จะทำให้ จำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลลดลง และในทางตรงกันข้าม ถ้าต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i ลดลง จะทำให้ จำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลเพิ่มขึ้น และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบุคคล i (E_i) กับจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (V_i) พบว่า มีความสัมพันธ์แบบแปรผันตาม คือ เมื่อกำหนดให้ตัวแปรอื่นๆ ที่นอกเหนือจากระดับการศึกษาของบุคคล i มีค่าคงที่ เมื่อระดับการศึกษาของบุคคล i สูงขึ้นหรือ มีจำนวนปีที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้น จะทำให้จำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลเพิ่มขึ้น และในทำนองเดียวกันถ้าระดับการศึกษาของบุคคล i น้อยลงหรือ มีจำนวนปีที่ได้รับการศึกษาน้อยลง จะทำให้จำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลลดลงเช่นกัน

การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้วิธีการคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคล (The Individual Travel Cost Method: ITCM) มีขั้นตอนในการประเมิน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1

หาเส้นอุปสงค์ในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยเส้นอุปสงค์ในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i (TC_i) และ ระดับการศึกษาของบุคคล i (E_i) กับจำนวนครั้งในการมาชมดนตรี จากนั้นแทนค่าจำนวนปีที่ได้รับการศึกษาของบุคคล i ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.9 ปี ในสมการอุปสงค์แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งของ

การเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล กับต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมาชมดนตรีของบุคคล i (TC_i)

$$\begin{aligned} V_i &= 6.463 - 0.00249TC_i + 0.161E_i \\ V_i &= 6.463 - 0.00249TC_i + 0.161(14.9) \\ V_i &= 6.463 - 0.00249TC_i + 2.4 \\ V_i &= 8.863 - 0.00249TC_i \end{aligned}$$

ขั้นตอนที่ 2

นำสมการอุปสงค์มาคำนวณหาค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูงสุด (Choke Price) ของกลุ่มตัวอย่างผู้มาชมดนตรี ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูงสุดที่กลุ่มผู้มาชมดนตรีเต็มใจที่จะจ่ายในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยสามารถคำนวณค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูงสุดที่ผู้ชมดนตรีจะไม่เดินทางมาชมดนตรี เมื่อแทนค่าจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i ต่อปี (V_i) เท่ากับ 0 จากนั้นแก้สมการเพื่อหาค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูงสุด ($TC_{i(max)}$)

$$\begin{aligned} V_i &= 8.863 - 0.00249TC_i \\ 0 &= 8.863 - 0.00249TC_i \\ TC_{i(max)} &= 3,559.45 \quad \text{บาท} \end{aligned}$$

ค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูงสุด ($TC_{i(max)}$) ที่ทำให้ผู้ชมดนตรีไม่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล หรือ Choke Price มีค่าเท่ากับ 3,559.45 บาท

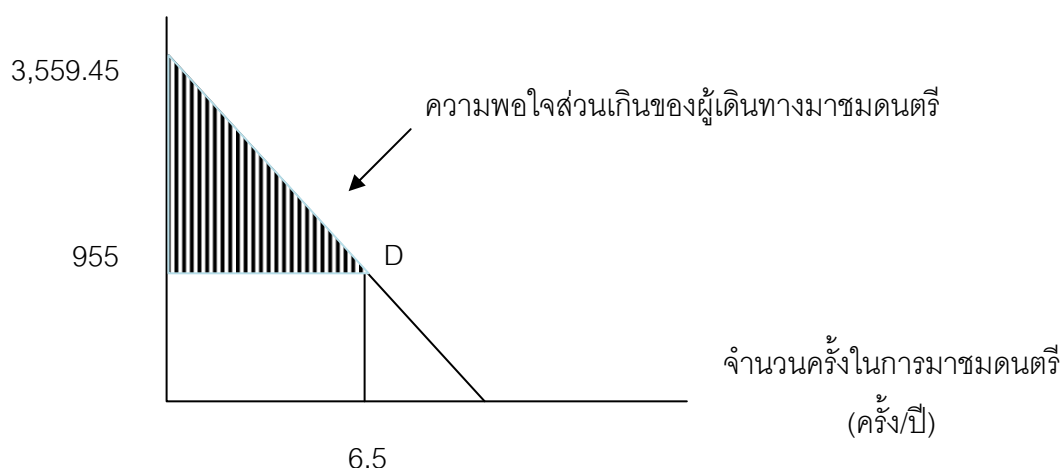
จากนั้นคำนวณหาจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยแทนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคล i ด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลทั้งหมด 395 คน มาคำนวณค่าเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 955 บาท ต่อครั้ง เพื่อคำนวณหาจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i ต่อปี (V_i) ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 V_i &= 8.863 - 0.00249TC_i \\
 V_i &= 8.863 - 0.00249(955) \\
 V_i &= 6.5 \text{ ครั้ง/ปี}
 \end{aligned}$$

ขั้นตอนที่ 3

นำสมการที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งในการมาชมดนตรีของบุคคล i (V_i) กับตัวแปรต่างๆ ทางเศรษฐกิจและสังคมต่อครั้งของบุคคล i (TC_i) มาคำนวณส่วนเกินของผู้บริโภคของบุคคล (CS_i) โดยทำการหาพื้นที่ใต้เส้นอุปสงค์ด้วยวิธีปริพันธ์(Integrate) ระหว่างต้นทุนในการเดินทางเฉลี่ยต่อครั้งของบุคคล i (TC_i) ถึงต้นทุนในการเดินทางสูงสุดของบุคคล i ($TC_{i(max)}$) ดังนั้น ค่าที่ได้จากการปริพันธ์ แสดงถึงส่วนเกินผู้บริโภคของบุคคล i (CS_i) ที่มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ดังนี้

ต้นทุนทั้งหมดในการเดินทาง(บาท)

ภาพประกอบ 6 เส้นอุปสงค์แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายในการเดินทางและจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

คำนวณส่วนเกินของผู้บริโภคของบุคคล(CS_i) จากสมการอุปสงค์การเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

$$\begin{aligned}
 V_i &= 8.863 - 0.00249TC_i \\
 \text{โดยที่ } TC_{i(max)} &= 3,559.45 \\
 TC_i &= 955 \quad \text{บาท/ครั้ง}
 \end{aligned}$$

ดังนั้น ส่วนเกินผู้บริโภคของบุคคล i (CS_i) มีค่า เท่ากับ

$$\begin{aligned}
 CS_i &= \int_{TC_i}^{TC_i(\max)} f(TC_i) dTC_i \\
 CS_i &= \int_{TC_i}^{TC_i(\max)} (8.863 - 0.00249TC_i) dTC_i \\
 &= 8.863TC_i \left| \begin{array}{c} 3,559.45 \\ 955 \end{array} \right| - \frac{0.00249(TC_i)^2}{2} \left| \begin{array}{c} 3,559.45 \\ 955 \end{array} \right| \\
 &= 8.863(3,559.45-955) - \left[\frac{0.00249(3,559.45)^2}{2} - \frac{0.00249(955)^2}{2} \right] \\
 &= 8.863(2,604.45) - (15,773.757 - 1,135.471) \\
 &= 23,083.24 - 14,638.286 \\
 &= 8,444.954 \quad \text{บาท/คน/ปี}
 \end{aligned}$$

ขั้นตอนที่ 4

คำนวณส่วนเกินผู้บริโภคเฉลี่ยของผู้มาชมดนตรีแต่ละราย ต่อการเดินทาง 1 ครั้ง (ACS) โดยคำนวณจากส่วนเกินผู้บริโภคของบุคคล i (CS_i) หารด้วยจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i (V_i) ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 ACS &= \frac{CS_i}{V_i} \\
 &= \frac{8,444.954}{6.5} \\
 &= 1,299.224 \quad \text{บาท/คน/ครั้ง/ปี}
 \end{aligned}$$

ขั้นตอนที่ 5

คำนวณหามูลค่าทางเศรษฐศาสตร์หรือส่วนเกินผู้บริโภคทั้งหมด(CS) ของผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จากการนำค่า ส่วนเกินผู้บริโภคเฉลี่ยของผู้มาชมดนตรีแต่ละราย ต่อการเดินทาง 1 ครั้ง (ACS) คูณด้วยจำนวนผู้มาชมดนตรีทั้งหมด (N)

ที่มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี พ.ศ.2551 จำนวน 30,000 คน

$$\begin{aligned}
 CS &= ACS \times N \\
 &= 1,299.224 \times 30,000 \\
 &= 38,976,710.77 \text{ บาท/ปี}
 \end{aligned}$$

ดังนั้น ส่วนเกินผู้บริโภคของผู้ที่มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี 2551 ซึ่งก็คือ มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีมูลค่าเท่ากับ 38,976,710.77 บาท/ปี

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ของ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นการแสดงให้เห็นความสำคัญของมูลค่าของดนตรีซึ่งเป็นเรื่องของความไพเราะ และรสนิยมที่มีผลต่อจิตใจมนุษย์มีลักษณะมีลักษณะเป็นนามธรรมยากแก่การประเมินค่า เพื่อนำข้อมูลไปสู่การกำหนดมาตรการส่งเสริมกิจกรรมและธุรกิจดนตรีให้ทัดเทียมนานาชาติต่อไป โดยมีรายละเอียดตามหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย ความสำคัญของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า
3. สรุปผลการศึกษาค้นคว้า
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะทั่วไป
6. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย ความสำคัญของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและทัศนคติของผู้มาชมดนตรีที่มีต่อหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
3. เพื่อประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อทราบถึงลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
2. เพื่อทราบถึงความคิดเห็นและทัศนคติของผู้มาชมดนตรีที่มีต่อหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

3. เพื่อเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อภาครัฐและเอกชนให้ได้ตระหนักถึงคุณค่าและประโยชน์ของคนตรีและเป็นแนวทางในการศึกษาและประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของแหล่งนันทนาการอื่นๆ

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่มาชมการแสดงดนตรี ณ หอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี 2551 จำนวน 30,000 คน (หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล: 2552)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ ผู้ที่มาชมการแสดงดนตรี ณ หอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี 2551 จำนวน 30,000 คน จากนั้นจึงทำการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการคำนวณขนาดตัวอย่างตามแบบของ Yamane (Yamane, 1973: 725) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 394.74 หรือ 395 ตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่างแบบไม่คำนึงถึงความน่าจะเป็น ซึ่งใช้วิธีสุ่มโดยความบังเอิญ (Accidental Sampling) เนื่องจากเป็นการสุ่มจากสมาชิกของประชากรเป้าหมายที่เป็นใครก็ได้ที่สามารถให้ข้อมูลได้ครบถ้วน (เชิดศักดิ์ ใมวลินธุ์ 2545: 62) โดยทำการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างในช่วงเดือน มีนาคม 2553 เพื่อใช้เป็นตัวแทนประชากรของผู้ที่มาชมการแสดงดนตรีที่หอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี 2551 จำนวน 30,000 คน

2. วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรา บทความ งานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์โดยวิธีการวิเคราะห์ต้นทุนการเดินทางของบุคคล (Individual Travel Cost Method: ITCM) เพื่อนำข้อมูลต่างๆ ดังกล่าวมาประมวลเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถาม โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายของงานวิจัยและตัวแปรที่ต้องการศึกษา

3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่อที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และทำการปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ชมดนตรี ณ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด ในวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2553 จากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจสอบคุณภาพ โดยนำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) การหาค่าความเชื่อมั่นหรือความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามกระทำโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) กำหนดความเชื่อมั่นเกิน 0.75 จึงยอมรับว่าเป็นแบบสอบถามที่เชื่อถือได้ (Ary, Donald. 2006: 264-267) ซึ่งผลของการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในตอนต้นที่ 4 เกี่ยวกับความคิดเห็นและทัศนคติของผู้มาชมดนตรีที่มีต่อ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.910

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) สำหรับเก็บข้อมูลผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยสร้างแบบสอบถามขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา จึงได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มาชมดนตรีซึ่งประกอบด้วย จังหวัดที่พักอาศัย เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ และรายได้

ตอนที่ 2 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งประกอบด้วย การรับทราบข้อมูลการแสดงดนตรี บุคคลที่มาชมดนตรีด้วย จำนวนครั้งที่มาชมดนตรี วัตถุประสงค์การมาชมดนตรีและสิ่งดึงดูดใจ พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง ระยะทางจากที่พักถึงหอแสดงดนตรีและระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง

ตอนที่ 3 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาชมดนตรี ซึ่งประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าบัตรเข้าชมดนตรีและค่าใช้จ่ายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง แหล่งนันทนาการทดแทน รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการไปใช้บริการ และกิจกรรมทดแทนการมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ตอนที่ 4 สอบถามความคิดเห็นและทัศนคติของผู้มาชมดนตรีที่มีต่อหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยสำรวจจากการแจกแบบสอบถามจำนวน 395 ตัวอย่าง เป็นระยะเวลา 1 เดือน ในช่วงเดือน มีนาคม 2553

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล เอกสารวิชาการ การค้นคว้าวิจัย รายงาน สิ่งพิมพ์ต่างๆ และเอกสารออนไลน์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์โดยวิธีการวิเคราะห์ต้นทุนการเดินทาง(Travel Cost Method) และประเด็นต่างๆที่น่าสนใจเกี่ยวกับดนตรี รวมถึงข้อมูลสถิติผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี 2551 (จำนวน 30,000 คน)

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล

1. รวบรวมแบบสอบถามและนำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์เพื่อเตรียมนำมาวิเคราะห์

2. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำมาลงรหัส (Coding) ในแบบลงรหัสสำหรับประมวลข้อมูลทางคอมพิวเตอร์นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติที่ใช้งานวิจัยทางสังคมศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1

การวิเคราะห์เพื่อตอบความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 1: ทำการศึกษาถึงลักษณะพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดที่พักอาศัย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ ระดับรายได้ วัตถุประสงค์ในการมาชมดนตรี สิ่งดึงดูดใจ ลักษณะการเดินทางมาชมดนตรี ค่าใช้จ่ายต่างๆในการเดินทาง กิจกรรมและแหล่งนันทนาการทดแทน ซึ่งเป็นลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้มาชมดนตรี โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนที่ 1 ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ความถี่ และค่าเฉลี่ย

ส่วนที่ 2

การวิเคราะห์เพื่อตอบความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 2: ทำการศึกษาคิดเห็นและทัศนคติของผู้มาชมดนตรีที่มีต่อหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ในประเด็นต่างๆ จากแบบสอบถามในตอนี่ 4 โดยใช้วิธี Likert scale ในการวิเคราะห์ โดยคำถามแต่ละข้อมีทางเลือกตอบได้ 5 ทางเลือก มีเกณฑ์การให้คะแนนตามความหมายของคำถามในแต่ละข้อ ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 9-10)

ส่วนที่ 3

การวิเคราะห์เพื่อตอบความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 3 : ทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งการวิจัยนี้ ทำการศึกษาปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อการมาชมดนตรี ได้แก่ ต้นทุนรวมทั้งหมดในการมาชมดนตรี อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ และค่าใช้จ่ายในการไปยังสถานที่นั้นหาการอื่นที่สามารถทดแทนหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จากแบบสอบถามในตอนี่ 1 ตอนี่ 2 และตอนี่ 3 เพื่อนำมาประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ โดยใช้แบบจำลองการคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคล (Individual Travel Cost Method: ITCM) ดังนี้

3. สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ส่วนที่ 1

จากการศึกษาข้อมูลลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ส่วนใหญ่มีที่พักอาศัยอยู่ที่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 46.84 รองลงมา คือ จังหวัดนครปฐม คิดเป็นร้อยละ 25.57 และจังหวัดนนทบุรี คิดเป็นร้อยละ 7.90 เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.28 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 37.72 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 21 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.72 สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 77.97 ในด้านระดับการศึกษาส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 58.23 รองลงมา คือ สูงกว่าระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 25.32 ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 59.75 รองลงมา คือ ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ และพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 15.95 และ 8.10 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ไม่มีรายได้จากการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 44.56 รองลงมา คือ 10,001- 20,000 บาท ลักษณะการเดินทางมาชมดนตรี ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลของการแสดงดนตรี จากเพื่อน/ญาติ/ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 49.37 รองลงมา คือ เว็บไซต์ และวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 22.03 และ 13.92 ส่วนใหญ่ จะเดินทางมากับเพื่อน และครอบครัวหรือญาติพี่น้อง คิดเป็นร้อยละ 49.37 และ 26.58 มีวัตถุประสงค์ในการมาชมดนตรี เพื่อพักผ่อน ผ่อนคลายความเครียด และศึกษาหาประสบการณ์ด้านดนตรีในสัดส่วนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 40.21 รองลงมา คือ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 15.34 สิ่งดึงดูดใจที่ทำให้เดินทางมาชมดนตรี ส่วนใหญ่เดินทางมาชมดนตรี เนื่องจาก ดนตรีไพเราะ คิดเป็นร้อยละ 47.70 บรรยากาศดีและชื่นชอบ

ศิลปินนักดนตรี มีสัดส่วนที่เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 26.15 พาหนะที่ใช้ในการเดินทางมาชมดนตรีส่วนใหญ่ เดินทางมาโดยรถยนต์ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 55.63 รองลงมา คือ รถโดยสาร คิดเป็นร้อยละ 17.71 จำนวนครั้งของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา มีผู้ที่เดินทางมาชมดนตรีส่วนใหญ่เดินทางมา 4-6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.42 รองลงมา คือ ต่ำกว่า 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.35 และมีจำนวนครั้งในการเดินทางเฉลี่ยเท่ากับ 6.50 ครั้ง ระยะทางในการเดินทางไปกลับของผู้ที่เดินทางมาชมดนตรี เป็นระยะทาง 30-60 กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 28.61 รองลงมา คือ ต่ำกว่า 30 กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 28.10 มีระยะเวลาในการเดินทางมาชมดนตรีเป็นระยะเวลา 1-2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 38.99 รองลงมา คือ ต่ำกว่า 1 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 25.57 และมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาชมดนตรี ทั้งหมด อยู่ในช่วง 501-1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.90 รองลงมา คือ ต่ำกว่า 500 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.82 และมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเฉลี่ยเท่ากับ 955 บาท กิจกรรมและแหล่งนันทนาการทดแทน กิจกรรมทดแทนส่วนใหญ่ที่ผู้ที่เดินทางมาชมดนตรีทำในกรณีที่ไม่ได้เดินทางมาชมดนตรี คือ การพักผ่อนอยู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 53.94 รองลงมา ได้แก่ ทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว และการทำงานปกติ/ทำงานพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 31.52 และ 9.70 ตามลำดับ สำหรับแหล่งนันทนาการทดแทนส่วนใหญ่ที่ผู้ที่เดินทางมาชมดนตรีไปในกรณีที่ไม่ได้เดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล คือ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 37.53 รองลงมา คือ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 30.34 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปแหล่งนันทนาการทดแทนอื่น อยู่ในช่วง 200-400 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.37 รองลงมา อยู่ในช่วง 801-1,000 บาท และ 1,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 26.08 และ 20.00

ส่วนที่ 2

การศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างผู้มาชมดนตรีเกี่ยวกับการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า ความคิดเห็นของของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก โดยมีความพึงพอใจในด้านสถานที่และบรรยากาศสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.58 รองลงมาคือภาพรวม และห้องสุขามีค่าเฉลี่ย 4.53 และ 4.52 ตามลำดับ ส่วนระดับความคิดเห็นที่มีความพอใจน้อยที่สุด คือ ความสะดวกในการเดินทาง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 4.17 และมีผู้ที่ต้องการให้ปรับปรุงแก้ไขในเรื่องความสะดวกในการเดินทาง ร้อยละ 2.03 และด้านการประชาสัมพันธ์ ร้อยละ 0.51

ส่วนที่ 3

การประเมินต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ของ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้แบบจำลองการคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (Individual Travel Cost Method: ITCM) ในการศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จากตัวแปรที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งของการมาชมดนตรี คือ ต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i (TC_i) อายุของบุคคล i (A_i) ระดับการศึกษาของบุคคล i (E_i) รายได้ต่อเดือนของบุคคล i (I_i) และ สถานที่นั่งหนาการทดแทนของบุคคล i (S_i) พบว่า มีเพียงตัวแปรต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i (TC_i) และระดับการศึกษาของบุคคล i (E_i) เท่านั้นที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ต่อจำนวนครั้งของการมาชมดนตรี ทั้งนี้ปัจจัยดังกล่าวสามารถอธิบายความสัมพันธ์ที่มีต่อจำนวนครั้งของการมาชมดนตรีร้อยละ 37.1 ณ ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติร้อยละ 95 ดังสมการ

$$V_i = 6.463 - 0.00249TC_i + 0.161E_i$$

จากสมการข้างต้นต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรีในลักษณะผกผัน คือ เมื่อค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปและกลับเพิ่มขึ้นจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรีจะลดลง และในทางกลับกันเมื่อค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปและกลับลดลงจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรีจะเพิ่มขึ้น และระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรีในลักษณะแปรผันตรง คือ เมื่อจำนวนปีในการศึกษาเพิ่มมากขึ้นจำนวนครั้งในการเดินทางจะมากขึ้น และในทำนองเดียวกันถ้าเมื่อจำนวนปีในการศึกษาลดลงจำนวนครั้งในการเดินทางจะลดลงด้วย

ต่อมานำเสนอสมการอุปสงค์ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งของการมาชมดนตรีกับต้นทุนในการเดินทางต่อครั้งของบุคคล i และตัวแปรอิสระต่างๆ นำมาคำนวณหาส่วนเกินผู้บริโภคของบุคคล i ในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา จากความสัมพันธ์ของสมการดังกล่าวข้างต้นสามารถคำนวณหาค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูงสุด ($TC_{i(max)}$) หรือค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูงสุดที่ผู้ชมดนตรีจะไม่เดินทางมาชมดนตรีเลย (Choke price) โดยกำหนดให้ตัวแปรอื่นนอกเหนือจากต้นทุนในการเดินทางของบุคคล i (TC_i) มีค่าคงที่ และแทนค่าจำนวนครั้งในการเดินทางเท่ากับ 0 จากนั้นแก้สมการเพื่อหาต้นทุนในการเดินทางสูงสุด ($TC_{i(max)}$) ต่อมาทำการหาพื้นที่ใต้เส้นอุปสงค์ด้วยวิธีการปริพันธ์ (integrate) ระหว่างต้นทุนในการเดินทางเฉลี่ยของบุคคล i (TC_i) ถึง ต้นทุนในการเดินทางสูงสุดของบุคคล i ($TC_{i(max)}$) ค่าจากการปริพันธ์แสดงถึงส่วนเกินผู้บริโภคของบุคคลต่อปีของบุคคล i ที่มาชมดนตรี จากนั้นทำการหารส่วนเกินผู้บริโภคด้วยจำนวนครั้งเฉลี่ยในการเดินทาง เพื่อหาส่วนเกินผู้บริโภคต่อ 1 ครั้งต่อคนในการเดินทางมาชมดนตรี และจากค่าส่วนเกินผู้บริโภคต่อการเดินทาง 1 ครั้งต่อคนในการเดินทางมาชมดนตรีสามารถ

นำมาคำนวณโดยการคูณจำนวนผู้มาชมดนตรีกับค่าส่วนเกินผู้บริโภคต่อครั้งต่อคน เพื่อสะท้อนถึงมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

จากสมการอุปสงค์ข้างต้น พบว่าส่วนเกินผู้บริโภคของประชากรตัวอย่างมีค่าเท่ากับ 8,444.954 บาทต่อคนต่อปี และทำการหาส่วนเกินผู้บริโภคต่อครั้งของผู้มาชมดนตรีกลุ่มนี้โดยการหารส่วนเกินผู้บริโภคต่อคนด้วยจำนวนครั้งเฉลี่ยของผู้มาชมดนตรีทั้งหมด คือ 6.5 ครั้ง พบว่าส่วนเกินผู้บริโภคต่อครั้งต่อคนมีค่าเท่ากับ 1,299.224 บาทต่อครั้ง เมื่อทำการเปรียบเทียบกลับไปยังจำนวนผู้ชมดนตรี (30,000 คน) พบว่ามูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี 2551 มีค่าเท่ากับ 38,976,710.77 บาท

4. อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในครั้งนี้ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

4.1 การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นการวิเคราะห์ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ โดยนำวิธีการคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคล (The Individual Travel Cost Method: ITCM) ซึ่งเป็นฟังก์ชันที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งของการเดินทางมาใช้บริการแหล่งนันทนาการกับค่าใช้จ่ายทั้งหมดสำหรับการเดินทางรวมทั้งค่าเสียโอกาสที่เกิดขึ้นเนื่องจากเวลาที่ใช้ และตัวแปรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการเดินทางมายังแหล่งนันทนาการต่างๆ นำมาใช้ในการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี ในการศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จากตัวแปรที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งของการมาชมดนตรี คือ ต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลของบุคคล i (TC) อายุของบุคคล i (A) ระดับการศึกษาของบุคคล i (E) รายได้ต่อเดือนของบุคคล i (I) และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปยังแหล่งนันทนาการทดแทนของบุคคล i (S) ได้ผลการศึกษา ดังนี้

ต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ผลการศึกษา พบว่า ต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมาชมดนตรี มีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลแบบผกผันกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับหลักการของ วิธีการคิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคล (The Individual Travel Cost Method: ITCM) ที่มีลักษณะเช่นเดียวกับลักษณะอุปสงค์ของสินค้าปกติ โดยมีความชันเป็นลบ (นราทิพย์ ชูติวงศ์.2548:25-26) หมายความว่า หากต้นทุนในการมาชมดนตรี

สูงขึ้นจำนวนครั้งในการมาชมดนตรีจะลดลง และในทางตรงกันข้ามถ้าต้นทุนในการมาชมดนตรีลดลง จำนวนครั้งในการมาชมดนตรีจะสูงขึ้น เช่นเดียวกับงานวิจัยของ จีรวรรณ มณีเมือง (2550) ทำการศึกษาการตีมูลค่าทางนันทนาการของสวนเบญจกิติ กรุงเทพมหานคร โดยการวิเคราะห์จาก สมการอุปสงค์ในการเดินทางมาใช้บริการ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมาใช้บริการมีเพียงปัจจัยเดียว คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง โดยมีความสัมพันธ์แบบผกผันกับจำนวนครั้งในการเดินทาง และงานวิจัยของ วนิดา รัตนพันธุ์ (2548) ศึกษาเรื่องการประเมินมูลค่าและการจัดการด้านนันทนาการของพื้นที่ถ้ำเขากอบ จังหวัดตรัง จากการศึกษาพบปัจจัยที่มีผลต่ออัตราการท่องเที่ยว คือค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพียงปัจจัยเดียวเท่านั้น และค่าใช้จ่ายในการเดินทางมีความสัมพันธ์แบบผกผันกับจำนวนครั้งในการเดินทาง

อายุของบุคคล

ผลการศึกษา พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งในการมาชมดนตรี หมายความว่า ผู้ชมดนตรีที่มีอายุแตกต่างกัน ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรี ซึ่งเป็นไปได้ว่าปัจจัยด้านอายุไม่ได้ เป็นตัวกำหนดในการมาชมดนตรี และสอดคล้องกับการศึกษาของ ขนิษฐา ภาณุทัต (2548). ศึกษาเรื่อง การประเมินมูลค่าทางด้านนันทนาการของเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ มณฑลกาล ลีมา (2548). ศึกษาเรื่อง มูลค่าและการจัดการด้านนันทนาการของหมู่บ้านท่องเที่ยวตำบลปลายโพงพางจังหวัดสมุทรสาคร และ งานวิจัยของ พิมพิภา ชมชีพ (2549). ศึกษาเรื่อง การประเมินมูลค่านันทนาการเพื่อการจัดการสวนสัตว์นครราชสีมา ผลการศึกษาของทั้ง 3 งานวิจัยพบว่าปัจจัยด้านอายุไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนครั้งในการเดินทางมาใช้บริการด้านนันทนาการ อาจเป็นเพราะ กิจกรรมนันทนาการนั้นเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับบุคคลทุกวัยทำให้อายุที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการมาชมดนตรี แต่มีแนวโน้มว่า อายุจะมีผลในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนครั้งในการมาชมดนตรี อาจเนื่องจากผู้ที่มีอายุมากขึ้นจะมีภาระหน้าที่การงานและครอบครัวต้องรับผิดชอบมากขึ้นทำให้ไม่มีเวลาว่างสำหรับการมาชมดนตรีหรือการทำกิจกรรมนันทนาการ

ระดับการศึกษา

ผลการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรีแบบแปรผันตรงเนื่องจากผู้ที่มาชมดนตรีส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มเฉพาะสำหรับผู้ที่ชอบฟังดนตรีคลาสสิกเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นเมื่อผู้ฟังมีระดับการศึกษาสูงขึ้นจะต้องการฟังดนตรีเพื่อศึกษาเนื้อหาของดนตรีหรือวิธีการเล่นดนตรีที่ลึกซึ้งมากขึ้นด้วย ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของจีรวรรณ มณีเมือง (2550). ศึกษาการตีมูลค่าทางนันทนาการของสวนเบญจกิติ กรุงเทพมหานคร อาจเป็นเพราะผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงขึ้นจะมีความสนใจในการทำกิจกรรมนันทนาการเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากการพัฒนาสมอง ร่างกาย อารมณ์และจิตใจ รวมทั้งได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

รายได้ต่อเดือน

ผลการศึกษา พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งในการมาชมดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรวรรณ มณีเมือง (2550). ศึกษาการตีมูลค่าทางนันทนาการของสวนเบญจกิติ กรุงเทพมหานคร และงานวิจัยของณัฏฐา ว่องวัฒนาบุญ (2547). ศึกษาเรื่องการประเมินมูลค่าทางนันทนาการบริเวณชายหาดแม่รำพึง จังหวัดระยอง ผลของการศึกษาทั้ง 2 งานวิจัยพบว่าปัจจัยด้านรายได้ต่อเดือนไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนครั้งในการเดินทางมาใช้บริการด้านนันทนาการ อาจเป็นเพราะ กิจกรรมนันทนาการนั้นเป็นกิจกรรมที่ช่วยในการพักผ่อนและผ่อนคลายความเครียด เป็นกิจกรรมที่ทำด้วยความสมัครใจดังนั้นรายได้จึงไม่มีผลต่อการเลือกทำกิจกรรมนันทนาการ แต่มีแนวโน้มว่า รายได้ต่อเดือนจะมีผลในทิศทางเดียวกันกับจำนวนครั้งในการมาชมดนตรี เนื่องจาก ผู้ที่มีรายได้สูงขึ้นจะมีโอกาสเลือกทำกิจกรรมนันทนาการหรือเลือกฟังดนตรีที่ตนเองชอบได้มากขึ้น เพราะการกิจกรรมต่างๆในแต่ละครั้งนั้นจะมีต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นทั้งต้นทุนทางตรงที่มองเห็นเป็นตัวเงินชัดเจนและต้นทุนทางอ้อมที่มองไม่เห็นในรูปตัวเงิน

ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปยังแหล่งนันทนาการทดแทน

ผลการศึกษา พบว่า ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปยังแหล่งนันทนาการทดแทน เป็นปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งในการมาชมดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรวรรณ มณีเมือง (2550). ศึกษาการตีมูลค่าทางนันทนาการของสวนเบญจกิติ กรุงเทพมหานคร และงานวิจัยของณัฏฐา ว่องวัฒนาบุญ (2547). ศึกษาเรื่องการประเมินมูลค่าทางนันทนาการบริเวณชายหาดแม่รำพึง จังหวัดระยอง ผลของการศึกษาทั้ง 2 งานวิจัยพบว่าปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปยังแหล่งนันทนาการทดแทนไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนครั้งในการเดินทางมาใช้บริการด้านนันทนาการ อาจเป็นเพราะ แหล่งนันทนาการทดแทนในแต่ละที่นั้นถึงแม้ว่าจะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันแต่ก็อาจมีจุดเด่นที่แตกต่างกันไปทำให้ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปยังแหล่งนันทนาการทดแทนนั้นไม่มีผลต่อการมาชมดนตรีหรือการไปใช้บริการแหล่งนันทนาการนั้นๆ จะขึ้นอยู่กับความชอบส่วนบุคคลหรือรสนิยมมากกว่า แต่มีแนวโน้มว่าค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปยังแหล่งนันทนาการทดแทนจะมีผลในทิศทางเดียวกันกับจำนวนครั้งในการมาชมดนตรี เนื่องจากเมื่อค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปยังแหล่งนันทนาการทดแทนสูงขึ้นจะทำให้ผู้ไปใช้บริการแหล่งนันทนาการทดแทนลดลงก็จะมาใช้แหล่งนันทนาการที่ศึกษามากขึ้น และในทางกลับกันถ้าค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปยังแหล่งนันทนาการทดแทนลดลงจะทำให้ผู้ไปใช้บริการแหล่งนันทนาการทดแทนสูงขึ้นจะใช้แหล่งนันทนาการที่ศึกษาลดลง ในลักษณะเดียวกันกับสินค้าทดแทน (นราทิพย์ ชูติวงศ์.2548:31)

4.2 ผลการศึกษา พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) ของการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีค่าเท่ากับ 0.371 หรือ

ร้อยละ 37.1 ซึ่งมีค่าค่อนข้างต่ำ เนื่องจากการใช้ข้อมูลภาคตัดขวาง(cross-section data) ซึ่งได้จากการออกแบบสำรวจดังนั้นจึงมีการกระจายของข้อมูลค่อนข้างมากและไม่เกาะกลุ่มในลักษณะที่เป็นแนวโน้มมากนัก เนื่องมาจากแต่ละบุคคลมีปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเดินทาง มาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลแตกต่างกันไป จึงทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจมีค่าต่ำ นอกจากนี้ ในการศึกษาที่ใช้แบบจำลองการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการเดินทางระดับบุคคลหลายงานวิจัยพบว่า ให้ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ(R^2) ต่ำ เช่น การศึกษาของ Bamidele และ Anthony (1998: 315-328) อ้างถึงใน กันยารัตน์ กิตติสารวุฒิเวทย์, 2546) ที่ได้ทำการประเมินมูลค่าแหล่งนันทนาการ 3 แห่งในประเทศไทย ในจี้เรีย การศึกษาของ ณัฏฐา ว่องวัฒนาบุญ(2547:75-76) ทำการประเมินมูลค่าทางนันทนาการบริเวณชายหาดแม่รำพึง จังหวัดระยอง การศึกษาของ จีรวรรณ มณีเมือง(2550: 82-83) ทำการประเมินมูลค่าทางนันทนาการของสวนเบญจกิติ กรุงเทพมหานคร และการศึกษาของ ศาสตราจารย์ สุขอรรถ(2552: 100) ทำการประเมินมูลค่าทางด้านนันทนาการและค่าธรรมเนียมการเข้าใช้: กรณีศึกษาสวนลุมพินี กรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาเรื่องดังกล่าวได้ให้ข้อคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์หลักของการประมาณการไม่ได้ต้องการค่าสัมประสิทธิ์ที่สูง แต่ต้องการเน้นความน่าเชื่อถือของการประมาณสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวแปรค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ซึ่งมีผลต่อจำนวนครั้งในการเดินทางในระดับความเชื่อมั่นสูง

5. ข้อเสนอแนะทั่วไป

5.1 มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ประเมินค่าได้นั้นภาครัฐและภาคเอกชนสามารถนำไปใช้อ้างอิงเพื่อกำหนดนโยบายจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการหอแสดงดนตรีหรือสถานที่จัดกิจกรรมทางดนตรีแห่งอื่นๆ ได้ ถึงแม้ว่าการศึกษานี้จะไม่สามารถใช้เป็นข้อสรุปเพื่อเป็นแนวนโยบายโดยทั่วไปได้ทั้งหมด เนื่องจากลักษณะการจัดกิจกรรมทางดนตรีต่างๆ นั้นจะมีจุดเด่นและรูปแบบที่แตกต่างกันไป แต่ก็สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพิจารณาประมาณในการส่งเสริมกิจกรรมและธุรกิจดนตรีต่อไปได้

5.2 จากการศึกษาพบว่า มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี พ.ศ.2551 ระยะเวลา 1 ปี มีมูลค่าประมาณ 38,976,710.77 บาท ซึ่งแท้จริงแล้วหอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ยังมีกิจกรรมพิเศษอื่นๆ นอกเหนือจากโปรแกรมการแสดงดนตรีที่จัดขึ้นตลอดทั้งปี ซึ่งจัดขึ้นแต่ไม่ได้เก็บค่าเข้าชมจึงไม่มีการจัดเก็บข้อมูลจำนวนผู้เข้าชม จึงทำให้มูลค่าที่ประเมินได้ต่ำกว่าความเป็นจริง แต่เนื่องจากวัตถุประสงค์หลักของหอแสดงดนตรีนั้น จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนและนักศึกษาได้ฝึกซ้อมเป็นเวทีการแสดงจริงโดยเน้นการให้บริการการศึกษาและเปิดแสดงเพื่อบริการสังคมไม่มุ่งเน้นผลกำไร แต่หากทางหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ทำการศึกษามูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี

ตลอดระยะเวลาการให้บริการ ก็จะสามารถนำตัวเลขนี้ไปเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานใน แต่ละปีของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล หรือใช้เป็นส่วนประกอบหนึ่งในการประเมินความคุ้มค่าของการดำเนินการของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล(Benefit-Cost Analysis) และเป็นแนวทางสำหรับการบริหารจัดการงบประมาณในแต่ละปีด้วย

5.3 จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรีในลักษณะผกผัน คือ เมื่อค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปและกลับเพิ่มขึ้นจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรีจะลดลง และในทางกลับกันเมื่อค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปและกลับลดลงจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรีจะเพิ่มขึ้น ดังนั้นหากหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ต้องการเพิ่มมูลค่าของหอแสดงดนตรี ควรวางนโยบายเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ชมดนตรี มาชมดนตรีเพิ่มมากขึ้น โดยการช่วยลดต้นทุนในการเดินทางมาชมดนตรีของผู้มาชมดนตรี ซึ่งต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้มาชมดนตรีจะประกอบด้วย ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในรูปของตัวเงินที่มองเห็นได้ชัดเจนว่ามีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นจริง ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินทาง มาชมการแสดงดนตรี ค่าบัตรเข้าชมการแสดงดนตรี และค่าใช้จ่ายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง และต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นแต่มองไม่เห็นว่ามีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นจริงในรูปของตัวเงิน หรือต้นทุนค่าเสียโอกาสของเวลาที่เกิดขึ้น ซึ่งวัดจากมูลค่าของเวลาที่สูญเสียไปจากการมาชมการแสดงดนตรี ได้แก่ มูลค่าของเวลาในการเดินทางมาชมการแสดงดนตรี และมูลค่าของเวลาที่ใช้ในการชมการแสดงดนตรี โดยทางหอแสดงดนตรีนั้นอาจจัดรถบริการรับส่งผู้โดยสารเฉพาะจุดสำคัญและมีผู้ใช้บริการค่อนข้างมากฟรีหรือในราคาที่ไม่สูงมากนัก เพื่อเป็นการช่วยลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาชมดนตรี ทำให้ผู้ชมดนตรีมาชมดนตรีเพิ่มมากขึ้น และสำหรับปัจจัยด้านระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรีในลักษณะแปรผกผันตรง คือ เมื่อจำนวนปีในการศึกษาเพิ่มมากขึ้นจำนวนครั้งในการเดินทางจะมากขึ้น และในทำนองเดียวกันถ้าจำนวนปีในการศึกษาลดลงจำนวนครั้งในการเดินทางจะลดลงด้วย เนื่องจากผู้ที่มาชมดนตรีส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มเฉพาะสำหรับผู้ที่ชอบฟังดนตรีคลาสสิกเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นเมื่อผู้ฟังมีระดับการศึกษาสูงขึ้นจะต้องการฟังดนตรีเพื่อศึกษาเนื้อหาของดนตรีหรือวิธีการเล่นดนตรีที่ลึกซึ้งมากขึ้น ดังนั้นหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จึงควรปรับปรุงแบบการแสดงดนตรีให้มีความหลากหลาย และเป็นแนวดนตรีที่ฟังง่ายขึ้น ปรับให้มีความเหมาะสมกับบุคคลทุกวัยให้สามารถฟังได้เข้าใจทำให้รู้สึกได้ถึงอารมณ์ร่วมกับการแสดงนั้นๆ เพื่อดึงดูดความสนใจและเป็นการขยายกลุ่มผู้ชมดนตรีให้กว้างขึ้น

5.4 สำหรับในด้านของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างของผู้มาชมดนตรีนั้น ส่วนใหญ่

มีความคิดเห็นว่าเป็นหอแสดงดนตรีที่ดีมากแห่งหนึ่งในประเทศไทยและมีความชื่นชอบเป็นอย่างมาก แต่ยังมีสิ่งที่จะต้องปรับปรุง คือ ควรเพิ่มรอบการให้บริการรับ-ส่ง ในรอบการแสดงคอนเสิร์ตต่างๆ ทุกๆ รอบการแสดง, ควรมีการจัดส่งโปรแกรมการแสดงประจำปีให้กับสมาชิกทุกท่าน, ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการแสดงดนตรีให้ทั่วถึงมากขึ้นและควรเพิ่มพื้นที่สำหรับจอดรถให้เพียงพอสำหรับผู้ชมดนตรีที่นำรถส่วนตัวมาชมดนตรี ดังนั้นหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ควรนำข้อเสนอแนะเหล่านี้ไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้มาชมดนตรีให้ได้มากที่สุด

6. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

6.1 ในการศึกษาครั้งนี้ทำการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ด้วยวิธีการคำนวณค่าใช้จ่ายในการเดินทางในระดับบุคคล (ITCM) เพียงวิธีเดียว ดังนั้นควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับวิธีการประเมินมูลค่าด้วยวิธีอื่น ๆ ด้วย เช่นวิธีการคำนวณค่าใช้จ่ายในการเดินทางแบบแบ่งเขต (Zonal Travel Cost Method: ZTCM) เพื่อนำมาเปรียบเทียบกัน

6.2 การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจำนวนการมาชมดนตรี ณ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้เลือกศึกษาในรูปของสมการถดถอยแบบพหุคูณ โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดซึ่งอาจทดสอบด้วยสมการรูปแบบอื่น เช่น สมการถดถอยโลจิสติก ไคสแควร์ เป็นต้นในการศึกษาเปรียบเทียบ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลลา ชื่นพงศ์. (2532). การประเมินมูลค่าทางนันทนาการ กรณีศึกษาสวนจตุจักร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
ถ่ายเอกสาร.
- กัลยาณี พรพิเนตพงศ์. (2548, พฤษภาคม.-สิงหาคม). การประเมินค่าแหล่งนันทนาการ: กรณีตัวแบบพื้นที่เดียว. วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ 3,2(48):13-32
- ชนิษฐา ภาณุทัต (2548). การประเมินมูลค่าทางด้านนันทนาการของเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์. วิทยานิพนธ์. วท.ม. (การจัดการทรัพยากร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
ถ่ายเอกสาร.
- กันยารัตน์ กิตติสารวุฒิเวทย์. (2546). การประเมินมูลค่าเชิงนันทนาการของสวนสาธารณะ: กรณีศึกษา สวนรถไฟ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม.(การจัดการทรัพยากร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- จรีวรรณ มณีเมือง. (2550). การตีค่ามูลค่าทางนันทนาการของสวนเบญจกิติ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์. ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
ถ่ายเอกสาร.
- จินตนา สงค์ประเสริฐ. (2538, มกราคม-มิถุนายน). ดนตรีบำบัดกับการพัฒนามนุษย์. วารสารจิตวิทยาคลินิก. 26(1): 23-30
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : เทพนิมิตรการพิมพ์.
- เชิดศักดิ์ โฆวาสินธ์. (2545). การวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- ณัชชา ว่องวัฒนานุกูล. (2547). การประเมินมูลค่าประโยชน์ทางนันทนาการบริเวณชายหาดแม่รำพึง จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ วท.ม.(การจัดการทรัพยากร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ธนภัทร พริ้งทองฟู. (2551). ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ของสมาชิกผู้ใช้บริการสถานออกกำลังกายเอกชนในกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ ศม.(เศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นราทิพย์ ชุติวงศ์. (2548). ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทภรณ์ จันทรเจริญสุข. (2547). มูลค่าการใช้ประโยชน์ของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนครของผู้เข้าชมชาวไทย. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- พิมพ์ิกา ชมชีพ. (2549). *การประเมินมูลค่านันทนาการเพื่อการจัดการสวนสัตว์นครราชสีมา*.
วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการทรัพยากร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- มณฑกาฬ ลิมา. (2548). *มูลค่าและการจัดการด้านนันทนาการของหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
บ้านทรงไทย ตำบลปลายโพงพาง จังหวัดสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การจัดการ
ทรัพยากร). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ยุพิน บัวจันพอ. (2549). *รายงานการวิจัยการศึกษามูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของสวนสัตว์นครราชสีมา*.
นครราชสีมา. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- วนิดา รัตนพันธุ์. (2548). *การประเมินมูลค่าและการจัดการด้านนันทนาการของพื้นที่ถ้ำเลเขากอบ
จังหวัดตรัง*. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2552). *๑๕ ปี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล*.
กรุงเทพฯ: หอสมุดการพิมพ์.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538, กุมภาพันธ์ – มีนาคม). *ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่าย ๆ ที่
บางครั้งก็พลาดได้*. *ข่าวสารการวิจัยทางการศึกษา*. 18(3): 8-11.
- ศาสะวัต สุขอรณ. (2552). *การประเมินมูลค่าทางด้านนันทนาการและค่าธรรมเนียมการเข้าใช้
กรณีศึกษา สวนลุมพินี กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การพัฒน
มนุษย์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริวุฒิ อยู่ตรีรักษ์. (2524). *การประเมินสินค้าที่มีได้ผ่านตลาด ศึกษาเฉพาะเรื่อง สวนลุมพินี
กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุกรี เจริญสุข. (2529, ตุลาคม). *ความหมายของดนตรี*. *วารสารดนตรี*. 1(1): 42-43.
- สุกัญญา สนิทวงศ์ ณ อยุธยาและคณะ. (2545). *แคลคูลัส 1*. กรุงเทพฯ: บริษัทวิทยพัฒน์ จำกัด.
- โสมสกา เพชรานนท์. (2543). *หน่วยที่ 6 วิธีวัดมูลค่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยวิธีมูลค่า
ตัวแทน*. *เศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม หน่วยที่ 1-7 สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์*. กรุงเทพฯ:
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักส่งเสริมและพัฒนานันทนาการ. (2552). *ความหมายและคุณค่าของกิจกรรมนันทนาการ*. สืบค้น
เมื่อ 15 ธันวาคม 2552, จาก <http://www.osrd.go.th/brdp/source/index.php>.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2553). *มารยาทในการชมดนตรี*. สืบค้นเมื่อ 4 มกราคม
2553, จาก http://www.culture.go.th/wwwtcc/music_10_artifice.htm.

อดิษฐ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2541, ธันวาคม). การประเมินมูลค่าสิ่งแวดล้อม: คืออะไร ทำอย่างไรและทำเพื่อใคร. *วารสารเศรษฐศาสตร์วัฒนธรรมศาสตร์*. 16(4): 89 - 115.

Amoako-Tuffour, Joe and Martinez-Espineira, Roberto.(2008). *Leisure and the Opportunity Cost of Travel Time in Recreation Demand Analysis: A Re-Examination*. Munich Personal RePEc Archive.

Ary, Donald; et al. *Introduction to research in education*. 7 th ed. Belmont, calif. : Thomson; Wadsworth, 2006.

Freeman, M.A. (1993). *The Measurement of Environmental and Resource Values: Theory and Methods*. New York: Resources for the Future.

Kenneth G. Stewart, (2005). *Introduction to Applied Econometrics*. University of Victoria

Smith, V.K. (1989). "Taking Stock of Progress with Travel Cost Recreation Demand Methods: Theory and Implementation": *Marine Resource Economics* 6.

Yamane,T. (1973). *Statistics: An Introduction Analysis*. Tokyo: Harper International Edition.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

โครงการวิจัย

เรื่อง การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานสารนิพนธ์ ระดับปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์
สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ข้อมูลของท่านมีความสำคัญต่อ
ความสำเร็จของโครงการวิจัยนี้ และผู้วิจัยจะรักษา ข้อมูลของท่านเป็นความลับขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความ
ร่วมมือ

แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- ตอนที่ 1** แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2** แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการเดินทางมาชมดนตรีของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 3** แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาชมดนตรีของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 4** แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลไปใช้เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น และจะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใดผู้วิจัยจึงขอความ
กรุณาจากท่านซึ่งในที่นี่จะเรียกว่า “ผู้ตอบแบบสอบถาม” **โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริงให้ครบทุกข้อ**

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณที่ท่านกรุณาสละเวลา ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม
เป็นอย่างดียิ่ง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นางสาวอารีรัตน์ ไทยเจริญ

นิสิตปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงใน ☐ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตรงตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจโดยทั่วไป

- 1.1 ปัจจุบันท่านพักอาศัยอยู่ในเขต/อำเภอ จังหวัด.....
- 1.2 เพศ ☐ 1.ชาย ☐ 2.หญิง
- 1.3 อายุ โปรดระบุ ปี
- 1.4 สถานภาพ
☐ 1. โสด ☐ 2. สมรส ☐ 3. หย่า/หม้าย/แยกกันอยู่
- 1.5 ระดับการศึกษาสูงสุด
☐ 1. ประถมศึกษา ☐ 2. มัธยมศึกษาตอนต้น
☐ 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ☐ 4. อนุปริญญา/ปวส.
☐ 5. ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ☐ 6. สูงกว่าปริญญาตรี
- 1.6 อาชีพ
☐ 1. นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา ☐ 2. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว/การเกษตร
☐ 3. ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ ☐ 4. พนักงานบริษัทเอกชน
☐ 5. แม่บ้าน/เกษียณ/ไม่ได้ทำงาน ☐ 6. อื่นๆ โปรดระบุ
- 1.7 รายได้
☐ 1. ไม่มีรายได้ที่เกิดจากการทำงาน ☐ 2. ต่ำกว่า 10,000 บาท ระบุ บาท
☐ 3. 10,001-20,000 บาท ระบุ บาท ☐ 4. 20,001-30,000 บาท ระบุ บาท
☐ 5. 30,001-40,000 บาท ระบุ บาท ☐ 6. สูงกว่า 40,000 บาท ระบุ บาท

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการเดินทางมาชมดนตรีของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 2.1 ท่านทราบข้อมูลการแสดงดนตรีของหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลจากแหล่งใด
☐ 1. เพื่อน/ญาติ/คนในครอบครัว ☐ 2. หนังสือพิมพ์
☐ 3. วิทยุ/โทรทัศน์ ☐ 4. ใบปลิว/แผ่นพับ/โบว์ชัวร์
☐ 5. เว็บไซต์ ☐ 6. อื่นๆ โปรดระบุ.....
- 2.2 ท่านมาชมดนตรีที่หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลกับผู้ใดบ้าง
☐ 1. มาคนเดียว ☐ 2. เพื่อน
☐ 3. ครอบครัว/ญาติพี่น้อง ☐ 4. อื่นๆ โปรดระบุ.....
- 2.3 ท่านเคยมาชมดนตรีที่หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลหรือไม่
☐ 1. มาครั้งแรกและคิดว่าจะมาอีกเพราะ.....
☐ 2. มาครั้งแรกและคิดว่าจะไม่มาอีกเพราะ.....
☐ 3. เคยมาแล้ว ในปีนี้มาชมดนตรีจำนวน..... ครั้ง (รวมครั้งนี้)
☐ 4. เคยมาแล้ว ในปี พ.ศ..... จำนวน ครั้ง
- 2.4 วัตถุประสงค์ของการมาชมดนตรีที่หอแสดงดนตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ 1. พักผ่อน/ผ่อนคลายความเครียด ☐ 2. ศึกษาและหาประสบการณ์ด้านดนตรี
☐ 3. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ☐ 4. อื่นๆ โปรดระบุ.....

- 2.5 สิ่งดึงดูดใจที่ทำให้ท่านเดินทางมาชมดนตรีที่ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ 1. ดนตรีไพเราะ ☐ 2. บรรยากาศดี
- ☐ 3. ชื่นชอบศิลปิน/นักดนตรี ☐ 4. อื่นๆ โปรดระบุ.....
- 2.6 พาหนะที่ท่านใช้ในการเดินทางมาชมดนตรีที่หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ 1. เดิน ☐ 2. รถจักรยาน ☐ 3. รถจักรยานยนต์
- ☐ 4. รถยนต์ส่วนตัว ☐ 5. รถโดยสาร ☐ 6. รถไฟฟ้า (BTS)
- ☐ 7. รถ shuttle Bus (Salaya Link) ☐ 8. อื่นๆ โปรดระบุ.....
- 2.7 ระยะทางจากที่พักถึงหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีระยะทาง..... กิโลเมตร
- ท่านใช้เวลาในการเดินทางไป-กลับ ชั่วโมง นาที
- 2.8 ท่านใช้เวลาในการชมดนตรีครั้งละประมาณ.....ชั่วโมง.....นาที

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาชมดนตรี กิจกรรมและแหล่งนันทนาการทดแทนของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 3.1 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาชมดนตรีที่ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (เฉพาะท่านเพียงคนเดียว)
- ☐ 1. ค่ารถโดยสารไป.....บาท กลับ.....บาท
- ☐ 2. ค่าน้ำมันรถไป.....บาท กลับ.....บาท
- ☐ 3. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางอื่นๆ โปรดระบุ.....ไป.....บาท กลับ.....บาท
- 3.2 ค่าใช้จ่ายในการเข้าชมดนตรี (เฉพาะท่านเพียงคนเดียว)
- ☐ 1. ไม่เสียค่าเข้าชม ☐ 2. บัตรราคา 100 บาท
- ☐ 3. บัตรราคา 200 บาท ☐ 4. บัตรราคา 300 บาท
- ☐ 5. บัตรราคา 500 บาท ☐ 6. Music Lover Card (บัตรคนรักดนตรี)
- ☐ 7. Music Lover Junior for Students (บัตรสำหรับนักเรียนนักศึกษา) ☐ 8. อื่นๆ โปรดระบุ.....
- 3.3 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่าบัตรเข้าชมดนตรี (เฉพาะท่านเพียงคนเดียว)
- ☐ 1. ไม่มีค่าใช้จ่ายอื่นๆ นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่าบัตรเข้าชมดนตรี
- ☐ 2. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม.....บาท
- ☐ 3. ค่าของที่ระลึก.....บาท
- ☐ 4. อื่นๆ โปรดระบุ.....บาท
- * รวม ค่าใช้จ่ายทั้งหมด.....บาท
- 3.4 หากท่านไม่เดินทางมาชมดนตรีที่ หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลท่านจะเดินทางไปชมดนตรีที่ใด (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ 1. ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย จำนวน.....ครั้งปี มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นประมาณ.....บาท/ครั้ง
- ☐ 2. หอประชุมธรรมศาสตร์ จำนวน.....ครั้งปี มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นประมาณ.....บาท/ครั้ง
- ☐ 3. โรงละครแห่งชาติ จำนวน.....ครั้งปี มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นประมาณ.....บาท/ครั้ง
- ☐ 4. หอแสดงดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิตจำนวน.....ครั้งปี มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นประมาณ.....บาท/ครั้ง
- ☐ 5. หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน.....ครั้งปี มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นประมาณ.....บาท/ครั้ง
- ☐ 6. กรมศิลปากรจำนวน.....ครั้งปี มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นประมาณ.....บาท/ครั้ง
- ☐ 7. อื่นๆ โปรดระบุ.....จำนวน.....ครั้งปี มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นประมาณ.....บาท/ครั้ง

ภาคผนวก ข
ข้อมูลประกอบการวิจัย

ตารางภาคผนวก 1 การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธี Cronbach Coefficient จากการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient)

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	395	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	395	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.910	9

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
d4.1publicrelation	35.23	18.367	.724	.897
d4.2welcome	35.22	18.768	.810	.891
d4.3tickets	35.25	18.918	.714	.898
d4.4ticketsprice	35.12	19.040	.715	.898
d4.5transport	35.28	17.741	.661	.906
d4.6place	34.91	20.414	.604	.905
d4.7toilet	34.97	20.060	.627	.904
d4.8safety	34.99	19.903	.694	.900
d4.9overall	34.95	19.826	.762	.896

ตารางภาคผนวก 2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งในการเดินทางมาชมดนตรีกับต้นทุนรวมทั้งหมดในการมาชมดนตรี อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ และค่าใช้จ่ายในการไปยังแหล่งนันทนาการอื่นที่สามารถทดแทน

Variables Entered/Removed

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	INC, TC, STC, EDU, AGE ^a		Enter

a. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.611 ^a	.374	.366	.619	1.988

a. Predictors: (Constant), INC, TC, STC, EDU, AGE

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	81.041	5	16.208	17.998	.000 ^a
	Residual	350.312	389	.901		
	Total	431.352	394			

a. Predictors: (Constant), INC, TC, STC, EDU, AGE

b. Dependent Variable: Vcon

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	6.453	.280		14.752	.000
	AGE	-4.72E-02	.048	-.057	-.981	.327
	TC	-2.54E-03	.029	-.437	-9.024	.000
	EDU	.145	.041	.200	3.495	.001
	STC	.100	.056	.083	1.791	.074
	INC	9.474E-03	.026	.017	.371	.711

a. Dependent Variable: Vcon

ตารางภาคผนวก 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้ง^๕ในการเดินทางมาชมดนตรีกับต้นทุนรวมทั้งหมดในการมาชมดนตรี และระดับการศึกษา

Variables Entered/Removed

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	EDU, TC ^a		. Enter

a. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.609 ^a	.371	.365	.633	1.929

a. Predictors: (Constant), AGE, EDU, Tcmacm

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	77.688	2	38.844	43.054	.000 ^a
	Residual	353.664	392	.902		
	Total	431.352	394			

a. Predictors: (Constant), EDU, TC

b. Dependent Variable: Vcon

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	6.463	.244		18.070	.000
	EDU	0.161	.035	.226	4.735	.000
	TC	-2.49E-03	.028	-.429	-8.997	.000

a. Dependent Variable: Vcon

ตารางภาคผนวก 4 แสดงต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางมาชมดนตรี ซึ่งประกอบด้วยต้นทุนทางตรง ได้แก่ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในการเดินทางไป-กลับ ค่าบัตรเข้าชมดนตรี และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกิดขึ้นรวมกับมูลค่าของเวลาหรือค่าเสียโอกาสในการมาชมดนตรี

ตัวอย่าง ที่	เวลาที่ใช้ (รวม)	ค่าใช้จ่าย	รายได้/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/นาที่	ค่าเสีย โอกาส	ต้นทุน ทั้งหมด (รวม)
	(1)	(2)	(3)	(4)=[(3)×0.33]	(5)={ (4)/[20×8×60]}	(6)=(1)×(5)	(7)=(2)+(6)
1	180.00	550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	575.20
2	150.00	300.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	321.00
3	185.00	270.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.90	295.90
4	240.00	500.00	4,110.00	1,356.30	0.14	33.60	533.60
5	165.00	300.00	4,110.00	1,356.30	0.14	23.10	323.10
6	165.00	300.00	4,110.00	1,356.30	0.14	23.10	323.10
7	270.00	1,050.00	4,110.00	1,356.30	0.14	37.80	1,087.80
8	240.00	400.00	4,110.00	1,356.30	0.14	33.60	433.60
9	240.00	2,100.00	70,000.00	23,100.00	2.41	578.40	2,678.40
10	160.00	450.00	15,000.00	4,950.00	0.52	83.20	533.20
11	410.00	2,250.00	70,000.00	23,100.00	2.41	988.10	3,238.10
12	180.00	450.00	15,000.00	4,950.00	0.52	93.60	543.60
13	150.00	270.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	291.00
14	150.00	300.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	321.00
15	160.00	425.00	50,000.00	16,500.00	1.72	275.20	700.20
16	140.00	500.00	15,000.00	4,950.00	0.52	72.80	572.80
17	240.00	1,350.00	5,000.00	1,650.00	0.17	40.80	1,390.80
18	120.00	1,525.00	5,000.00	1,650.00	0.17	20.40	1,545.40
19	170.00	270.00	4,110.00	1,356.30	0.14	23.80	293.80
20	240.00	2,250.00	50,000.00	16,500.00	1.72	412.80	2,662.80
21	300.00	1,650.00	25,000.00	8,250.00	0.86	258.00	1,908.00
22	210.00	2,800.00	40,000.00	13,200.00	1.38	289.80	3,089.80
23	130.00	550.00	25,000.00	8,250.00	0.86	111.80	661.80
24	165.00	450.00	5,000.00	1,650.00	0.17	28.05	478.05
25	270.00	300.00	4,110.00	1,356.30	0.14	37.80	337.80

ตารางภาคผนวก 4 (ต่อ)

ตัวอย่าง ที่	เวลาที่ใช้ (รวม)	ค่าใช้จ่าย	รายได้/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/นาที่	ค่าเสีย โอกาส	ต้นทุน ทั้งหมด (รวม)
	(1)	(2)	(3)	(4)=[(3)x0.33]	(5)=[(4)/[20x8x60]]	(6)=(1)x(5)	(7)=(2)+(6)
26	210.00	550.00	5,000.00	1,650.00	0.17	35.70	585.70
27	180.00	325.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	350.20
28	180.00	325.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	350.20
29	210.00	2,150.00	60,000.00	19,800.00	2.06	432.60	2,582.60
30	150.00	1,300.00	15,000.00	4,950.00	0.52	78.00	1,378.00
31	150.00	550.00	5,000.00	1,650.00	0.17	25.50	575.50
32	180.00	550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	575.20
33	300.00	550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	42.00	592.00
34	160.00	510.00	15,000.00	4,950.00	0.52	83.20	593.20
35	150.00	450.00	25,000.00	8,250.00	0.86	129.00	579.00
36	350.00	650.00	4,110.00	1,356.30	0.14	49.00	699.00
37	180.00	650.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	675.20
38	180.00	450.00	25,000.00	8,250.00	0.86	154.80	604.80
39	150.00	550.00	15,000.00	4,950.00	0.52	78.00	628.00
40	150.00	850.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	871.00
41	210.00	2,450.00	35,000.00	11,550.00	1.20	252.00	2,702.00
42	180.00	350.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	375.20
43	210.00	1,650.00	50,000.00	16,500.00	1.72	361.20	2,011.20
44	240.00	1,850.00	50,000.00	16,500.00	1.72	412.80	2,262.80
45	150.00	1,450.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	1,471.00
46	170.00	1,850.00	25,000.00	8,250.00	0.86	146.20	1,996.20
47	180.00	300.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	325.20
48	180.00	300.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	325.20
49	180.00	1,450.00	15,000.00	4,950.00	0.52	93.60	1,543.60
50	240.00	1,750.00	50,000.00	16,500.00	1.72	412.80	2,162.80
51	180.00	1,250.00	50,000.00	16,500.00	1.72	309.60	1,559.60
52	150.00	350.00	15,000.00	4,950.00	0.52	78.00	428.00
53	185	300	4110	1356.3	0.14	26.14	326.14
54	240.00	1,550.00	5,000.00	1,650.00	0.17	40.80	1,590.80
55	165.00	1,270.00	50,000.00	16,500.00	1.72	283.80	1,553.80

ตารางภาคผนวก 4 (ต่อ)

ตัวอย่าง ที่	เวลาที่ใช้ (รวม)	ค่าใช้จ่าย	รายได้/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/นาที่	ค่าเสีย โอกาส	ต้นทุน ทั้งหมด (รวม)
	(1)	(2)	(3)	(4)=[(3)x0.33]	(5)={[(4)/[20x8x60]]}	(6)=(1)x(5)	(7)=(2)+(6)
56	165.00	1,250.00	4,110.00	1,356.30	0.14	23.10	1,273.10
57	270.00	1,050.00	4,110.00	1,356.30	0.14	37.80	1,087.80
58	240.00	650.00	50,000.00	16,500.00	1.72	412.80	1,062.80
59	240.00	650.00	50,000.00	16,500.00	1.72	412.80	1,062.80
60	160.00	450.00	15,000.00	4,950.00	0.52	83.20	533.20
61	410.00	950.00	4,110.00	1,356.30	0.14	57.40	1,007.40
62	180.00	450.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	475.20
63	150.00	450.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	471.00
64	150.00	450.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	471.00
65	160.00	350.00	4,110.00	1,356.30	0.14	22.40	372.40
66	140.00	500.00	4,110.00	1,356.30	0.14	19.60	519.60
67	240.00	1,550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	33.60	1,583.60
68	120.00	1,050.00	4,110.00	1,356.30	0.14	16.80	1,066.80
69	170.00	770.00	50,000.00	16,500.00	1.72	292.40	1,062.40
70	240.00	950.00	15,000.00	4,950.00	0.52	124.80	1,074.80
71	300.00	1,550.00	50,000.00	16,500.00	1.72	516.00	2,066.00
73	130.00	1,490.00	4,110.00	1,356.30	0.14	18.20	1,508.20
74	165.00	1,000.00	4,110.00	1,356.30	0.14	23.10	1,023.10
75	270.00	1,100.00	50,000.00	16,500.00	1.72	464.40	1,564.40
76	210.00	1,410.00	15,000.00	4,950.00	0.52	109.20	1,519.20
77	180.00	1,050.00	5,000.00	1,650.00	0.17	30.60	1,080.60
78	180.00	990.00	5,000.00	1,650.00	0.17	30.60	1,020.60
79	210.00	1,550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	29.40	1,579.40
80	150.00	1,300.00	50,000.00	16,500.00	1.72	258.00	1,558.00
81	150.00	950.00	25,000.00	8,250.00	0.86	129.00	1,079.00
82	180.00	1,250.00	50,000.00	16,500.00	1.72	309.60	1,559.60
83	300.00	825.00	25,000.00	8,250.00	0.86	258.00	1,083.00
84	160.00	485.00	5,000.00	1,650.00	0.17	27.20	512.20

ตารางภาคผนวก 4 (ต่อ)

ตัวอย่าง ที่	เวลาที่ใช้ (รวม)	ค่าใช้จ่าย	รายได้/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/นาที่	ค่าเสีย โอกาส	ต้นทุน ทั้งหมด (รวม)
	(1)	(2)	(3)	(4)=[(3)x0.33]	(5)=[(4)/[20x8x60]]	(6)=(1)x(5)	(7)=(2)+(6)
85	150.00	525.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	546.00
86	350.00	550.00	5,000.00	1,650.00	0.17	59.50	609.50
87	180.00	550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	575.20
88	180.00	550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	575.20
89	150.00	510.00	50,000.00	16,500.00	1.72	258.00	768.00
90	150.00	850.00	15,000.00	4,950.00	0.52	78.00	928.00
91	210	2040	5000	1650	0.17	36.09	2076.09
92	180.00	1,050.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	1,075.20
93	210.00	850.00	4,110.00	1,356.30	0.14	29.40	879.40
94	240.00	750.00	15,000.00	4,950.00	0.52	124.80	874.80
95	150.00	950.00	25,000.00	8,250.00	0.86	129.00	1,079.00
96	170.00	1,550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	23.80	1,573.80
97	180.00	980.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	1,005.20
98	180.00	880.00	25,000.00	8,250.00	0.86	154.80	1,034.80
99	180.00	550.00	15,000.00	4,950.00	0.52	93.60	643.60
100	240.00	850.00	4,110.00	1,356.30	0.14	33.60	883.60
101	180.00	1,050.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	1,075.20
102	150.00	1,000.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	1,021.00
103	185.00	1,070.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.90	1,095.90
104	240.00	1,550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	33.60	1,583.60
105	165.00	1,250.00	4,110.00	1,356.30	0.14	23.10	1,273.10
106	165.00	1,250.00	4,110.00	1,356.30	0.14	23.10	1,273.10
107	270.00	2,250.00	4,110.00	1,356.30	0.14	37.80	2,287.80
108	240.00	1,050.00	4,110.00	1,356.30	0.14	33.60	1,083.60
109	240.00	1,650.00	50,000.00	16,500.00	1.72	412.80	2,062.80
110	160	1450	15000	4950	0.52	82.50	1532.50
111	410.00	2,350.00	50,000.00	16,500.00	1.72	705.20	3,055.20
112	180.00	950.00	15,000.00	4,950.00	0.52	93.60	1,043.60
113	150.00	1,000.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	1,021.00
114	150.00	1,070.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	1,091.00

ตารางภาคผนวก 4 (ต่อ)

ตัวอย่าง ที่	เวลาที่ใช้ (รวม)	ค่าใช้จ่าย	รายได้/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/นาที่	ค่าเสีย โอกาส	ต้นทุน ทั้งหมด (รวม)
	(1)	(2)	(3)	(4)=[(3)×0.33]	(5)={[(4)/[20×8×60]]}	(6)=(1)×(5)	(7)=(2)+(6)
115	160.00	325.00	50,000.00	16,500.00	1.72	275.20	600.20
116	140.00	470.00	15,000.00	4,950.00	0.52	72.80	542.80
117	240.00	825.00	5,000.00	1,650.00	0.17	40.80	865.80
118	120.00	1,065.00	5,000.00	1,650.00	0.17	20.40	1,085.40
119	170.00	1,000.00	4,110.00	1,356.30	0.14	23.80	1,023.80
120	240.00	1,850.00	50,000.00	16,500.00	1.72	412.80	2,262.80
121	300.00	1,250.00	25,000.00	8,250.00	0.86	258.00	1,508.00
122	210.00	1,850.00	35,000.00	11,550.00	1.20	252.00	2,102.00
123	130.00	1,390.00	25,000.00	8,250.00	0.86	111.80	1,501.80
124	165.00	400.00	5,000.00	1,650.00	0.17	28.05	428.05
125	270.00	300.00	4,110.00	1,356.30	0.14	37.80	337.80
126	210.00	385.00	5,000.00	1,650.00	0.17	35.70	420.70
127	180.00	310.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	335.20
128	180.00	265.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	290.20
129	210	1150	50000	16500	1.72	360.94	1510.94
130	150.00	1,000.00	15,000.00	4,950.00	0.52	78.00	1,078.00
131	150.00	1,050.00	5,000.00	1,650.00	0.17	25.50	1,075.50
132	180.00	1,050.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	1,075.20
133	300.00	1,025.00	4,110.00	1,356.30	0.14	42.00	1,067.00
134	160.00	1,010.00	15,000.00	4,950.00	0.52	83.20	1,093.20
135	150.00	1,450.00	25,000.00	8,250.00	0.86	129.00	1,579.00
136	350.00	1,550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	49.00	1,599.00
137	180.00	1,550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	1,575.20
138	180.00	1,350.00	25,000.00	8,250.00	0.86	154.80	1,504.80
139	150.00	1,510.00	15,000.00	4,950.00	0.52	78.00	1,588.00
140	150.00	1,050.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	1,071.00
141	210.00	2,040.00	35,000.00	11,550.00	1.20	252.00	2,292.00
142	180.00	1,000.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	1,025.20
143	210.00	1,850.00	50,000.00	16,500.00	1.72	361.20	2,211.20

ตารางภาคผนวก 4 (ต่อ)

ตัวอย่าง ที่	เวลาที่ใช้ (รวม)	ค่าใช้จ่าย	รายได้/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/นาที่	ค่าเสีย โอกาส	ต้นทุน ทั้งหมด (รวม)
	(1)	(2)	(3)	(4)=[(3)×0.33]	(5)={[(4)/[20×8×60]]}	(6)=(1)×(5)	(7)=(2)+(6)
144	240.00	2,150.00	50,000.00	16,500.00	1.72	412.80	2,562.80
145	150.00	1,050.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	1,071.00
146	170.00	1,450.00	25,000.00	8,250.00	0.86	146.20	1,596.20
147	180.00	980.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	1,005.20
148	180	980	4110	1356.3	0.14	25.43	1005.43
149	180.00	1,450.00	15,000.00	4,950.00	0.52	93.60	1,543.60
150	240.00	1,650.00	50,000.00	16,500.00	1.72	412.80	2,062.80
151	180.00	1,250.00	50,000.00	16,500.00	1.72	309.60	1,559.60
152	150.00	1,000.00	15,000.00	4,950.00	0.52	78.00	1,078.00
153	185.00	1,170.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.90	1,195.90
154	240.00	1,550.00	5,000.00	1,650.00	0.17	40.80	1,590.80
155	165.00	1,270.00	50,000.00	16,500.00	1.72	283.80	1,553.80
156	165.00	1,170.00	4,110.00	1,356.30	0.14	23.10	1,193.10
157	270.00	2,150.00	4,110.00	1,356.30	0.14	37.80	2,187.80
158	240.00	1,350.00	50,000.00	16,500.00	1.72	412.80	1,762.80
159	240.00	1,650.00	50,000.00	16,500.00	1.72	412.80	2,062.80
160	160.00	1,450.00	15,000.00	4,950.00	0.52	83.20	1,533.20
161	410.00	2,150.00	4,110.00	1,356.30	0.14	57.40	2,207.40
162	180.00	350.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	375.20
163	150.00	270.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	291.00
164	150.00	270.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	291.00
165	160.00	325.00	4,110.00	1,356.30	0.14	22.40	347.40
166	140.00	470.00	4,110.00	1,356.30	0.14	19.60	489.60
167	240	825	4110	1356.3	0.14	33.91	858.91
168	120.00	765.00	4,110.00	1,356.30	0.14	16.80	781.80
169	170.00	800.00	50,000.00	16,500.00	1.72	292.40	1,092.40
170	240.00	1,450.00	15,000.00	4,950.00	0.52	124.80	1,574.80
171	300.00	2,500.00	50,000.00	16,500.00	1.72	516.00	3,016.00
172	210.00	1,650.00	15,000.00	4,950.00	0.52	109.20	1,759.20

ตารางภาคผนวก 4 (ต่อ)

ตัวอย่าง ที่	เวลาที่ใช้ (รวม)	ค่าใช้จ่าย	รายได้/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/นาที่	ค่าเสีย โอกาส	ต้นทุน ทั้งหมด (รวม)
	(1)	(2)	(3)	(4)=[(3)×0.33]	(5)={[(4)/[20×8×60]]}	(6)=(1)×(5)	(7)=(2)+(6)
173	130.00	1,490.00	4,110.00	1,356.30	0.14	18.20	1,508.20
174	165.00	1,200.00	4,110.00	1,356.30	0.14	23.10	1,223.10
175	270.00	300.00	50,000.00	16,500.00	1.72	464.40	764.40
176	210.00	410.00	15,000.00	4,950.00	0.52	109.20	519.20
177	180.00	1,110.00	5,000.00	1,650.00	0.17	30.60	1,140.60
178	180.00	1,165.00	5,000.00	1,650.00	0.17	30.60	1,195.60
179	210.00	1,550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	29.40	1,579.40
180	150.00	1,300.00	50,000.00	16,500.00	1.72	258.00	1,558.00
181	150.00	1,250.00	25,000.00	8,250.00	0.86	129.00	1,379.00
182	180.00	1,350.00	35,000.00	11,550.00	1.20	216.00	1,566.00
183	300.00	1,325.00	25,000.00	8,250.00	0.86	258.00	1,583.00
184	160.00	1,210.00	5,000.00	1,650.00	0.17	27.20	1,237.20
185	150.00	1,250.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	1,271.00
186	350	650	5000	1650	0.17	60.16	710.16
187	180.00	550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	575.20
188	180.00	550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	575.20
189	150.00	510.00	50,000.00	16,500.00	1.72	258.00	768.00
190	150.00	525.00	15,000.00	4,950.00	0.52	78.00	603.00
191	210.00	2,500.00	5,000.00	1,650.00	0.17	35.70	2,535.70
192	180.00	700.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	725.20
193	210.00	850.00	4,110.00	1,356.30	0.14	29.40	879.40
194	240.00	725.00	15,000.00	4,950.00	0.52	124.80	849.80
195	150.00	1,150.00	25,000.00	8,250.00	0.86	129.00	1,279.00
196	170.00	1,550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	23.80	1,573.80
197	180.00	280.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	305.20
198	180.00	280.00	25,000.00	8,250.00	0.86	154.80	434.80
199	180.00	550.00	15,000.00	4,950.00	0.52	93.60	643.60
200	240.00	850.00	4,110.00	1,356.30	0.14	33.60	883.60
201	180.00	350.00	15,000.00	4,950.00	0.52	93.60	443.60

ตารางภาคผนวก 4 (ต่อ)

ตัวอย่าง ที่	เวลาที่ใช้ (รวม)	ค่าใช้จ่าย	รายได้/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/นาที่	ค่าเสีย โอกาส	ต้นทุน ทั้งหมด (รวม)
	(1)	(2)	(3)	(4)=[(3)x0.33]	(5)={[(4)/[20x8x60]]}	(6)=(1)x(5)	(7)=(2)+(6)
202	150.00	300.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	321.00
203	185.00	270.00	50,000.00	16,500.00	1.72	318.20	588.20
204	240.00	550.00	50,000.00	16,500.00	1.72	412.80	962.80
205	165	1160	4110	1356.3	0.14	23.31	1183.31
206	165.00	860.00	25,000.00	8,250.00	0.86	141.90	1,001.90
207	270.00	2,050.00	4,110.00	1,356.30	0.14	37.80	2,087.80
208	240.00	1,250.00	4,110.00	1,356.30	0.14	33.60	1,283.60
209	240.00	1,450.00	15,000.00	4,950.00	0.52	124.80	1,574.80
210	160.00	750.00	50,000.00	16,500.00	1.72	275.20	1,025.20
211	410.00	1,850.00	50,000.00	16,500.00	1.72	705.20	2,555.20
212	180.00	950.00	15,000.00	4,950.00	0.52	93.60	1,043.60
213	150.00	600.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	621.00
214	150.00	600.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	621.00
215	160.00	650.00	4,110.00	1,356.30	0.14	22.40	672.40
216	140.00	670.00	4,110.00	1,356.30	0.14	19.60	689.60
217	240.00	1,350.00	4,110.00	1,356.30	0.14	33.60	1,383.60
218	120.00	665.00	4,110.00	1,356.30	0.14	16.80	681.80
219	170.00	550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	23.80	573.80
220	240.00	1,150.00	4,110.00	1,356.30	0.14	33.60	1,183.60
221	300.00	1,150.00	4,110.00	1,356.30	0.14	42.00	1,192.00
222	210.00	1,850.00	50,000.00	16,500.00	1.72	361.20	2,211.20
223	130.00	990.00	15,000.00	4,950.00	0.52	67.60	1,057.60
224	165	850	50000	16500	1.72	283.59	1133.59
225	270.00	600.00	15,000.00	4,950.00	0.52	140.40	740.40
226	210.00	910.00	4,110.00	1,356.30	0.14	29.40	939.40
227	180.00	610.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	635.20
228	180.00	765.00	50,000.00	16,500.00	1.72	309.60	1,074.60
229	210.00	1,050.00	15,000.00	4,950.00	0.52	109.20	1,159.20
230	150.00	300.00	5,000.00	1,650.00	0.17	25.50	325.50

ตารางภาคผนวก 4 (ต่อ)

ตัวอย่าง ที่	เวลาที่ใช้ (รวม)	ค่าใช้จ่าย	รายได้/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/นาที่	ค่าเสีย โอกาส	ต้นทุน ทั้งหมด (รวม)
	(1)	(2)	(3)	(4)=[(3)×0.33]	(5)={[(4)/[20×8×60]]}	(6)=(1)×(5)	(7)=(2)+(6)
231	150.00	350.00	5,000.00	1,650.00	0.17	25.50	375.50
232	180.00	350.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	375.20
233	300.00	525.00	50,000.00	16,500.00	1.72	516.00	1,041.00
234	160.00	510.00	25,000.00	8,250.00	0.86	137.60	647.60
235	150.00	450.00	35,000.00	11,550.00	1.20	180.00	630.00
236	350.00	650.00	25,000.00	8,250.00	0.86	301.00	951.00
237	180.00	650.00	5,000.00	1,650.00	0.17	30.60	680.60
238	180.00	550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	575.20
239	150.00	510.00	5,000.00	1,650.00	0.17	25.50	535.50
240	150.00	550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	571.00
241	210.00	2,040.00	4,110.00	1,356.30	0.14	29.40	2,069.40
242	180.00	750.00	50,000.00	16,500.00	1.72	309.60	1,059.60
243	210	1400	15000	4950	0.52	108.28	1508.28
244	240.00	1,200.00	5,000.00	1,650.00	0.17	40.80	1,240.80
245	150.00	550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	571.00
246	170.00	1,200.00	4,110.00	1,356.30	0.14	23.80	1,223.80
247	180.00	530.00	15,000.00	4,950.00	0.52	93.60	623.60
248	180.00	480.00	25,000.00	8,250.00	0.86	154.80	634.80
249	180.00	550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	575.20
250	240.00	850.00	4,110.00	1,356.30	0.14	33.60	883.60
251	180.00	350.00	25,000.00	8,250.00	0.86	154.80	504.80
252	150.00	500.00	15,000.00	4,950.00	0.52	78.00	578.00
253	185.00	520.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.90	545.90
254	240.00	551.00	35,000.00	11,550.00	1.20	288.00	839.00
255	165.00	450.00	4,110.00	1,356.30	0.14	23.10	473.10
256	165.00	750.00	50,000.00	16,500.00	1.72	283.80	1,033.80
257	270.00	1,550.00	50,000.00	16,500.00	1.72	464.40	2,014.40
258	240.00	650.00	4,110.00	1,356.30	0.14	33.60	683.60
259	240.00	850.00	25,000.00	8,250.00	0.86	206.40	1,056.40

ตารางภาคผนวก 4 (ต่อ)

ตัวอย่าง ที่	เวลาที่ใช้ (รวม)	ค่าใช้จ่าย	รายได้/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/นาที่	ค่าเสีย โอกาส	ต้นทุน ทั้งหมด (รวม)
	(1)	(2)	(3)	(4)=[(3)×0.33]	(5)={[(4)/[20×8×60]]}	(6)=(1)×(5)	(7)=(2)+(6)
260	160.00	750.00	4,110.00	1,356.30	0.14	22.40	772.40
261	410.00	2,050.00	4,110.00	1,356.30	0.14	57.40	2,107.40
262	180.00	1,150.00	15,000.00	4,950.00	0.52	93.60	1,243.60
263	150.00	260.00	50,000.00	16,500.00	1.72	258.00	518.00
264	150.00	300.00	50,000.00	16,500.00	1.72	258.00	558.00
265	160.00	350.00	15,000.00	4,950.00	0.52	83.20	433.20
266	140.00	470.00	4,110.00	1,356.30	0.14	19.60	489.60
267	240.00	650.00	5,000.00	1,650.00	0.17	40.80	690.80
268	120.00	365.00	4,110.00	1,356.30	0.14	16.80	381.80
269	170.00	250.00	4,110.00	1,356.30	0.14	23.80	273.80
270	240.00	850.00	4,110.00	1,356.30	0.14	33.60	883.60
271	300.00	650.00	4,110.00	1,356.30	0.14	42.00	692.00
272	210.00	850.00	4,110.00	1,356.30	0.14	29.40	879.40
273	130.00	490.00	4,110.00	1,356.30	0.14	18.20	508.20
274	165.00	375.00	4,110.00	1,356.30	0.14	23.10	398.10
275	270.00	1,100.00	50,000.00	16,500.00	1.72	464.40	1,564.40
276	210.00	410.00	15,000.00	4,950.00	0.52	109.20	519.20
277	180.00	1,256.00	50,000.00	16,500.00	1.72	309.60	1,565.60
278	180.00	265.00	15,000.00	4,950.00	0.52	93.60	358.60
279	210.00	1,550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	29.40	1,579.40
280	150	300	4110	1356.3	0.14	21.19	321.19
281	150.00	325.00	50,000.00	16,500.00	1.72	258.00	583.00
282	180.00	350.00	15,000.00	4,950.00	0.52	93.60	443.60
283	300.00	325.00	5,000.00	1,650.00	0.17	51.00	376.00
284	160.00	310.00	5,000.00	1,650.00	0.17	27.20	337.20
285	150.00	450.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	471.00
286	350.00	1,450.00	50,000.00	16,500.00	1.72	602.00	2,052.00
287	180.00	650.00	25,000.00	8,250.00	0.86	154.80	804.80
288	180.00	550.00	50,000.00	16,500.00	1.72	309.60	859.60
289	150.00	510.00	25,000.00	8,250.00	0.86	129.00	639.00

ตารางภาคผนวก 4 (ต่อ)

ตัวอย่าง ที่	เวลาที่ใช้ (รวม)	ค่าใช้จ่าย	รายได้/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/นาฬิกา	ค่าเสีย โอกาส	ต้นทุน ทั้งหมด (รวม)
	(1)	(2)	(3)	(4)=[(3)×0.33]	(5)={[(4)/[20×8×60]]}	(6)=(1)×(5)	(7)=(2)+(6)
290	150.00	350.00	5,000.00	1,650.00	0.17	25.50	375.50
291	210.00	2,040.00	4,110.00	1,356.30	0.14	29.40	2,069.40
292	180.00	300.00	5,000.00	1,650.00	0.17	30.60	330.60
293	210.00	850.00	4,110.00	1,356.30	0.14	29.40	879.40
294	240.00	750.00	4,110.00	1,356.30	0.14	33.60	783.60
295	150.00	350.00	50,000.00	16,500.00	1.72	258.00	608.00
296	170.00	750.00	15,000.00	4,950.00	0.52	88.40	838.40
297	180.00	280.00	5,000.00	1,650.00	0.17	30.60	310.60
298	180.00	280.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	305.20
299	180	550	4110	1356.3	0.14	25.43	575.43
300	240.00	850.00	15,000.00	4,950.00	0.52	124.80	974.80
301	180.00	250.00	25,000.00	8,250.00	0.86	154.80	404.80
302	150.00	200.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	221.00
303	185.00	170.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.90	195.90
304	240.00	450.00	25,000.00	8,250.00	0.86	206.40	656.40
305	165.00	250.00	15,000.00	4,950.00	0.52	85.80	335.80
306	165.00	250.00	4,110.00	1,356.30	0.14	23.10	273.10
307	270.00	2,050.00	4,110.00	1,356.30	0.14	37.80	2,087.80
308	240.00	750.00	4,110.00	1,356.30	0.14	33.60	783.60
309	240.00	650.00	4,110.00	1,356.30	0.14	33.60	683.60
310	160.00	750.00	4,110.00	1,356.30	0.14	22.40	772.40
311	410.00	2,050.00	4,110.00	1,356.30	0.14	57.40	2,107.40
312	180.00	250.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	275.20
313	150.00	300.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	321.00
314	150.00	300.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	321.00
315	160.00	250.00	50,000.00	16,500.00	1.72	275.20	525.20
316	140.00	470.00	15,000.00	4,950.00	0.52	72.80	542.80
317	240.00	1,650.00	50,000.00	16,500.00	1.72	412.80	2,062.80
318	120	365	15000	4950	0.52	61.88	426.88

ตารางภาคผนวก 4 (ต่อ)

ตัวอย่าง ที่	เวลาที่ใช้ (รวม)	ค่าใช้จ่าย	รายได้/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/นาฬิกา	ค่าเสีย โอกาส	ต้นทุน ทั้งหมด (รวม)
	(1)	(2)	(3)	(4)=[(3)×0.33]	(5)={[(4)/[20×8×60]]}	(6)=(1)×(5)	(7)=(2)+(6)
319	170.00	270.00	4,110.00	1,356.30	0.14	23.80	293.80
320	240.00	1,550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	33.60	1,583.60
321	300.00	2,500.00	50,000.00	16,500.00	1.72	516.00	3,016.00
322	210.00	550.00	15,000.00	4,950.00	0.52	109.20	659.20
323	130.00	450.00	5,000.00	1,650.00	0.17	22.10	472.10
324	165.00	400.00	5,000.00	1,650.00	0.17	28.05	428.05
325	270.00	300.00	4,110.00	1,356.30	0.14	37.80	337.80
326	210.00	410.00	50,000.00	16,500.00	1.72	361.20	771.20
327	180.00	310.00	25,000.00	8,250.00	0.86	154.80	464.80
328	180.00	265.00	5,000.00	1,650.00	0.17	30.60	295.60
329	210.00	550.00	25,000.00	8,250.00	0.86	180.60	730.60
330	150.00	200.00	5,000.00	1,650.00	0.17	25.50	225.50
331	150.00	250.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	271.00
332	180.00	350.00	5,000.00	1,650.00	0.17	30.60	380.60
333	300.00	325.00	4,110.00	1,356.30	0.14	42.00	367.00
334	160.00	210.00	4,110.00	1,356.30	0.14	22.40	232.40
335	150.00	250.00	50,000.00	16,500.00	1.72	258.00	508.00
336	350.00	350.00	15,000.00	4,950.00	0.52	182.00	532.00
338	180.00	550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	575.20
339	150.00	510.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	531.00
340	150.00	250.00	15,000.00	4,950.00	0.52	78.00	328.00
341	210.00	1,040.00	25,000.00	8,250.00	0.86	180.60	1,220.60
342	180.00	300.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	325.20
343	210.00	850.00	4,110.00	1,356.30	0.14	29.40	879.40
344	240.00	650.00	25,000.00	8,250.00	0.86	206.40	856.40
345	150.00	350.00	15,000.00	4,950.00	0.52	78.00	428.00
346	170.00	750.00	4,110.00	1,356.30	0.14	23.80	773.80
347	180.00	280.00	50,000.00	16,500.00	1.72	309.60	589.60
348	180.00	280.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	305.20

ตารางภาคผนวก 4 (ต่อ)

ตัวอย่าง ที่	เวลาที่ใช้ (รวม)	ค่าใช้จ่าย	รายได้/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/นาที่	ค่าเสีย โอกาส	ต้นทุน ทั้งหมด (รวม)
	(1)	(2)	(3)	(4)=[(3)x0.33]	(5)={[(4)/[20x8x60]]}	(6)=(1)x(5)	(7)=(2)+(6)
349	180.00	550.00	50,000.00	16,500.00	1.72	309.60	859.60
350	240.00	1,600.00	50,000.00	16,500.00	1.72	412.80	2,012.80
351	180.00	250.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	275.20
352	150.00	200.00	25,000.00	8,250.00	0.86	129.00	329.00
353	185.00	170.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.90	195.90
354	240.00	450.00	4,110.00	1,356.30	0.14	33.60	483.60
355	165.00	150.00	15,000.00	4,950.00	0.52	85.80	235.80
356	165	150	50000	16500	1.72	283.59	433.59
357	270.00	1,250.00	50,000.00	16,500.00	1.72	464.40	1,714.40
358	240.00	450.00	15,000.00	4,950.00	0.52	124.80	574.80
359	240.00	650.00	4,110.00	1,356.30	0.14	33.60	683.60
360	160.00	450.00	5,000.00	1,650.00	0.17	27.20	477.20
361	410.00	950.00	50,000.00	16,500.00	1.72	705.20	1,655.20
362	180.00	250.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	275.20
363	150.00	350.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	371.00
364	150.00	350.00	50,000.00	16,500.00	1.72	258.00	608.00
365	160.00	250.00	50,000.00	16,500.00	1.72	275.20	525.20
366	140.00	470.00	15,000.00	4,950.00	0.52	72.80	542.80
367	240.00	700.00	4,110.00	1,356.30	0.14	33.60	733.60
368	120.00	365.00	4,110.00	1,356.30	0.14	16.80	381.80
369	170.00	250.00	4,110.00	1,356.30	0.14	23.80	273.80
370	240.00	850.00	4,110.00	1,356.30	0.14	33.60	883.60
371	300.00	650.00	4,110.00	1,356.30	0.14	42.00	692.00
372	210.00	850.00	4,110.00	1,356.30	0.14	29.40	879.40
373	130.00	490.00	4,110.00	1,356.30	0.14	18.20	508.20
374	165.00	400.00	4,110.00	1,356.30	0.14	23.10	423.10
375	270	300	50000	16500	1.72	464.06	764.06
376	210.00	410.00	15,000.00	4,950.00	0.52	109.20	519.20
377	180.00	285.00	50,000.00	16,500.00	1.72	309.60	594.60

ตารางภาคผนวก 4 (ต่อ)

ตัวอย่าง ที่	เวลาที่ใช้ (รวม)	ค่าใช้จ่าย	รายได้/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/ เดือน	ค่าเสียโอกาส/นาฬิกา	ค่าเสีย โอกาส	ต้นทุน ทั้งหมด (รวม)
	(1)	(2)	(3)	(4)=[(3)x0.33]	(5)=[(4)/[20x8x60]]	(6)=(1)x(5)	(7)=(2)+(6)
378	180.00	215.00	15,000.00	4,950.00	0.52	93.60	308.60
379	210.00	400.00	4,110.00	1,356.30	0.14	29.40	429.40
380	150.00	180.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	201.00
381	150.00	1,800.00	50,000.00	16,500.00	1.72	258.00	2,058.00
382	180.00	275.00	15,000.00	4,950.00	0.52	93.60	368.60
383	300.00	275.00	5,000.00	1,650.00	0.17	51.00	326.00
384	160.00	160.00	5,000.00	1,650.00	0.17	27.20	187.20
385	150.00	350.00	4,110.00	1,356.30	0.14	21.00	371.00
386	350.00	650.00	50,000.00	16,500.00	1.72	602.00	1,252.00
387	180.00	1,350.00	25,000.00	8,250.00	0.86	154.80	1,504.80
388	180.00	250.00	50,000.00	16,500.00	1.72	309.60	559.60
389	150.00	500.00	15,000.00	4,950.00	0.52	78.00	578.00
390	150.00	250.00	5,000.00	1,650.00	0.17	25.50	275.50
391	210.00	550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	29.40	579.40
392	180.00	275.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	300.20
393	150.00	250.00	5,000.00	1,650.00	0.17	25.50	275.50
394	210.00	550.00	4,110.00	1,356.30	0.14	29.40	579.40
395	180.00	300.00	4,110.00	1,356.30	0.14	25.20	325.20
ค่าเฉลี่ย	197.00	842.71	16,581.82	5,472.00	0.57	112.29	955.00

ตารางภาคผนวก 5 ตารางสรุปอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี 2553

ตารางสรุปอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี 2553
 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553
 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2552

ค่าจ้างขั้นต่ำ	เขตท้องที่บังคับใช้	จำนวน (จังหวัด)
206	กรุงเทพมหานคร, และจังหวัดสมุทรปราการ	2
205	จังหวัดนครปฐม, นนทบุรี, ปทุมธานี, และสมุทรสาคร	4
204	จังหวัดภูเก็ต	1
184	จังหวัดชลบุรี และสระบุรี	2
181	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	1
180	จังหวัดฉะเชิงเทรา	1
178	จังหวัดระยอง	1
173	จังหวัดนครราชสีมา พังงา และระนอง	3
171	จังหวัดเชียงใหม่	1
170	จังหวัดกระบี่ ปราจีนบุรี และลพบุรี	3
169	จังหวัดกาญจนบุรี	1
168	จังหวัดเพชรบุรี	1
167	จังหวัดจันทบุรี และตราด	2
165	จังหวัดสิงห์บุรี และอ่างทอง	2
164	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	1
163	จังหวัดเลย สมุทรสงคราม และสระแก้ว	3
162	จังหวัดตรัง	1
161	จังหวัดสงขลา	1
160	จังหวัดชุมพร ตรัง นครนายก นราธิวาส ยะลา ลำพูน และอุบลราชธานี	7
159	จังหวัดนครศรีธรรมราช ปัตตานี พัทลุง สตูล สุราษฎร์ธานี หนองคาย และอุดรธานี	7
158	จังหวัดกำแพงเพชร ชัยนาท นครสวรรค์ สุพรรณบุรี และอุทัยธานี	5
157	จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น เชียงราย บุรีรัมย์ ยโสธร ร้อยเอ็ด และสกลนคร	7
156	จังหวัดชัยภูมิ ลำปาง และหนองบัวลำภู	3
155	จังหวัดนครพนม เพชรบูรณ์ มุกดาหาร และอำนาจเจริญ	4
154	จังหวัดมหาสารคาม	1
153	จังหวัดตาก พิจิตร โขทัย สุรินทร์ และอุตรดิตถ์	5
152	จังหวัดน่าน และศรีสะเกษ	2
151	จังหวัดพะเยา พิจิตร แพร่ และแม่ฮ่องสอน	4

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน, สำนักเศรษฐกิจแรงงาน และสำนักงานคณะกรรมการค่าจ้าง: 2552

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

1. ชื่อ-สกุล นายหิรันทร กลิ่นนรินทร์
ตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร
สังกัด วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

2. ชื่อ-สกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนรรฆ จรรย์ยานนท์
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำแขนงวิชาดนตรีวิทยา
สังกัด วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

3. ชื่อ-สกุล นางสาวจิตติยา เนาวเพ็ญ
ตำแหน่ง ผู้จัดการหอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
สังกัด วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล

นางสาวอารีรัตน์ ไทยเจริญ

วันเดือนปีเกิด

25 สิงหาคม 2528

สถานที่เกิด

จังหวัดนครปฐม

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

51/7 ตำบลบางเขม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน

นักทรัพยากรบุคคล

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2545

มัธยมศึกษาตอนปลาย

จาก โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยาเขตกำแพงแสน

พ.ศ. 2550

วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.)

สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร

จาก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. 2553

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ศ.ม.)

สาขาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์

จาก สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ